

Павло Рафалюк

СПОГАДИ

ТОМ II

**З ДІЯЛЬНОСТІ БРАТНІХ УСТАНОВ
У НОТТІНґАМІ**

СУБ - ОУЖ - ОБВУ - УХР - УКПО

1996 - НОТТІНґАМ, ВЕЛИКА БРИТАНІЯ

СПОГАДИ

З ДІЯЛЬНОСТІ БРАТНІХ УСТАНОВ У НОТТІНГґАМІ СУБ - ОУЖ - ОБВУ - УХР - УКПО

ТОМ II

Павло Рафалюк

Архів ОУН в УІС-Лондон

Бібліотека:
Інв.№ 327

“Спогади” ~ том I про діяльність Відділу Союзу Українців у Великій Британії і том II ~ про діяльність громадських братніх організацій у м. Ноттінггамі ~ це результат невтомної копіткої праці їхнього автора бл. пам. Павла Рафалюка. Адже він не лише автор, але й один із творців, організаторів і діячів усього багатогранного громадського, культурно-освітнього й політичного життя української громади в м. Ноттінггамі протягом минулих 50 років.

Автор “Спогадів” ~ від молодих літ член ОУН, скромна людина, й такою він виступає у цих спогадах. Але його відповідальна вагома праця в усіх ділянках організованого українського життя в м. Ноттінггамі, а теж і в цілій українській спільноті у Великій Британії була й залишилася багатющим внеском у користь цієї спільноти, в користь визвольної боротьби українського народу, яка як провідна ідея завжди просвічувала Покійному в його трудолюбному житті.

Тому Управа Відділу СУБ у м. Ноттінггамі як видавець “Спогадів” вирішила присвятити їх світлій пам’яті Покійному Павлові Рафалюку, який, за словами великого Франка, “п’ядь за п’ядею” місце здобував, не бажуючи людської слави, у твердій надії, що прийде нове життя для вітчизни України й українського народу.

Хай ці “Спогади” будуть заповітною пам’яткою для українських поколінь про сл. пам’яті Павла Рафалюка, невтомного трудівника на українській національній ниві.

ВІД АВТОРА

Майже півстолітнє перебування української спільноти в нашому гостинному місті Ноттінггамі, як і в інших місцевостях Великої Британії, безумовно, залишило свої сліди. Українці зі своєї сторони зуміли нав'язати цінні знайомства з місцевим британським населенням, а британці (які до того часу, за малими винятками, майже не знали, що така нація, як українська, десь існує в світі), могли познайомитися та подружитися з українцями, а в нерідкому випадку і в родинному змислі. Здається, що ще так недавно прибули перші українські поселенці до Ноттінггаму, а час якось так проминув скоро, що сьогодні вже говоримо про пів столітню історію нашої вимушеної еміграції, бо в дійсності ніхто з нас не плянував цього робити, бо всі ми мріяли про скорий поворот на свою батьківщину. Ми повинні бути вдячні Всевишньому, що при Його допомозі ми того півстоліття не змарнували, а навпаки, багато праці за той час проробили, в різних галузях нашого еміграційного життя на користь всього українського народу. Дивлячись тепер з перспективи часу, ми думаємо, що було б великою шкодою, коли б це все пішло з часом в забуття. Це і спонукало проводити клітин наших братніх установ видати ці короткі "Спогади", щоб задокументувати бодай невелику частину того, що ми робили протягом минулого півстоліття. Це не лише для пригадки для нас самих, але можливо і для тих, хто за 50 чи скільки років від сьогодні зацікавиться тим, як жили і що робили наші поселенці у Великій Британії. Перший том наших "Спогадів", виданий восени 1994 року, був присвячений 45-літтю Відділу СУБ та зв'язаної з тим діяльності. Цей другий том, який видаємо під час Золотого Ювілею Союзу Українців у Великій Британії, присвячуємо діяльності клітин наших інших братніх установ, як: ОУЖ, ОБВУ, СУМ, УХР, УКПО та іншій суспільно-громадській праці. Обидва ці видання доповнюють один одного і творять одну цілість. Прикро сказати, що завдання видати ці "Спогади" не було легке. Не вся діяльність клітин наших установ була вчасно покладена на папір, а хоч дещо й було записане, то не всі архіви задержалися до наших днів, багато десь з бігом часу через необережність затратилося, а на 50-річну пам'ять не все можна покладатися. Тому, якщо тут чи там трапиться якась неточність, проминута якась особа чи деталь, то просимо за це вибачення.

Видання цієї книжки було можливе лише завдяки співпраці та допомозі людей доброї волі, а їх було чимало. Тому почуваюсь до милого обов'язку подякувати в першу чергу редакторові Іллі Дмитріву за його цінні поради та поправки тексту, пані Ірині Гузан за переписання тексту на комп'ютері, панові Євгенові Курляку та Михайлові Гузану за оформлення тексту на комп'ютері, всім головам і членам клітин наших братніх установ та всім паням і панам, до яких я звертався про доповнюючі інформації.

Сподіваюся, що ці обидва видання "Спогадів" бодай частинно представлять загальний образ життя та діяльності нашої української спільноти в гостинному Ноттінггамі, а з тим і у Великій Британії.

ЗМІСТ

ГУРТOK ОУЖ ІМ. КНЯГИНИ ОЛЬГИ В НОТТІНГГАМІ	6
Передісторія Гуртка ОУЖ	6
Заснування Гуртка ОУЖ	10
Члени ОУЖ	12
Програма праці Гуртка ОУЖ	12
Культурно-освітня діяльність	14
Гурток ОУЖ і Школа Українознавства	19
Влаштування доповідей	20
Загальні Збори ОУЖ у Великій Британії	21
Посвячення Прапора ОУЖ	23
У пам'ять Жінкам Героїнам	27
Вечорі розривкового характеру	28
Праця Гуртка ОУЖ на полі народного мистецтва	30
Виставка українського народного мистецтва	31
Участь в Поліційному дні "82"	36
Молоді заступають старших	38
Виставка українського народного мистецтва в 35-ліття СУБ	40
Господарча ділянка Гуртка ОУЖ	41
40-ліття Гуртка ОУЖ в Ноттінггамі	42
Діяльність на відтинку суспільної опіки	46
Харитативно-допомогова ділянка	47
Фонд Матері і Дитини	51
Акція в обороні українських політичних в'язнів	54
Гостя з-за океану	59
Голови Гуртка ОУЖ	60
Бувші і теперішні члени управи Гуртка ОУЖ	60
ОБ'ЄДНАННЯ БУВШИХ ВОЯКІВ УКРАЇНЦІВ	62
Відділ ОБВУ в Ноттінггамі	62
Культосвітня ділянка	64
Фінансово-господарча діяльність Відділу ОБВУ	65
Суспільна опіка	65
Допомога нашим інвалідам	65
Влаштування пам'яті Великих Авторитетів та славних днів нашої історії	66
Свято Матері Божої Покровительки українського війська	67
В 35 ліття трагічної смерті Голови Проводу	
Організації Українських Націоналістів Степана Бандери	69
Гості з України	75
Голови Управи Відділу ОБВУ	78
Члени Управи і Контрольної Комісії ОБВУ	79
СПІЛКА УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІ (СУМ)	81
Невідома Спілка Української Молоді	81
СУМ на чужині	82
Осередок СУМ в Ноттінггамі	85
Закон Старшого Юнацтва СУМ	86
Загальна діяльність Осередку СУМ	87
Курс Українознавства	87

Перша акція Осередку СУМ на Міжнародному Відтинку	88
Відділ Юнацтва СУМ	89
Закон Молодшого Юнацтва	91
Сумівський Славень-Марш	92
Приречення	95
Мистецькі Гуртки Очередку СУМ	96
Танцювальна група народніх танків	96
Аматорський драматичний гурток	99
Оркестра Юного СУМ – "Сокіл"	101
Взаємоспілкування між Осередками СУМ	102
Міжкрайові зустрічі молоді СУМ	103
Загальна праця мистецьких гуртків	106
Праця Осередку СУМ на зовнішньому відтинку	112
Українські політичні в'язні в СССР	113
Пікетування ансамблів Червоної Армії	114
Фрагменти акцій молоді в обороні УПВ в СССР	116
Коляди з сумною нотою	118
Річні пописи юнацтва СУМ	122
Голови Осередку СУМ в Ноттінггамі	127
Члени Управи і виховники Осередку СУМ	128
УКРАЇНСЬКИЙ ХРИСТІЯНСЬКИЙ РУХ (УХР)	129
Статут УХР	129
Основуючий Крайовий З'їзд УХР	132
80-ліття Владики Скитальців	135
Голови клітин УХР в Ноттінггамі	138
Члени Управи Клітини УХР	138
Крайові З'їзди УХР у Ноттінггамі	139
II Звичайний Європейський Конгрес УХР	139
УКРАЇНСЬКЕ КРАЙОВЕ ПАТРІАРХАЛЬНЕ ОБ'ЄДНАННЯ	
МИРЯН ПОМІСНОЇ УГКЦ, ВІДДІЛ НОТТІНГГАМ	142
Паломництва до Риму та інші місця	143
Копії листів з важливішої кореспонденції Відділу УКПО	146
З діяльності Відділу УКПО	154
Інформації про переслідування нашої Церкви в Україні й	
Кестон Коледж	155
Голови, колишні й теперішні члени Управи Відділу УКПО	157
З'їзд англо-українського товариства	160
Товариство "Бойківщина" ім. Івана Франка	162
Крайовий з'їзд гуцульського товариства	164
Гості спортсівці з України	165
Міжнародня співпраця на культурному полі	167
Пам'ятки минулого (з фотоальбому)	174 - 223

ГУРТОК ОУЖ ІМ. КНЯГИНИ ОЛЬГИ В НОТТІНГГАМІ

Передісторія Гуртка ОУЖ

Заки приступимо до опису оснування і діяльності Гуртка Організації Українських Жінок в Ноттінггамі то варто б бодай коротенько застановитися над самою його передісторією, як і чому прийшло до того, що замість в Україні, треба було творити Організацію Українських Жінок у чужому нам краю, далеко від своєї батьківщини.

Друга світова війна, що закінчилася в 1945 році, закінчилася поділом Європи на дві частини — на вільну демократичну на Заході і тоталітарну, під московською диктатурою на Сході, а по-середині них так звана (за словами Вінстона Черчіля) "Залізна Заслона". Сотні тисяч українців, яким після війни пощастило опинитись по західній стороні "Залізної заслони", не бажали повертатися до "Советського раю". Вони згуртувались в таборах біженців, де в скорому часі почали діяти наші Церкви та різні світські інституції. Ці табори біженців являлися перцем в очах советських властей в Москві. Вони притягали до себе, як ведмедя до меду, різні чисельні советські репатріаційні комісії, які за дозволом, а часами і поміччю аліянтів, вешталися безконтрольно по Західній Німеччині й Австрії, намагаючись намовити або й насилу репатріювати біженців назад до ССРСР, бо на білих ведмедях ще було багато місця. Згідно з договором Сталіна із західними аліянтами, всі бувші советські громадяни підлягали носильній репатріації до ССРСР. Українці із ЗУЗ, які до війни були польськими громадянами, насильній репатріації в теорії не підлягали, але коли й вони попадали в лапи московського ведмедя, то їм жадне громадянство не помогло.

В цих таборах біженців перебували, крім мужчин, також тисячі наших ще в більшості молодих жінок та дівчат. Цікаво знати, що ж їх змусило чи заохотило приїхати і поселитись в цій гостинній, але всеж таки чужій землі Великої Британії? Та яка дорога їм стелилася з таборів Німеччини до нашого мальовничого міста Ноттінггаму? Автор цих рядків запитав про це довголітню жительку Ноттінггаму паню Горпину Стасів, яка прибула одною з перших до Ноттінггаму літом 1947 року. Пані Г. Стасів сказала, що вона була в таборі "Гайденав" коло Гамбургу в англійській зоні Німеччини. Там була Українська Греко-Католицька й Українська Автокефальна Православна Церкви, була гімназія, школа й садок для дітей, були молодечі організації СУМ і Пласт, відбувалися різні національні свята, а також курси на яких наша молодь доповнювала своє знання.

Та помимо того так здавалося б нормального життя, в таборі цілий час була напружена атмосфера. Непевність завтрішнього дня в кожного була на думці, Майже безперервно таборовикам докучала большевицька репатріаційна комісія. Російські солдати часто заходили до табору і намовляли людей, щоб їхати "на рідину", бо там, мовляв, на вас жде мати,

батько, сестра, брат і так далі, щоб тільки когось заманити, щоб поїхав, а тоді — на білі ведмеді, бо насильно репатрйованих до дому не пускали. Коли самі намовлювання не помагали, тоді люди почали пропадати безвісти, значить — їх викрадали. Всі знали, що це робота большевиків. Така атмосфера дуже перестрашувала й виснажувала людей нервово. Найбільше ганялися за людьми із східних земель України, бо їх уважали советськими громадянами і вони підлягали примусовій репатрйції. Галичани, які в теорії не підлягали примусовій репатрйції, бо числилися польськими громадянами, старалися допомагати своїм братам і сестрам із східних земель, всюди де тільки була на це нагода. Пані Стасів розповіла про такий епізод: Одного разу вона і ще один молодий чоловік погодилися поїхати до Гамбургу на допит репатрйційної комісії в заступництві за одне подружжя із східних земель України. Їх і деяких інших жителів табору привезли туди вантажною машиною. Як приїхали під будинок, де репатрйційна комісія перевіряла біженців, вони побачили, що з обох сторін стояли русські озброєні солдати, з багнетами на своїх рушницях. Це їх дуже настрашило, бо виглядало, що вже попали в лапи НКВД (КГБ). Коли вони зайшли до середини, то зауважили, що на допити покликали людей поодиноко до окремої кімнати. Деякі з тих, кого допитували, верталися, а деякі ні, а це означало, що їх задержали. Коли прийшла черга на неї і вона зайшла до кімнати, де допитували, то побачила, що по правій стороні коло столу сиділи росіяни, по лівій поляки, а в середині — англійці, яких пізнала по уніформах. Побачивши такий образ вона цілком перестрашилася, бо думала, що вже звітам не верне. Тоді якось інстингтовно сказала до польської комісії: "Нех бендзє похвальони Єзус Христос"! Один поляк відповів "На в'єкі в'єкуф, Амен! Поляк зауважив, що вона застрашена і сказав, щоб не боялася і підійшла до столу. Русські в той час кликали її до свого столу, але вона вдавала, що їх не розуміє і підійшла до поляків. Її довго перепитували, щоб усталити чия вона громадянка. Найперше питали про неї саму, а відтак про тата й маму та, що вони робили. Питали також про ціни споживчих товарів у передвоєнній Польщі. Наприклад, що коштував кілограм соли, одне куряче яйце, або одна літра нафти і так далі. Це все перекладали англійцям, які сиділи по-середині. Здається, прості питання, але хто там не жив той не міг би дати відповіді. Після цього поляк сказав, що вона є польською громадянкою і може йти. Русські її знову кликали до свого столу, але поляк підтвердив, що вона польська громадянка. Чоловік, який з нею був в ролі її мужа, бо заступали подружжя, теж перейшов щасливо допити. Повертаючись до табору вони радувались, що врятували двоє невинних людей від насильної репатрйції, але з тим і сумували, бо не всі ті, які приїхали до перевірки, повернулись назад. Подружжя, яке вони заступали, не знало чим їм віддячитись.

Коли врешт-решті англійці оголосили, що будуть приймати незамужних осіб і бездітні подружжя до фізичної праці в Англії, то всі старалися скористати з тієї нагоди і найскорше виїхати геть з табору. Вперше треба було всім перейти лікарську комісію. Тоді прийшов час їхати. В першій

транспорті були чоловіки до копалень вугілля чи іншої фізичної роботи, а другим транспортом їхали самі жінки і дівчата. Коли приїхали до Лондону, українську групу зустріли представники Головної Управи СУБ (Союзу Українців у Великій Британії), почастили дівчат смачним обідом, а також показали інтересні місця в Лондоні. Після цього дівчат перевезли до перехідного табору у Віглей. Побувши в таборі кілька тижнів, їх порозсилали в різні призначені місця до праці й так невеличка група дівчат попала тоді до нашого гостинного міста Ноттінгхаму.

В Ноттінгхамі кур'єрка порозвозила їх на приватні помешкання, що вже були замовлені для них наперед. Працювали дівчата переважно в текстильній індустрії, якою Ноттінгхам словився тоді на цілий світ. Пані Г. Стасів з деякими іншими дівчатами попала на працю до фабрики "Елястік Ярн". Заробляли вони тоді на початку по 3 англійські фунти за 45 годинний тиждень праці. З того за мешкання з харчами платили по одному фунтові і 15 шилінгів, більша половина, а на всі інші потреби життя залишався лише 1 фунт і 5 шилінгів. Це на транспорт до роботи, на закуп всіх необхідних речей як убрання і тому подібне, а також треба було час від часу докупити й харчів бо це, що діставали для молодих працюючих людей, не зовсім вистачало.

Пані Люба Саїк, родом із Полтавщини, друга з черги голова Гуртка ОУЖ в 1950-1951 р., хоч правда дуже скромна на словах, також дещо доповнила й про своє пережиття. В лютому 1942 року вона була змушена виїхати на працю до Німеччини, а після закінчення Другої світової війни, силою обставин вона опинилася у Французькій зоні Німеччини. Щоб уникнути насильної репатріації до СРСР, вона разом із іншими нашими дівчатами перебувала в польському таборі, маскуючись за поляків. Хоч поляки офіційно не підлягали насильній репатріації, однак нерідко, за дозволом французів, советська репатріаційна комісія загощала і до їхнього табору, і перевіряла чи не було там советських громадян. На щастя в тому таборі був добрий комендант і так скоро як він довідався, що до табору приїжджають "советські гості", він повідомляв наших дівчат і вони на той час виходили з табору до ліса і там перебувши кілька годин, вертали до табору коли від'їхала репатріаційна комісія.

Життя їх було дуже напружене бо ніхто не знав, що станеться завтра. Проживши так аж до літа 1947 року, вони були дуже раді, коли в кінець-кінців англійці оголосили про можливість їхати на працю до Великої Британії. Записалася і вона, хоч справді незнаючи яка доля її стріне і там, і так восени 1947 року, після поалагодження необхідних урядових формальностей, пані Люба Саїк, дівоче прізвище Гринько, прибула до Ноттінгхаму. Її початкове життя не було легке. По-перше, незнання англійської мови, а по-друге брак приятелів на новому місці. Та згодом вона познайомилася з іншими дівчатами, які вже прибули перед нею. Працю для них призначало Міністерство Праці і Народньої Служби. На початку вибору майже не було. Працювали там де їм призначили. Змінити

працю також не було легко. Вона дістала роботу в пральні, де треба було працювати довгі години, заробляючи по 3 фунти в тиждень. За мешкання платила по 1 фунтові й 15 шилінгів за тиждень, а на інші власні потреби залишався лише 1 фунт і 5 шилінгів. Господарі, в яких вона жила, були дуже строгі, там ніхто із знайомих не мав права зайти, щоб її відвідати. Згадуючи про ті часи, дуже теплими словами вона висловлюється про родину Дубляниць. Вона каже, що пані Дубляниця пригортала тоді наших дівчат, як своїх власних, наділяючи їх моральною підтримкою, якої вони потребували, опинившись самотніми на чужині. Вона нероз збирала їх у своїм помешканні і заохочувала, щоб вони щось організували. І вже в короткому часі після прибуття наших жінок до Ноттінґаму був зорганізований жіночий хор. Співали вони для розваги не лише українців, але й британців. Згодом піднайшли церкву на Фріман Стріт, яка була дуже запущена і треба було багато напрацюватися, а головню жінкам, щоб її відчистити, і так наші люди, які приїхали із одної чужини на другу, поволі звикали до нових обставин і організували довкола себе більш-менш нормальне життя.

Чотири із перших українських жінок у Ноттінґамі в Арборетум парку у вересні 1947 року. Від ліва до права: Горпина Стасів, Марія Курляк, Геня Ферес і Марія Баран.

Як бачимо з повищого опису, еміграційна дорога наших біженців-емігрантів, починаючи з таборів в Німеччині аж до перших років влаштування на працю у Великій Британії, не була дуже то розкішна та завидна, не було то легко запускати коріння в чужому ґрунті. По-перше, ніхто не мав власного чи приватного помешкання, бо всі мешкали по чужих домах, де треба було все "ходити на пальця", навіть заголосне замкнення дверей чи помилково залишене світло на коридорі відразу звертало увагу господарів. По-друге, незнання англійської мови, брак знайомства серед місцевого населення, а також майже мінімальна в повоєнних роках заробітня платня, яка заледво вистачала на прожиття, найбільше докучали, а це якраз тоді, коли всі, як каже приповідка ще вбиралися в пір'я.

Та помимо всіх повище наведених труднощів українці завжди старалися знайти собі ґрунт під ногами. Немаючи власного приміщення, де можна б стрінутися, наші нові поселенці стрічалися в Арборетум Парку, де співали українських пісень, дискутували, обмінювалися думками та взаємо запізнавалися. Та вже від самого початку застановлялися над заснуванням Відділу Союзу Українців у Великій Британії в Ноттінггамі, який постав в 6 місяців після прибуття перших українців до Ноттінггаму.

Безсмуниву, на цю тему можна писати багато, бо всі ми мали свої власні життєві дороги, свою власну історію, але, головною ціллю нашого Спогаду є приглянутися до діяльності нашого Гуртка ОУЖ від початку його заснування, а це, що тут подано, лише для прикладу, як його передісторія.

Заснування Гуртка ОУЖ

Гурток ОУЖ в Ноттінггамі, здається, має свій початок від тоді, коли перших кільканадцять українських жінок, в більшості дівчат, приїхали до Ноттінггаму літом 1947 року. Це був історичний момент, бо до того часу в Ноттінггамі українців не було (крім табору полонених, які прибули місяць перед тим). Правда, це ще не був організований гурток. Бо на дійсний Гурток ОУЖ ще треба було зачекати один рік. 1 лютого 1948 року в Ноттінггамі був заснований з ініціативи тих самих жінок Відділ СУБ (Союз Українців у Великій Британії). Вже на цих Основуючих Загальних Зборах Відділу СУБ була внесена резолюція, зачитана панею Горпиною Бучок, яка звучала так: "Ми, члени Відділу СУБ в Ноттінггамі, звертаємося з проханнями до Централі СУБ, щоби при СУБ-і створити окремий Відділ Українського Жіноцтва у Великій Британії...".

Ми не знаємо, чи вище подана резолюція мала якийсь вплив, але знаємо, що пів року після заснування Відділу СУБ в Ноттінггамі, а саме 15 серпня 1948 року, відбулися основуючі Загальні Збори "Жіночої Секції" при Відділі СУБ в Ноттінггамі, згодом Гуртка ОУЖ ім. Княгині Ольги. Це перший Гурток ОУЖ на терені Великої Британії.

Перші Загальні жіночі збори відкрила культосвітній референт Відділу СУБ п-на Л. Дубляниця. На голову Президії зборів обрано паню проф.

Ярославу Турко, а на секретаря п-нну М. Дубляницю. Голова Президії пояснила присутнім ціль та структуру жіночої організації і запитала, чи є бажання створити таку організацію в Ноттінггамі. Одержавши позитивну відповідь, вона попросила, щоб подати кандидатів на голову й членів Управи Жіночої Секції. Першою було запропоновано проф. Ярославу Турко, а коли вона відмовилась з родинних причин, то Збори вибрали одногосно першою головою п-нну Євгенію Карпо. До Управи ввійшли:

п-нна	Л. Гринько	—	заступник
"	Є. Верес	—	секретар
"	К Грицьків	—	скарбник
"	Л. Дубляниця	—	культосвітний референт
"	М. Павлишин	—	організаційний референт
"	Л. Яндзюк	—	реф. суспільної опіки

І так, на тих знаменних Основуючих Загальних Зборах 15 серпня 1948 року, в яких взяли участь 18 ще в більшості молодих жінок, почалася довголітня, мозольна праця Гуртка ОУЖ в Ноттінггамі. Та чи хтось з основоположників нашого Гуртка ОУЖ пригадувався тоді над тим, що вони будуть відзначувати 50-ліття Гуртка в Ноттінггамі. Напевно ніхто з них про це тоді й не думав, бо їхні мрії, як і всіх нас, були спрямовані на скорий поворот у свою улюблену Україну.

Беручи під увагу, що наш Гурток ОУЖ був заснований 15 серпня 1948 року, то він практично випередив заснування Централі ОУЖ на цілий тиждень. Бо питання заснування Організації Українських Жінок у Великій Британії було поставлене перед Президією Ради СУБ щойно 21 і 22 серпня 1948 року, тобто один тиждень після постановня гуртка ОУЖ в Ноттінггамі. Питали ми жінок в Ноттінггамі, чому так сталося? Відповідь їхня була, що: "Ініціатива заснувати ОУЖ вийшла з Ноттінггаму".

На тому самому засіданні Президії Ради СУБ 21 і 22 серпня 1948 року було затверджено Ініціативний Комітет як першу Управу ОУЖ, а рівночасно затверджено і Правильник Організації Українських Жінок у Великій Британії, Секції СУБ. Про мету та цілі ОУЖ 6 точка Правильника устійнювала: Секція має цілі тотожні до цілей СУБ, а зокрема:

- а) перевести облік та реєстрацію українських жінок на терені діяння Секції,
- б) організувати українське жіноцтво в Гуртки при Відділах СУБ, і в Осередках, там де немає Відділів СУБ,
- в) заступати українське жіноцтво на зовні,
- г) утримувати зв'язки з іншими українськими жіночими організаціями в терені та поза тереном Великої Британії,
- і) утримувати зв'язки з чужинецькими жіночими організаціями, а зокрема британськими,
- д) інформувати загал жіноцтва про цілість жіночих справ, як в українському так і в світовому масштабі,
- е) видавати жіночий пресовий орган та літературу.

Члени ОУЖ

Про членство ОУЖ 11 точка того ж Правильника писала, що членом Секції згідно з законом та статутом СУБ може бути тільки членкиня СУБ.

В пізніших роках Правильник був дещо змодернізований і доповнений з вимогами часу та обставин, і в новому Правильнику точка 10 про членів ОУЖ пише наступне:

- а) Членами ОУЖ можуть бути всі українки, що закінчили 18 років життя, живуть постійно у Великій Британії і сплачують членську вкладку схвалену Загальними Зборами ОУЖ.
- б) Членами ОУЖ можуть бути неукраїнки заміжні за українців, що закінчили 18 років життя, живуть постійно у Великій Британії і сплачують членську вкладку, схвалену Загальними Зборами ОУЖ.

Програма праці Гуртка ОУЖ

Перше засідання Жіночої Секції відбулося спільно з Управою Відділу СУБ 16 серпня 1948 року. Засідання відкрив голова Відділу СУБ п. Юрій Дяків, а п-ні Ярослава Турко поінформувала присутніх про головні завдання жіночої організації, подаючи приклад про діяльність жіночих організацій в Україні та в інших країнах поселення українців. Вона далі пояснила, що головною ціллю ОУЖ буде, щоб бути духово пов'язаним з нашою батьківщиною-Україною і для неї працювати.

Тому, що загальна праця Гуртка ОУЖ як секції Відділу СУБ була в багатьох випадках пов'язана та збігалася з працею Управи Відділу СУБ, тоді вперше вироблено спільну програму, яка в дечому перепліталася та взаємно себе доповняла. Для інформації подаємо деякі точки з їхньої тоді наміченої початкової програми:

1. Курс Історії України.
2. Курс англійської мови — провадив п. Б. Гошко.
3. Курс краєзнавство України — провадила проф. Яр. Турко.
4. Курс крою і шиття —
5. Курс співу і народніх танків — п-нна Д. Дубляниця.
6. Організування краєвознавчих прогульок — п. Б. Гошко.
7. Курс пізнання народніх звичаїв та ноші —
8. Курс вишивання народньої ноші — п-нна Євгенія Карпа.
9. Курс першої помочі — п-ні проф. Яр. Турко.

На других з черги сходах Гуртка 5 вересня 1948 року було між іншим позвітовано про успіхи курсу вишивання, де зазначено, що вже вишито або докінчувалося вишивати 5 мужеських сорочок, 3 жіночі блузки, 4 подушки, 5 серветок і 1 рушник. Рівнож згадано, що Гурток працював над вишиттям серветок для церкви в Лондоні. Повища замітка вказує, що

наші жінки були здібні до вишивання і вже добре знали своє ремесло, коли за такий короткий час вишили 5 мужеських сорочок, в додатку до інших зайнят. На жаль, в протоколах нема зазначено кому подаровано ті вишиті сорочки. Видно, що Управа Гуртка затримала це для себе в таємниці. Там лише згадується, що перевели між собою збірку на закуп ниток та полотна на виготовлення серветок та обруса для церкви. Збірка винесла 3 фунти і 7 купонів. (Тоді всі матеріяли можна було купити тільки на купони, так, що вони пожертвували свої власні).

Переглядаючи ці вже поживклі записки, в очі впадає ще одна благодійна річ, а саме: Гурток рішив зібрати між собою солодощі і вислати до лікарні в Норфольк для наших хворих полонених інвалідів, які в той час там перебували. При цьому хочемо відмітити, що солодощі теж були на купони, тому члени Гуртка ОУЖ, збираючи солодощі, давали їх із свого власного приділу.

На поновних сходах Гуртка 26 вересня 1948 р., рішено передплатити жіночий журнал "Громадянка" і газету "Українську Думку". При тому скарбник позвітувала, що матеріял для вишиття обруса і серветок для церкви коштував 1 фунт і сім купонів, а нитки 19 шилінгів. Це не така мала сума, як тепер виглядає. Тоді за одного шилінга можна було більше купити, як тепер за фунта.

Членство Гуртка ОУЖ почало поволі зростати, так що в місяці грудні вже було 40 членів. На засіданні, яке відбулося 6 грудня, рішено зорганізувати Свято Св. Миколая на 19 грудня і почати збірку грошей на висилку "Миколаївського подарунку" хворим полоненим у шпиталі в Норфольку.

Слідуючий 1949 рік праці Гуртка позначився активністю на культурно-освітньому полі. Члени Гуртка ОУЖ свідомо взяли на себе обов'язок зберігати на чужині українську культуру та вдержувати українські народні традиції, щоб ці духовні надбання, які вони привезли зі собою у своїх серцях і в своїй пам'яті, не розплилися в чужому морі та не пропали. Це збереження українських релігійних, культурних та обходових традицій починалося в першу чергу від кожньої жінки особисто, а затим і на громадському відтинку. Ми, Богу дякувати, жили у вільній країні, де ніхто не забороняв того робити, але і ніхто нам не допомагав чи заохочував до того. Треба було все робити зі своєї ініціативи, по своїх здібностях та змозі. На щастя, між нашими вбільшості молодими та мало досвідченими політичними біженцями прибуло декількох старших з досвідом суспільно-громадської праці, та з певним знанням українських народніх традицій та української культури. Згадаймо хоч би таких в Ноттінггамі, як пан і пані Турко, родина Дубляниць, проф. Р. Борковський, д-р Ших та інші, які стали дороговказом для наших молодих громадян, а молоді, ще менше досвідчені, за це їх дуже цінили і радо від них вчилися, щоб пізніше передати ці культурні надбання своїм дітям.

Культурно-освітня діяльність ОУЖ

Одною з головних занять Гуртка ОУЖ була культурно-освітня діяльність, як, наприклад, організування різних курсів, доповідей, відзначування знаменних дат нашої історії, обходових роковин та тому подібне. Це допомагало нашим в більшості молодим жінкам бути "самим собою", задержати на чужині свою національну ідентичність, а з тим і поглиблювати своє знання на тему українознавства, що їм було потрібне для виховання молодого, вже тут народженого покоління.

Для прикладу їхньої діяльності на цьому відтинку подаємо нижче їхню однорічну працю за 1949 рік.

Січень

7. Члени Гуртка ОУЖ ходили з колядою по українських хатах, чи радше по помешканнях де жили українці, бо тоді ще власних хат не мали.
13. Жінки зорганізували веселий "Маланчин Вечір".
29. Гурток ОУЖ взяв активну участь в Жалібній академії в честь українських воїнів поляглих у бою під Крутами 29 січня 1918 року.

Лютий

6. Розпочали пробу новоствореного хору під дир. д-ра Шиха.
13. Члени ОУЖ взяли участь у концерті в таборі в "Сліфорді".
19. Гурток ОУЖ влаштував вечорниці з буфетом.
27. Зорганізували Святочну Академію в честь Ольги Бесараб. Реферат читала п-нна Люба Гринько, рецитувала п-нна Євгенія Карпа, а співали терцет сестер Дубляниць.

Березень

- 26 і 27. Гурток брав участь в Шевченківських концертах у Львовборов і в Ноттінггамі.

Квітень

15. Докінчили вишивати обрус, який передали до церкви в Лондоні.

Травень

13. Терцет сестер Дубляниць виступав на англійському концерті для інвалідів.
14. Гурток ОУЖ влаштував "Свято Матері".
29. Гурток ОУЖ влаштував цілу програму "Свята Матері" в таборі в Горблінгу. Це зі співом, деклямаціями і рефератом.

Червень

12. Активна участь Гуртка в академії, присвяченій Симонові Петлюрі і Євгенові Коновальцеві.
19. Активна участь Гуртка у Святочній академії в Львовборов, присвяченій творчості Івана Франка.

Липень

3. Хор і жіночий терцет дали концерт для англійців в "Асплей".

Серпень

14. Гурток виступав з концертом в Лестері.

Вересень

3 і 11. Члени Гуртка ОУЖ виступали на концерті у "Велінгор" і в Спалдінгу.

Жовтень

8. Гурток ОУЖ виставляв свої мистецькі експонати (вишивки, різьбу, писанки) на міжнародній виставці мистецтва.
15. Члени Гуртка взяли активну участь в концерті у "Велінгор".
23. Хористки і терцет Гуртка ОУЖ виступали на концерті в "Алберт Гол Інституті" присвяченим 20-літтю єпископства Владики Івана Бучка.

Листопад

27. Члени Гуртка ОУЖ взяли активну участь в опереті "Наталка Полтавка"

Грудень

19. Терцет сестер Дубляниць виступив під ялинкою в центрі міста Ноттінггему з колядками.
19. Гурток ОУЖ влаштував "Свято Святого Миколая".
21. Дует сестер Дубляниць виступав по радіо БіБіСі на округу "Мідлянд".
24. На запрошення Посадника міста Ноттінггему представниця Гуртка ОУЖ п-нна Маркіяно Дубляниця взяла участь в Різдвяних святкуваннях в будинку Міської Ради.

Підсумовуючи цю однорічну діяльність нашого Гуртка ОУЖ, то можна дивуватись, звідки в них набралось скільки енергії. Бо крім повише поданого, вони ще знаходили час на різні курси, вишивання та тому подібне. Це все, після тяжкої фізичної праці, щоб заробити, як то кажуть, на свій хліб насущний.

Ми навмисне звернули увагу більш детально на початки розвитку нашого Гуртка ОУЖ в часі, коли він, як то казали, зносився на власні ноги. В дальшому описі будемо звертати увагу тільки на окремі моменти як приклади їхньої праці.

Як зауважимо із старих вже та дещо поживклих протоколів архіву Гуртка ОУЖ, то їхня Управа вже від самих початків розгорнула многогранну діяльність, маючи такі референтури, як, наприклад, культосвітня, секретарська, фінансова, суспільна опіка, господарча і референтура мистецтва, на що, здається, жінки звертали спеціальну увагу. Всі вони спільно співпрацювали й одна-одну доповняли. Коли взяти такі ділянки праці, як культосвітня, мистецтво та зовнішньо-інформативна, то вони так пов'язані між собою і залежні одна від другої, що часами трудно розпізнати, де кінчиться праця одної ділянки, а де починається другої. Праця на культосвітньому й мистецькому відтинках допомагали Гурткові ОУЖ нав'язувати продовж довгих років аж до нашого сьогодення контакти з британськими

жіночими організаціями, а особливо з Конфедерацією британських жіночих організацій та з багатьма поодинокими британцями. А це знову давало змогу ширити правдиву інформацію про Україну.

Тому, що в Ноттінггамі ще існують клітини інших братніх суспільно-громадських установ, Гурток ОУЖ вибрав собі для відзначення такі національні свята та обходіві річниці, які підходили до характеру їхньої організації, а саме: свято Святого Миколая, День Матері, Свято Жінки Героїні, літературні імпрези жінок-письменниць, участь у відзначенню роковин Тараса Шевченка, Івана Франка та інші. Крім цього Гурток ОУЖ все брав і бере активну участь у всіх інших імпрезах, влаштованих клітинами братніх установ.

Ця загально принята на початках структура їхньої діяльності залишилася в подібній формі аж до сьогодні, крім, очевидно того, що треба було пристосовуватися до вимог часу та обставин.

Співочий Гурток під диригуванням Остапа Пицка під час Великодньої ревії в залі "Квінс Гол" 20.4.1952 року.

ЗУСТРІЧ З ГОЛОВОЮ СВІТОВОЇ ФЕДЕРАЦІЇ УКРАЇНСЬКИХ ЖІНОЧИХ ОРГАНІЗАЦІЙ (СФУЖО)

18 серпня 1954 року Гурток ОУЖ в Ноттінггамі, а також і ціла наша зорганізована громада мали шану вітати в себе дорогу гостю, голову СФУЖО паню Олену Лотоцьку. Пані Лотоцька стоїть по середині в чорному вбранню, коло неї зліва п-ні Анна Садівська — тодішня голова Гуртка ОУЖ в Ноттінггамі, а зправа інж. Роман Руденський, тодішній голова Відділу СУБ. Позаду за ними — всеч. о. А. Маркевич і представники клітин наших суспільно-громадських установ у Ноттінггамі. Напереді діти, які вручили дорогій гості китицю квітів.

При цьому хочемо додати, що в осені 1963 року в новозбудованій залі Відділу СУБ в Ноттінггамі відбулася Європейська Конференція Федерації Українських Жіночих Організацій (СФУЖО). Наш Гурток ОУЖ на чолі з головою п-ю Параскевією Семак доложив багато праці, щоб ця Конференція була успішною та щоб делегатки почувалися в Ноттінггамі як у себе вдома. За те Гурток ОУЖ одержав від тодішньої Голови СФУЖО пані Олени Залізняк спеціального листа-подяку, якого для підтвердження повище сказаного поміщуємо понижче.

WORLD FEDERATION OF UKRAINIAN WOMEN'S ORGANIZATIONS

СВІТОВА ФЕДЕРАЦІЯ УКРАЇНСЬКИХ ЖІНОЧИХ ОРГАНІЗАЦІЙ

HEADQUARTERS:

909 N. Franklin Street - Philadelphia 23, Pa.

Telephone: MArdat 7-7945

Філадельфія, 26 листопада 1963 р.

PRESIDENT

Mrs. Olive Solimchak
5806 McAlister Ave.
Oats St. Luc
Montreal, Que., Canada

VICE-PRESIDENTS

Mrs. Helen F. D. Lelubsky
Mrs. Maria Kofikowsky
United States

Mrs. Stephenie Sawchuk
Dr. Stephenie Potonuk
Canada

Mrs. Nina Kowalsko
Europe

Mrs. Olga Hrachuk
South America

HONORARY SECRETARY

Mrs. Maria Dyma

SECRETARIAT

Dr. Natalia Pazunyak
Mrs. Tetiana Narushchenko

MEMBERS AT LARGE

Dr. Irana Zamczuk
Mrs. Nina Onatky
Mrs. Olga Rosalsky
Mrs. Emilie Sluzar
Mrs. Zinoida Vitkus
Mrs. Maria Salayshko
Mrs. Alexander Sulyma-Boyko
Mrs. Hanna Pasternak
Mrs. Catherine Creusac
Mrs. Eugenie Splytk

COMMITTEE CHAIRMEN

Mrs. Stephenie Pushkur
Program

Mrs. Stephenie Buhelak
Journalism

Dr. Irana Relych
Public Relations

Dr. Sophie Karpivska
Culture

Mrs. Marie Bilot
Organization

Mrs. Irana Palanaty
Education

Mrs. Cecille Gerdecky
Press

Mrs. Anna Maria Berzo
Fine Arts

Mrs. Irana Pawlyshwsky
Finance

Mrs. Olana Trolymowska
Economics

Mrs. Irana Romashowsky
Constitution & By-Laws

Mrs. Eugenie Janikowske
Welfare

Mrs. Alexander Sulyma-Boyko
Study of USSR

Mrs. Lydia Barochynska
Editor

AUDIT COMMITTEE

Mrs. Catherine Peleshek

Dr. Irana Kofuzna

Mrs. Pauline Blumy

Mrs. Anna Pryma

Mrs. Maria Mudryk

ВП. Пані Семак
Голова Відділу ОУЖ в Ноттінггемі
Велика Британія

Високоповажана Пані Голово і Дорогі Членки ОУЖ,

Зі звіту нашої делегатки Ірини Павликовської ми довідалися про велику працю яку вложили Членки Вашої організації в підготовці для прийняття делегаток на Європейську Конференцію Українських Жіночих Організацій.

Ваше гостинне прийняття і знаменита підготовка на місці дали змогу перевести цю Конференцію якнайбільше успішно даючи делегаткам якнайкращі умовини для їхньої праці.

Управа СФУЖО просить передати всім Членкам і їхнім Родинам щиро подяку за їх жертвенну працю та сердечну гостину для делегаток Конференції.

Зі щирим привітом

Наталія Пазузяк
др. Наталія Пазузяк
секретар

Олена Залізняк
голова СФУ ЖО

Олена Залізняк

Гурток ОУЖ і Школа Українознавства

Коли пишемо про діяльність Гуртка ОУЖ в Ноттінггамі то не можна не згадати про їх вклад праці в нашій Школі Українознавства, а головню в дитячому садку. Наша школа розпочала своє навчання в лютому 1955 р., а Управа Гуртка ОУЖ вже серйозно дискутувала над утворенням Дитячого садка в 1951 році, отже чотири роки наперед. А це вказує, що справа виховання нашої вже тут народженої дітвори в українському національному дусі була глибоко закарбована в серцях українських жінок. Вони ж перші вже в 1952 році видвигали на Загальних Зборах Відділу СУБ справу утворення Школи Українознавства в Ноттінггамі, отже далеко перед тим як у нас були діти шкільного віку. А коли в лютому 1955 року наша школа розпочала навчання, Гурток ОУЖ включився активно в працю над вихованням української дітвори при школі, а головню взявши на себе відповідальність за дитячий садок. Глянувши на список виховниць садка, яких було досі около 25, то зауважимо, що всі вони або бувші або діючі члени Управи Гуртка ОУЖ в Ноттінггамі. Мило вражає те, що в приблизно останніх десяти роках опікунками садка (а також і школи) є ті пані, які колись самі до нього належали. Вони вже виховують в українському садку своїх дітей — третє покоління українців у Великій Британії. Чи буде четверте? — побачить будучність.

Садок Школи Українознавства в Ноттінггамі 1960 року.
Садівнички пані Параскевія Семак і пані Євгенія Верхола.

Влаштування доповідей

Протягом своєї довголітньої діяльності, почавши ще від 1948 року, Управа Гуртка ОУЖ влаштувала десятки, або й сотні доповідей на культурні, суспільно-політичні, медичні, та інші теми для своїх членів і загалу громадянства. Доповідачів запрошували з нашої громади в Ноттінггамі, з інших місцевостей Великої Британії, з українських поселень у різних країнах Заходу, а в останні роки також із нашої України.

Пані Слава Стецько, головний редактор англomовного журналу "АБН Кореспонденс", а тепер голова Проводу ОУН і Голова Конгресу Українських Націоналістів, виголошує доповідь у Ноттінггамі на запрошення Управи Гуртка ОУЖ 1960 р.

Загальні Збори ОУЖ у Великій Британії

Крім своєї програмової діяльності Гурток ОУЖ мав шану, час від часу гостити в себе різні імпрези центрального чи окружного характеру, а також, як вже було згадано, Європейську Конференцію Світової Федерації Українських Жіночих Організацій (СФУЖО). Для прикладу, поміщуємо резолюції прийняті на Загальних Зборах ОУЖ у В.Б., що відбулися в листопаді 1968 року.

РЕЗОЛЮЦІЇ

18-их Загальних Зборів ОУЖ В.Б.,
що відбулися 29-го і 30-го листопада
1969 р. в Ноттінггамі

1. Вісімнадцяті Загальні Збори ОУЖ у В.Б. щиро вітають український народ на Рідних Землях, на засланні та на чужині суціль.
2. Шлють глибокий поклін Високостойним Ієрархам Українських Церков обидвох віровизнань так на чужині, як і на засланні, прохаючи для всіх членів організації їхнього пастирського благословення для дольшої праці.
3. Віддають глибоку шану її Величності Єлисаветі II та цілій королівській родині.
4. Вітають українські жіночі організації, їхні Управи і членство у вільному світі.
5. Вітають українську жінку на Рідних Землях, яка в умовах найважчого лихоліття не заломалась, а є й надалі основою родини, виховницею молодого покоління, носієм релігійних і національних вартостей та, не зважаючи на жорстокий гніт окупанта, виховує покоління молодих борців за волю українського народу.
6. Щиро вітають наші молодечі організації СУМ і Пласт та запевнюють тісну співпрацю у вихованні нашого молодого покоління на чесних, релігійних, патріотичних громадян нашого народу.
7. Висловлюють щире подяку Централі СУБ, СУМ, Пласту, ОБВУ, Українській Видавничій Спілці, Християнському Рухові за співпрацю в діловій каденції.
8. Щиро дякуємо членкам Головної Управи ОУЖ під головуванням п-ні Анастасії Остап'юк, які не шкодували своїх зусиль для розбудови ОУЖ у В. Британії.
9. Звертаються до всього українського жіноцтва з гарячим закликком включатися в ряди ОУЖ, щоб докласти всіх зусиль до

громадської праці та облегшити цим важку долю української жінки на Рідних Землях і наблизити хвилину її визволення.

10. Загальні Збори протестують проти московсько-комуністичного терору в Україні, зокрема проти нищення української родини і проти виснаження жінки непосильною працею та запроторення її до тюрем та концентраційних таборів.
11. Протестують проти нищення українських церков і проти переслідування громадян за релігію в Україні; проти систематичного і плянового нищення української мови й культури на нашій Батьківщині.
12. Загальні Збори ОУЖ В. Б. закликають українське організоване жіноцтво працювати далі в напрямку кристалізації формування загально-національних вартостей, завдань і цілей, допомагати українській матері в цій країні зберігати й розвивати українську національну самобутність, оперту на етичних християнських основах та історично-державницьких традиціях. Спонукувати українську жінку й допомагати їй брати участь у проявах громадського українського життя та життя цієї країни, використовуючи її демократичну систему.
13. Вісімнадцяті Загальні Збори стверджують, що своєю участю у праці своєї організації та у праці на інших суспільно-громадських ділянках українська жінка виконує свій обов'язок супроти своєї Батьківщини та прискорює її визволення з під московсько-большевицької окупації.

Посвячення прапора ОУЖ

Неділя 15 грудня 1968 року була для нашого Гуртка ОУЖ потрійним святом, а саме: посвячення прапора Гуртка ОУЖ, відзначення 20-ліття діяльності Гуртка і переведення Загальних Річних Зборів Гуртка ОУЖ.

На засіданні Управи Гуртка 24.11.1968 р. під головуванням пані Горпини Стасів обговорено детальний плян цього потрійного святкування. На кумів посвячення прапора обрано голову Централі ОУЖ паню А. Остапюк, голову Відділу СУБ в Ноттінгґамі п. В. Лесюка, голову Клітини УХР п. В. Білика, паню М. Гложик, Паню К. Кулик, голову Відділу ОБВУ п. К. Роснецького, паню П. Семак і Голову Осередку СУМ п. Т. Данковича. О 10-й год. ранку 15 грудня 1968 року Управа і члени Гуртка, а також і куми прийшли до церкви перші, а згодом і ціла громада заповнила всі місця в церкві. Отець Андрій Гринах відправив Святу Службу Божу в наміренні двадцятиліття праці Гуртка ОУЖ. Рівнож відбулася сповідь і Святе Причастя членок Гуртка ОУЖ, а після Служби Божої урочисто посвячено прапор, і як свідок цього подаємо понижчу фотознімку.

Посвячує прапор о. Андрій Гринах, а тримають його куми, зліва: п. В. Лесюк, пані А. Остап'юк, пані К. Кулик і пані М. Гложик, Виконавцями прапору були: тодішня голова пані Г. Стасів, пані М. Гудз пані М. Гложик і сумівець М. Бучок.

Хор Гуртка ОУЖ в Ноттінгамі під час Святочної Академії в 40-тя постановя Організації Українських Націоналістів (ОУН). Диригент п. Мирослав Скаліш. Ноттінгам 1969 року.

ОДНА З ВЕЛИЧАВИХ ІМПРЕЗ ГУРТКА ОУЖ В НОТТІНГГАМІ

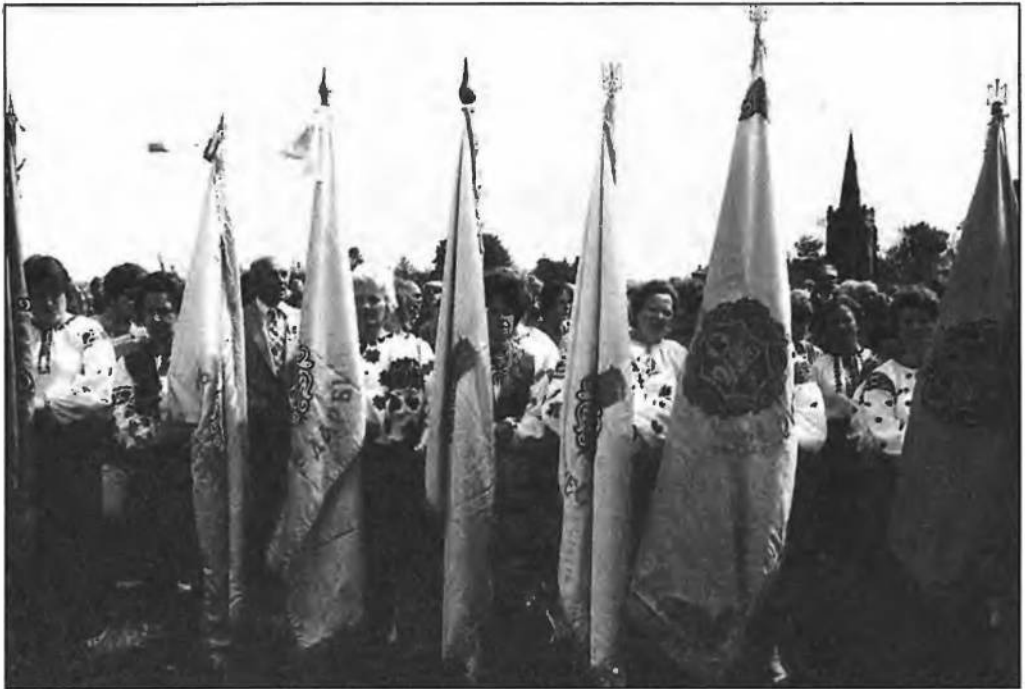
Фрагмент з Святочної Академії в 1000-ліття з дня смерти патронки Гуртка ОУЖ в Ноттінгамі, Княгині Ольги. На фотознімці жіночий хор під диригуванням п. Мирослава Скаліша. Ноттінгам 27.7.1969.

Зустріч з першою головою Гуртка ОУЖ. Пані Параскевія Семак вручає книжку "Відродження на Чужині" пані Євгенії Карпї-Сенкусь, першій голові Гуртка ОУЖ в Ноттінггамі в 1948-1949 роках. Пані Сенкусь виїхала в половині 50-х років на сталий побут до Канади. В середині стоїть тодішня голова Гуртка пані Марія Сухоручка. 13.11.1973.

Фрагмент із Свята Матері в Ноттінггамі 13.5.1979 року.

Гуртки ОУЖ зі своїми прапорами під час відкриття пам'ятника воздвиженого в честь "Поляглим Борцям За Волю України" на оселі СУМ "Тарасівці" 1979 року. На знімці від права до ліва: прапор Гуртка ОУЖ в Ноттінггамі, тримає член Управи Гуртка п-ні Горпина Стасів, другий з черги прапор — Централі ОУЖ, тримає п-ні Параскевія Семак, член Головної Управи ОУЖ. При цьому варто відмітити, що Гурток ОУЖ, разом з іншими клітинами наших братніх установ, брав і бере щорічну активну участь у Святі Героїв в "Тарасівці"; що вперше починається польовою Службою Божою, опісля походом до пам'ятника і соборною Панахидою, а в пополудневих годинах закінчується Святочною Академією в пам'ять поляглим борцям за волю України.

У пам'ять Жінкам Героїнам

Як уже згадано в іншому розділі, одною з ділянок праці Гуртка ОУЖ будо (і є) вшанування пам'яті великих постатей українського народу, а зокрема влаштування святкових імпрез в пам'ять нашим жінкам героїням, які боролися і життя своє віддали за свій нарід, за свою улюблену Україну. Культ вшанування пам'яті поляглих борців за Волю України або тим, що за неї страждали — це дуже гарна, шляхетна християнська традиція, яка передається в українському народі з покоління в покоління. Наші жінки старшого покоління, приїхавши на британський терен ще досить молодими, привезли ці шляхетні звичаї зі собою. Сьогодні дуже мило вражає те, що вони не лише зуміли задержати на чужині ці дорогі нам звичаї понад пів століття, але й успішно передати їх своїм дітям. Для прикладу цього поміщуємо статтю (пера Ірени Курляк), що була надрукована в "Українські Думці" 26 березня 1992 р. про відбуття "Свята Жінки Героїні" в Ноттінггамі. Організаторами і виконавцями тієї імпрези вже були жінки і дівчата другого і третього покоління українців у Великій Британії.

Гурток ОУЖ у Ноттінггамі

В неділю 9 лютого, старанням Управи Гуртка ОУЖ гідно і достойно вшановано славну пам'ять усіх Українських Героїнь, які на протязі нашого національного буття віддали своє життя на жертвовник боротьби за волю й українську державу. Святування започаткувала Панахида за наших відомих і невідомих Героїнь, що її відслужив душпастир ПУКЦеркви всч. о. Степан Солтис. Він виголосив патріотичну проповідь, закликаючи вірних молитися за спокій душ усіх, які життя своє віддали в боротьбі проти відвічних ворогів України. Під час поминальної Панахиди жінки тримали засвічені скорботні свічки.

Громадське святкування відбулося у вечірніх годинах, що його відкрила вступним словом голова Гуртка д-р Лариса Верхола-Юрків та попросила присутніх ушанувати пам'ять Жінок-Героїнь, що життя своє поклали за волю України хвилиною суцільного мовчання. Сцена була гарно по-святочному прибранна.

На сцені горіла запалена свічка, що її поклала голова Гуртка в пошану полеглих жінок-героїнь. Глибокозмістовну доповідь присвячену героїням України зачитала суспільно-громадська діячка — член Головної Управи ОУЖ у Великій Британії п-ні Вікторія Мұлька. Шановна доповідачка згадала у своїй доповіді про багатьох найвизначніших українських жінок-героїнь двадцятого століття, котрі віддали своє життя за волю і державність української нації, і залишили святий дороговказ для майбутніх поколінь... Із монтажем коротких деклямацій виступали пані: Катерина Скрипець, Ірена Курляк, Світляна Клярк і панни: Ніна Кухта, Наталка Лаворчик, Уляна Бучок, при чому кожна зі декляматорок поклала перед портретами кількох визначних жінок-героїнь червоні маки.

У мистецькій частині виступали: запрошений жіночий хор із Бадфорду під диригентурою п-ні Марії Данилів і місцевий жіночий хор під диригентурою п-ні Марії Семак при фортепіановому супроводі п-ні Марії Данилів, що проспівали цілий ряд гарних пісень, відповідних до Свята Жінок-Героїнь. Святкову програму підготувала і нею проводила заступниця голови Гуртка, п-ні Марія Кухта, а на кінець сказала заключне слово.

Академія у присвяту Жінкам-Героїням тривала майже півтора години, і була на високому рівні, за що всім організаторам і виконавцям програми належить подяка і признання. Це жалобне вшанування пам'яті Жінок-Героїнь України закінчено проспіванням українського державного гимну.

"Українська Думка" 26.3.1992.

Вечорі розривкового характеру

Крім різних імпрез поважного характеру, Гурток ОУЖ у Ноттінгемі zorganizував продовж свого майже пів столітнього існування чимало різних розривкових вечорів, як танцювальні заботи, традиційні Андріївські іграшки-заботи, прогульки автобусами в різні місця та тому подібне.

Такі розривкові вечори нерідко пов'язувалися з нашими культурно-мистецькими звичаями. Наприклад, організували, як це популярно в нас називали, "Вишивані заботи", а це — народне мистецтво й розривка взята разом. Що це означало? На таку забаву наші жінки приходили в своїх найкращих вишитих блюзках чи суконках, на що журі приглядалося і рішало кому надати першу, другу чи третю нагороду. Тому, що наші жінки майже безперервно вишивали, то на таких конкурсах появлялися все нові вишиті речі. Протягом цих довгих років діяльності Гуртка ОУЖ таких "Вишиваних забав" було чимало, на яких були нагороджені першуні цих вишивок, тому було б важко згадати одну чи другу паню, які дістали перші нагороди, бо в цьому випадку можна легко когось оминати, а при тому й образити. Все ж таки, коли ми є при цьому, то конечно висловити признання нашому Гурткові ОУЖ, що навіть і в розривках жінки старалися в'язати це з народнім мистецтвом, що допомагало не лише задержати на чужині ці культурно-мистецькі надбаня, але й при тому пропагувати їх серед британців, а що найважливіше — передати їх молодому вже тут народженому поколінню.

До таких культурно-розривкових вечорів ще й треба додати конкурси найкращої української Великодньої поски, задля яких теж надавали першу, другу чи третю нагороду. Наші жінки є дійсно експертами печення пасок. Всі вони були гарні, смачні і майже однаково виглядали, але як це звичайно буває, перша нагорода є лише одна. Але тут не була лише справа виграти чи програти, а брати участь в українському традиційному вечері.

ВИШИВАНІ ВЕЧОРНИЦІ, НОТІНГґАМ 1961

Відзначені сукні

Праця Гуртка ОУЖ на полі народнього мистецтва

Сама назва вже по своїй суті вказує, що ця ділянка має щось спільного з народнім мистецтвом. Це не лише його збереження, але і його поширення та передання нашому молодшому поколінню, а також його пропагування серед чужинців. Вже в перших місяцях свого існування, Гурток ОУЖ звернув спеціальну увагу на цю ділянку заснуванням курсу вишивання. Вишивали тоді на самих початках не лише для власних потреб, але, як згадано в звіті, для церкви і для колекції експонатів для Гуртка. Вже в 1949 році наша мистецька вишивка, різьба і писанка були виставлені на міжнародній виставці "Гандікрафт". Це мабуть перший раз мешканці Ноттінггаму побачили мистецькі речі, роблені українськими руками.

Коли в 1950 році Відділ СУБ в Ноттінггамі спромігся дістати одну кімнату в домі УГКЦ на свою домівку, котру вживали всі наші братні установи, то Управа Гуртка ОУЖ відразу взялася до роботи, щоб своїми вишивками прикрасити нашу спільну домівку. А це, головні образи — Тараса Шевченка та інших національних постатей. В 1956 р. Управа Гуртка ОУЖ на чолі з головою п-ю Іриною Пайтрою за ініціативою п-ні Горпини Бучок вишили фелон для УГКЦ в Ноттінггамі. А як в 1958 році ми набули наш перший власний дім, то щоб його прикрасити наші жінки відразу проголосили акцію збирання між собою експонатів, на що закуплено спеціальну скляну шафу. В 1959 році зорганізовано курс писання писанок, а під час Великодніх святкувань відбувся конкурс писанок і пасок, за що першуні діставали нагороди. Того ж року за старанням Гуртка ОУЖ було вишито цілий комплет для УГКЦ в Ноттінггамі. А коли вже в Ноттінггамі почала підростати молодь, то Гурток ОУЖ звернув спеціальну увагу і для них. В 1960 році зорганізовано для молоді СУМ курс писання писанок, чим наші молоді сумівці були дуже захоплені. Це було для хлопців і дівчат, а згодом курс вишивання для дівчат. У звіті з 1960 року занотовано, що тоді ще вишито обрус для церкви і мініатюрне вбрання для чотирьох ляльок в колекції ОУЖ. В 1964 році п-ні Параскевія Семак, тодішня голова Гуртка, звітувала, що Гурток посідав вже кілька десятків різних експонатів, а між ними портрети Лесі Українки, княгині Ольги і "Українська жінка з дитиною".

Виставки українського народнього мистецтва

Протягом понад чотири і пів десятиліття Гурток ОУЖ організував десятки менших та більших виставок мистецтва для пропагування української культури серед українців і чужинців. Понижче подаємо пам'яткову фотознімку з виставки присвяченої 20-літтю поселення українців в Ноттінг-гамі, в меншій залі Відділу СУБ 1967 року.

Офіційне відкриття виставки народнього мистецтва в 25-ліття поселення українців в цьому мальовничому місті Середущої Англії і 25-ліття діяльності Відділу СУБ (Відділ СУБ був заснований в 6 місяців після прибуття перших українців до Ноттінггаму). Це була чудова і багата експонатами виставка, яка тривала цілий тиждень від 10 рано до год. 9 вечером. Її відвідало багато людей — українців і британців.

Виставку відкрив всеч. о. д-р Антін Михальський

Фрагмент з виставки мистецтва в 25-ліття Відділу СУБ в Ноттінгемі. Зліва п. В. Потек грає на трембіті, а по середині старший гучл пан Цикалюк грає на цимбалах, що їх сам зробив.

Коли в 1970 році до нас загостили гості з Південно-В'єтнамського Посольства з доповіддю і фільмом про В'єтнам, то Управа Гуртка ОУЖ влаштувала на той день виставку мистецтва, прибравши домівку в українському стилі, щоб гості почувалися, як в Україні. В жовтні 1972 року Гурток ОУЖ влаштував виставку з досить чисельними експонатами в Ноттінгхамському університеті для персоналу і студентів. Наш Гурток ОУЖ завжди був готовий і схильний віддати шану тим британцям які нам допомагали. В річному звіті з 1975 року згадується, що Управа Гуртка подарувала на пам'ятку послові Віліямові Вітлокові вишивану краватку, а його дружині вишиту українську блюзку. Це — як жест признання за оборону українських політичних в'язнів в СРСР. В тому звіті рівнож згадується, що того року жінки вишили для музею Централі ОУЖ сокальський стрій. Вишиванням тих предметів, згідно зі звітом Управи, займалися тоді: пані Є. Верховла, П. Семак, К. Стасів, мгр. Н. Хомин, А. Мицко, М. Сухоручка, Д. Шимків, А. Вовк і М. Макушенко. Пані Горпина Стасів подарувала для Гуртка дві вишиті хоругви, а пані Анна Антонів вишиту подушку.

Переглядаючи архів ОУЖ можна перекоонатися, що наші жінки, члени Гуртка, ніколи дармо не сиділи, завжди щось влаштовували щось вишивали.

16 січня 1977 року тодішня голова Гуртка пані П. Семак скликала спеціальне засідання Управи Гуртка, на якому обговорили справу подарування для Патріяршого собору Святої Софії в Римі фелону і стихара. Пані К. Стасів, тодішня референтка народнього мистецтва, повідомила присутніх, що закуплено матеріал на фелони і стихар. Матеріал, який закуплено на фелони, не надавався на вишиття і тому рішили вшити з матеріалу два фелони, а вишивали тільки стихар. Кошти на покриття цих подарунків Управа брала з каси Гуртка ОУЖ, або не рідко жінки жертвували самі від себе, як, наприклад, 4 метри канви на фелон подарувала тоді пані Гудзь. Так скоро, як стихар і фелони були викінчені, все це було передано до собору Св. Софії в Римі, за що дістали персональну подяку від Блаженнішого Патріярха Йосифа Сліпого.

В 40-ліття єпископства Блаженнішого Патріярха Йосифа Сліпого Гурток ОУЖ в Ноттінггамі передав Блаженнішому Патріярхові привіт від цілої нашої громади в Ноттінггамі і, як особистий дар любови — вишитий стихар. Подяку Патріярха Йосифа Сліпого поміщуємо тут.

Слава Ісусу Христу

Ватикан, дня 29 вересня 1979

ч. 5717/79
7417

До Мирян
міста Ноттінггам
в А н г л і ї.

Мої Дорогі !

Спасибі Вам за щирий дарунок – вишиваний стихар. Він
остане пам'яткою Вашої відданости і жертвенности на славу Божу.
Молю Господа, щоб винагородив Вас всецедрими своїми дарами
надприродними і природними.

Благословення Господнє на Вас !

A large, stylized handwritten signature in black ink, which is the signature of Pope John Paul II.

Патріярх і Кардинал

Участь в Поліційному дні "82"

В 1982 році поліція Графства Ноттінггам організувала у Форест парку так зван. Товариський день "Link-up 82", що іншими словами можна назвати Днем суспільно-громадської взаємоспівпраці. Ціллю поліції було поінформувати громадськість про працю, яку вони виконують та заохотити до взаємодопомоги та співпраці.

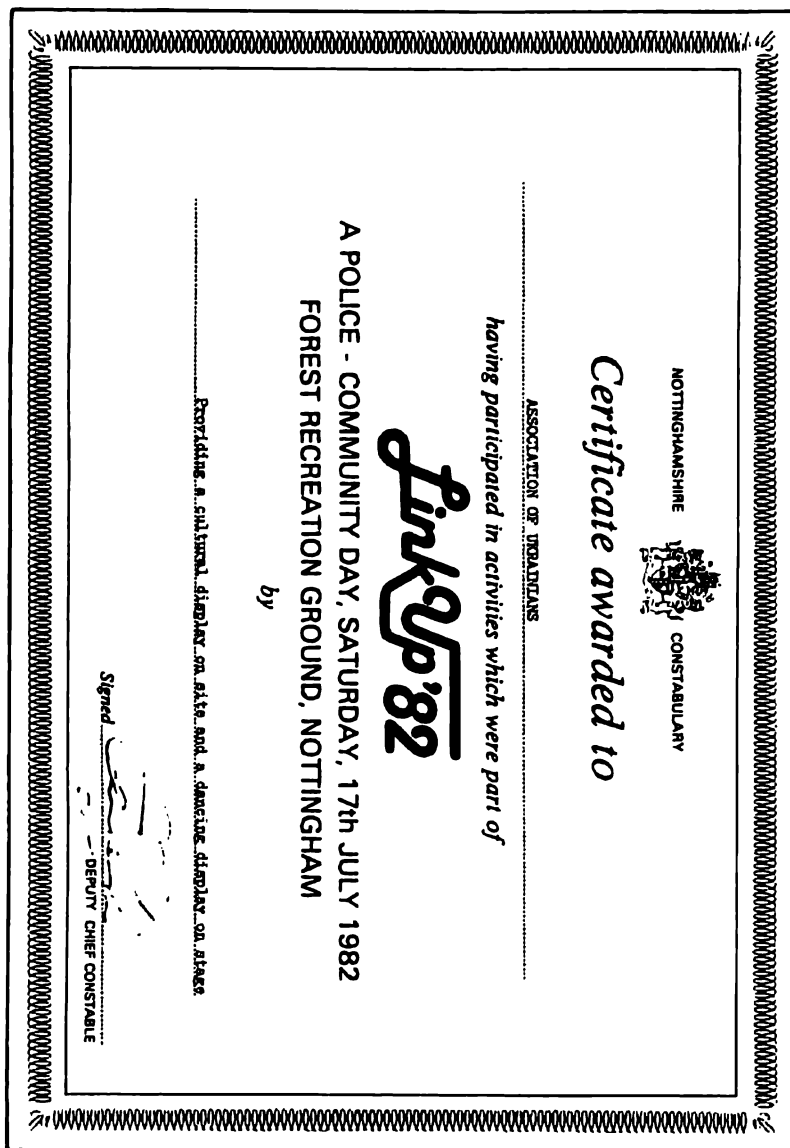
До участі в цьому дні поліція запросила багато різних організацій з Ноттінггаму та околиць, які хотіли й мали змогу взяти участь. Це включало й різні етнічні групи. У зв'язку з тим сотні різних організацій Ноттінггаму й околиць взяли участь. В суботу 17 липня 1982 року, Форест Парк виглядав як міжнародне містечко. Сотні шатер та стендів різних організацій вкрили частину парку, а посередині площі була сцена, на якій виступали різні мистецькі англійські і міжнародні групи. Там бизнесмени мали змогу рекламувати свої вироби, а різні організації свою діяльність. Організації різних національностей старалися представити британцям свою національну ідентичність та культуру.

Українці Ноттінггаму теж були запрошені до участі в тому незвичайному дні. Наші мистецькі групи — хор "Боян" і танцювальна група "Запорожець" виступили перед тисячами глядачів. Виставку, яка представляла Україну, зорганізовано спільно Відділом СУБ і Гуртком ОУЖ. Там ми мали до своєї диспозиції спеціально винайняте шатро. Винайм оплатили по половині Відділ СУБ і поліція. В шатрі ціла передня стіна була відкрита, щоб було видно, що там діялося. На переді шатра повівали українські прапори й висів напис "Україна", інформуючи публіку хто в ньому господарить. На задній стіні в середині шатра була карта Східної Європи з зазначенням, де знаходиться Україна, а по боках висіли дві карти України, одна в англійській, а друга в українській мовах. На столах були розложені експонати українського мистецтва. Там були вишивки, різьба, кераміка, писанки та тому подібне. На іншому столі були розміщені ляльки, по парі — хлопець і дівчина в національних строях, представляючи різні місцевості України. На одному столі була розміщена українська література, в українській і англійській мовах. Це все разом давало свого рода притягаючий вигляд. Однак, найбільше привабливим була таки свого роду "жива виставка". Наші жінки та дівчата, а також діти, одягнені в національні костюми, влаштували писання писанок. Це означало, що кілька жінок працювали над писанками в різних стадіях їх викінчення. Одна починала від білого яйця, друга вже мала певні взори і так аж до викінченого продукту — так, що глядачі могли зорієнтуватися, як постає писанка від початку до кінця. Інші жінки, теж вбрані у вишиті костюми, показували процедуру вишиття української жіночої блюзки, починаючи від майже порожнього полотна до майже викінченої блюзки. Ця "жива виставка" притягала сотні глядачів, головню жінок, які проходили вздовж шатра і приглядалися до тої процедури. Ні в котрому довколишньому шатрі не

було так багато заінтересованих глядачів, як в українському, це завдяки підприємчivosti українських жінок, ну й мужчин, які збоку приглядалися, що жінки роблять.

Можна з певністю сказати, що той незвичайний день був для нас дійсно вдалим. Це — як для поширення української культури, так і для того, щоб указати, що українська нація "живе і жити буде".

Після того дня ми дістали від поліції похвального листа з відміченням, що українська виставка була дуже притягаючою і вдалою, а також і спеціальну грамоту, яку поміщуємо понижче.

Молоді заступають старших

Уважаємо, що конечно на цьому місці підкреслити, що десь при кінці 70 і на початку 80 років до праці в Управі Гуртка ОУЖ включилися жінки молодшого, вже тут народженого покоління. Вони зайняли різні функції, включно з референтурою мистецтва. Маючи ширші контакти з місцевим британським населенням, вони почали активніше інформувати британців про наші культурні традиції та звичаї, а з тим і про Україну взагалі. Для підтвердження цього загляньмо до звіту референток мистецтва Одарки Іванчук, Стефанії Мицко і Марії Бучок про показ писання писанок в англійських школах та інших інституціях в 1985 році. Участь в цьому показові більшими чи меншими групами брали тоді слідуючі пані і панни: І. Гуменюк, Л. Гуль, І. Стахів, М. Стахів, Л. Миган, Г. Фурґала, Є. Миган, М. Бучок, А. Семак, О. Іванчук, С. Мицко, М. Кухта й А. Чопей. Вони того року влаштували виставки й показ писання писанок в слідуючих школах: 13 лютого в Жіночому Інституті в Толертоні, 6 березня в школі "Сайнт Едвард", 13 березня в Жіночому Інституті в Арнолді, 19 березня в школі "Секамор Скул", 20 березня в школі в "Савцвел", 21 березня в Жіночому Інституті в "Булвел" і 10 квітня для жіночого гуртка в "Гедлінг". З повищого бачимо, що того року поважне число британців поінформувалося про тисячолітні традиції українського Великодня, а це була лише кілька місячна праця Гуртка ОУЖ.

Крім повище сказаного вони ще того року зорганізували курс писання писанок для юнацтва СУМ (Спілки Української Молоді). В курсі взяли участь дві групи дітей. Від 5 до 7 років і від 7 до 11 років. Після закінчення курсу відбувся конкурс найкращих писанок, в якому перші нагороди молодшого юнацтва здобули, Андрій Кухта, Андрій Ровдз і Марія Морозюк, а в старшій групі — Уляна Бучок, Ніна Кухта і Христина Макушенко.

Важко було б подрібно описати всю цю їхню майже пів столітню працю в цьому короткому Спогаді, але всеж таки хочемо додати, що в 1987 році вони знову показали спосіб писання писанок в 13 англійських школах, під час яких давали дітям інформації про Україну. Крім того влаштували 4 виставки мистецтва, а одна з них в найбільшій концертній залі "Роял Концерт Гол" (Королівська концертна Заля). При цих нагодах теж подавали довші чи коротші інформації про Україну. В 1988 році, коли ми відзначували Тисячоліття Хрещення Руси-України, вони знову влаштували виставку у фое в тій самій залі. В той час на виставці домінували в більшості церковні вишивки, а також церковна література та інформативні листівки про тоді ще поневолену та нескорену Українську Церкву. В 1000-ліття Хрещення Руси-України, в 1988 році, світлиця Гуртка ОУЖ в Ноттінґамі збагатилася ще двома прекрасними експонатами, а це — великими хоругвами Св. Володимира і княгині Ольги — патронки Гуртка ОУЖ. Хоругви вишила і подарувала Гурткові ОУЖ пані Горпина Стасів як пам'ятку Тисячоліття Хрещення Руси України. І так праця на культурному полі Гуртка

ОУЖ в Ноттінґгамі, в якій беруть участь вже три покоління нашого українського поселення у Великій Британії, йде аж до нашого сьогодення.

Повище подане — це лише для прикладу, як маленька частина проробленої праці нашим Гуртком ОУЖ в Ноттінґгамі. Опинившись після воєнної хуртовини на чужині наше жіноцтво, зорганізоване в ОУЖ, звернуло спеціальну увагу на збереження українського культурного надбання не тільки для себе, але і щоб передати це своїм дітям, які в свою чергу передають те, що навчилися від своїх матерей — своїм дітям, вже третьому поколінню. Тут пригадуються цінні слова покійної пані Андрущенко під час доповіді в Ноттінґгамі. Вона сказала, що: "Якщо нарід згубить свою культуру і свою мову, то з тим згубить і свою душу, а на останку свою національну ідентичність". Слова цитовані з пам'яті. Пробувши вже пів століття на чужині, ми при Божій допомозі ще цього не згубили.

Гурток ОУЖ влаштовує писання писанок для молоді СУМ, 1972 року.
Перевіряють пані М. Гложик і виховник СУМ пан М. Бджола.

35-ліття Союзу Українців у Великій Британії ми відзначили в Ноттінггамі величавою імпрезою-концертом і виставкою українського народнього мистецтва, влаштованою місцевим Гуртком ОУЖ. На фотознімці почесні британські гості: Посадник міста Ноттінггаму і голова Ради Графства округи Ноттінггаму з дружинами під час офіційного відкриття виставки. П. Рафалюк, член Управи Відділу СУБ, просить Посадника офіційно відкрити виставку, а з права стоїть голова Гуртка ОУЖ п-ні Г. Стасів, яка вітала гостей традиційним хлібом і сіллю. Виставка тривала від суботи 28 листопада до суботи 5 грудня 1981 року. Її відвідало багато українців і британців, включно з учнями трьох місцевих шкіл. В концерті, крім мистецьких ансамблів з Ноттінггаму, взяв участь хор "Діброва" з Брадфорду, а слово в імені Головної Управи СУБ виголосив радник Микола Щупляк. Від британських гостей привіти висловили: Посадник міста Ноттінггаму і посол Британського Парляменту Майкел Енгліш.

Господарча ділянка Гуртка ОУЖ

Кожна клітина наших суспільно-громадських установ має між іншими ділянками й господарчу референтуру. Обов'язком даного референта є зберігати, а також збагачувати майно даної установи. Однак коли йдеться про господарчу референтуру Гуртка ОУЖ, то справа вже набагато складніша, з чим лише ОУЖ може дати собі раду. Відмінно до інших наших установ, до господарчої референтури Гуртка ОУЖ належить ще і кухня, а це щось таке, без чого ніхто не може довго обійтися.

В цьому випадку вже за прийнятою в нас звичкою жінки Гуртка ОУЖ обслуговували не лише самих себе, а в дійсності — клітини всіх наших братніх установ. Незалежно, чи це було спільне Свячене для цілої нашої громади, Побратимська зустріч членів Об'єднання бувших Вояків Українців, Загальні Збори Відділу СУБ, свято Державности тощо, то на коли треба було підготувати перекуску або теплі обіди на сто, двісті чи і більше осіб, то вже по звичаю всі зверталися до Гуртка ОУЖ. Всі клітини наших братніх установ були більш-менш певні, що ОУЖ, як то кажуть, візьме це під свою опіку. Рідко хто при тому застановлявся над тим скільки труду та праці тими своїми вимогами завдавалося нашим жінкам. А таких вимог протягом останнього майже півстоліття було дуже багато. Говорив я на цю тему з однією панею, членкою Гуртка ОУЖ, яка скаржилася, може і не без причини, що не раз багато пишеться про успіхи в праці наших братніх установ, але чомусь рідко коли або й взагалі не звертається уваги на таку просту, очевидну річ як кухня, що вимагає чимало труду, а якщо і звертають увагу, то лише трьома словами, "Жінки зробили перекуску".

Тому бодай на цьому місці в цих наших Спогадах варто висловити признання всім головам, і членам нашого Гуртка ОУЖ за їхній труд, без чого інші клітини наших установ не могли б обійтися.

Щоб більш детально насвітлити працю господарської референтури Гуртка ОУЖ, подаємо для прикладу витяги з їхнього річного звіту, який подала пані Анна П'яста за 1990 рік.

- 6 Січня — Членки Гуртка ОУЖ під проводом п-ні М. Стахів підготували спільну Свят Вечеру для 110 осіб.
- 14 Січня — Жінки відвідали наших пенсіонерів в "Кобзарівці".
- 4 Лютого — Підготували перекуску на Річні Загальні Збори Відділу СУБ.
- 24 Лютого — Підготували перекуску на Побратимську зустріч ОБВУ.
- 4 Березня — Підготували перекуску на Загальні Збори УТК.
- 25 Березня — Підготували прийняття під час відвідин Владики Кир Михайла Кучмяка, ЧНІ.
- 28 Квітня — Підготували гарячі обіди під час конференції ОУЖ.
- 5 Травня — Підготували обіди на жіночу "Вишивану" забаву.

- 22 Червня — Підготували тризну під час похорону активного члена нашої громади.
- 23 Червня — Підготували обіди для концертного ансамблю "Січових Стрільців" зі Львова.
- 10 Липня — Підготували обіди і перекуску для понад 50 особового хору "Світоч" з Києва.
- 27 Липня — Підготували перекуску для групи дітей з Чорнобиля, які в той час прибули до Ноттінггаму на відпочинок.
- 17 Серпня — Підготували прощальний вечір для дітей з Чорнобиля.
- 14 Жовтня — Підготували перекуску (чай і печиво) під час свята Св. Покрови.
- 27 Жовтня — Підготували перекуску для танцювального ансамблю з Ковентрі.

Це був пересічний рік праці Гуртка ОУЖ на господарському відтинку. Тут можна сміло навести українську приповідку, яка каже, що: "В господарстві чоловік тримає один вугол хати, а жінка три". Це є святою правдою у нас в Ноттінггамі між нашими установами.

40-ліття Гуртка ОУЖ В Ноттінггамі

В суботу 19 і неділю 20 листопада 1988 року Гурток ОУЖ в Ноттінггамі відзначив 40-ліття своєї діяльності, для ширшої інформації подаємо дещо скорочений репортаж п. М. Гуменного, поміщеного тоді в "Українській Думці".

З нагоди 40-ліття безперервного існування Гуртка ОУЖ ім. княгині Ольги, у двох окремих днях, у суботу. 19 і неділю, 20 листопада 1988 року ноттінггамська громада гідно й урочисто відзначила 40-річний ювілей Гуртка ОУЖ з багатою й різноманітною програмою, у формі прийняття-бенкету, товариської танцювальної забави і річної конференції з великою участю старших громадян і молоді. Святкування відбулися в місцевій залі Відділу СУБ.

Бенкет відкрила Господньою молитвою Отче наш і привітала всіх присутніх гостей голова Гуртка п-ні Наталка Крива о годині 6.30 увечорі, а місцевий парох всч. о. Степан Солтис поблагословив їжу. На запрошення Гуртка на це ювілейне відзначення прибула почесна голова Головної Управи п-ні Анастасія Остап'юк з чоловіком, представниця ГУ ОУЖ п-ні Феліна Тисячна, член Президії Ради й Головної Управи СУБ радний Володимир Лесюк і колишня голова Головної Управи ОУЖ п-ні Олександра Марків-Гнип з чоловіком.

Усний привіт висловила п-ні А. Остап'юк, закликаючи всіх до згоди і любови, бо "згода будує, а незгода руйнує" і піднесла тост за українське жіноцтво у В. Британії, а всі присутні проспівали нашому жіноцтву грімке многоліття.

Гарне привітальне слово сказав всч. о. Степан Солтис. З черги присутніх привітала від голови ГУ ОУЖ п-ні Богданни Крушельницької, Головної Управи ОУЖ, і від себе особисто зв'язкова Ноттінґгаму п-ні Феліна Тисячна, бажаючи Гурткові прямувати й далі шляхом своєї активної діяльності та гідно сповняти їхній обов'язок для української нації, і в 40-ліття вручила Гурткові подарунок від ГУ ОУЖ, а член Управи Гуртка п-ні Катерина Бих піднесла їй розкішну і барвисту китицю живих квітів, під оплески зібраних гостей. Також короткі привіти Управі і членству Гуртка висловили: кол. голова ОУЖ п-ні Олександра Марків-ґнип і кол. голова Гуртка п-ні Параскевія Семак. Усі промовці говорили в дусі святкового відзначення Ювілею Тисячоліття Хрещення України, яка мимо лихоліття і поневолення зберегла свого первісного духа, і вказуючи на те, що ми — вся українська нація — сьогодні є свідками великих подій..., і що нам треба всім стояти твердо на самостійницьких державницьких позиціях і "бути собою!" Годиться згадати, що на цьому святкуванню була присутня гостя (молода українка з України). Заля була по-святковому вдєкорована, тому й відчувалося святковий настрій. Церемоніймайстром була п-ні Марія Семак, культурно-освітній референт Гуртка ОУЖ. Вона й проводила програмою святкового відзначення.

У вечірніх годинах відбулася товариська забава.

Друга частина ювілею продовжувалась у неділю. Того ж дня, о годині 10.15 дня всч. о. Степан Солтис відслужив Службу Божу в наміренні ювілейного відзначення Гуртка ОУЖ і українського жіноцтва, а також відслужив Панахиду за душі членів Гуртка, які відійшли у вічність.

О годині 3.00 пополудні відбулася цьогорічна конференція Гуртка ОУЖ. У цій річній нараді взяли участь члени Гуртка і голови та представники місцевих суспільно-громадських організацій і запрошені гості.

Конференцію відкрила голова Гуртка п-ні Наталка Крива молитвою Отче наш, після чого однохвилинною мовчанкою вшановано пам'ять 18 членів Гуртка, які протягом сорок років відійшли у вічність. Відтак секретар Гуртка п-ні Параскевія Семак зачитала листу померлих членів.

Конференцією проводила ділова президія: п-ні Горпина Стасів — голова, п-ні Мирослава Руденська і Ірена Курляк — секретарі. До почесної президії покликано зв'язкову — представницю ГУ ОУЖ п-ню Феліну Тисячну, почесну голову п-ні Анастасію Остап'юк і члена Президії Ради СУБ радного Володимира Лєсюка та голів місцевих братніх організацій, які висловили привітання та бажали успішних нарад.

Письмові привіти — від колишньої голови Гуртка ОУЖ Анни Садівської і її чоловіка Богдана з Канади, та кол. голови Відділу СУБ п. Михайла Захарчука з Лондону — зачитала голова ділової президії, п-ні Горпина Стасів. Воднораз, колишня голова Гуртка п-ні Параскевія Семак — зачитала свій привіт. Після затвердження протоколу з попередніх Загальних Зборів, що його зачитала секретар Гуртка, приступлено до звітування Управи за діяльність у діловій каденції. За Контрольну Комісію звітувала п-ні Мирослава Руденська, яка підкреслила й констатувала факт, що Управа вив'язалася з усіх своїх обов'язків задовільно. Дискусії над звітами не було. З черги три колишні голови Гуртка поділилися з присутніми своїми милими враженнями, у формі споминів, коли то вони очолювали Гурток ОУЖ маючи велике вдоволення працювати разом з Управою і членством ОУЖ, а також із місцевими братніми організаціями.... Ці колишні голови були: пані — Маргарета Гложик, Параскевія Семак і Горпина Стасів. Ювілейне святкове глибокозмістовне слово сказала почесна голова ОУЖ п-ні Анастасія Остап'юк, підбивши в ньому підсумки з пройденого шляху й діяльності Організації Українських Жінок у Великій Британії. Після закінчення її доповіді п-ні Наталка Крива, голова Гуртка сердечно подякувала шановній гості і піднесла їй китицю живих квітів, під оплески зібраних гостей. З черги радний Володимир Лесюк, коротко інформував присутніх про розвиток світових подій і закликав українське суспільство читати українську пресу.

Під кінець ділових нарад, дня присутніх членів Гуртка ОУЖ була несподіванка. Пані Мирослава Руденська була відзначена почесним членом Гуртка ОУЖ, а кожна член Гуртка ОУЖ отримала на пам'ятку гарну декоративну тарілку з емблемою ОУЖ, що їх вручала п-ні Анастасія Остап'юк. Вкінці голова Річної Конференції п-ні Горпина Стасів подякувала присутнім за участь в Конференції, за ділові внески, пропозиції та побажання. Річну Конференцію закінчено відспіванням українського національного славня "Ще не вмерла Україна".

Після тих нарад — для збагачення програми святкового відзначення, у мистецькій частині виступив місцевий жіночий хор "Заграва" під диригентурою п-ні Ірени Курляк і проспівав дві пісні: "Там де в небі Божа Мати" — музична обробка п. Остапа Діонісія Пицка, і "Україно" — муз. обробка композитора М. О. Гайворонського. Деклямацію "На честь святої княгині Ольги", рецитувала п-ні Марія Кухта. Фортепіяновий супровід подавала пані Марія Бучок.

Управа і Члени Гуртка ОУЖ в Ноттінґамі під час відзначення 40-ліття діяльності Гуртка. Ноттінґам 19 листопада 1988 року.

Крають коровай в 40-ліття Гуртка ОУЖ в Ноттінґамі. З ліва до права: пані Г. Стасів, пані К. Бих, пані Н. Крива — тодішня голова Гуртка, пані А. Остап'юк — тодішня голова Централі ОУЖ і пані М. Стахів.

Засідання Управи Гуртка ОУЖ в Ноттінґамі 1973 року.
Сидить третя з ліва тодішня голова Гуртка п-ні Марія Сухоручка.

Діяльність на відтинку суспільної опіки

Ще одна із референтур діяльності Гуртка ОУЖ в Ноттінґамі — це Суспільна Опіка. Звичайно, обов'язком даного референта було (і є) організувати відвідини хворих членів, а нерідко й нечленів і тим надавати їм моральної, а часами й невеликої матеріальної допомоги. На початках нашого поселення в Ноттінґамі ця референтура також допомагала в піднайденні помешкань та праці, коли на це заходила потреба.

Повище згадана діяльність суспільної опіки — це загально-рутинна, яка залишилася аж до нашого сьогодення, але продовж років ще була інша спорадична діяльність харитативного характеру. Наприклад, переглядаючи старі архіви зауважуємо у звіті тодішньої голови Гуртка ОУЖ панни Є. Карпи з 26 вересня 1948 року, що 26 членів Гуртка, а це сто відсотково, підписали зобов'язання сплачувати щотижневі внески для утримання наших хворих воєнних інвалідів. Інваліди не були здатні до фізичної праці й українська громада у Великій Британії погодилася утримувати їх на свій кошт (про це є докладніший опис у розділі про ОБВУ). Рівнож згадується, що в листопаді й грудні того ж року жінки висилали пачки з солодощами нашим хворим бувшим воякам, які в той час перебували в шпиталі. При цьому варто згадати, що тоді всі солодощі були на купони призначені на кожну особу, то це означає, що жінки мусіли жертвувати свої власні.

Дальше знаходимо в звітах, що в 1955 році члени Гуртка ОУЖ перевели збірку серед української громади в Ноттінггамі на допомогу українським дітям, які в той час перебували в таборах біженців у Німеччині. У вересні 1959 року Гурток ОУЖ зорганізував допомогу для Української Харитативної Служби в Німеччині. Крім цього висилали пакунки для допомоги нашим хворим біженцям в Німеччині, а також і в Польщі. Така тут чи там спорадична допомога йшла аж до нашого сьогодення, правда не великого розміру, бо наш Гурток не має великих фінансових спроможностей.

Крім цієї спорадичної допомоги та програмово-рутинної діяльності, як відвідування хворих, надавання їм моральної, а часами і невеликої матеріальної допомоги; ще в пізніших роках застосовано гарний звичай дарування кошачків "свяченого" під час Великодніх свят для старших віком хворих і немічних членів нашої громади.

Харитативно-допомогова ділянка з початком 90 років

Коли з початком 90-х років наближався неминучий розпад останньої імперії в світі — ССРСР, а його тоталітарна система вже не могла зупинити течії лібералізації, починається новий етап діяльності Гуртка ОУЖ на харитативно-допомоговому відтинку.

Ранньою весною 1990 року, за посередництвом Тараса Олендія — представника РУХ-у зі Львова, Гурток ОУЖ запросив на відпочинок групу дітей потерпілих від Чорнобильської аварії. Група 30 дітей, які оригінально походили з околиці Прип'яті й еваковані з їхніми родинами до Львова, прибули до Ноттінггаму під опікою 4 представників РУХ-у 21 липня 1990 року. Управа Гуртка ОУЖ під проводом пані Наталки Кривої підготувала місячну програму побуту дітей на Британському терені так, щоб це був для них не лише відпочинок, але і весело проведений ними час. Наприклад, зорганізовано відвідини в різні інтересні місця, що включало зустріч з Посадником міста в будинку Міської ради в Ноттінггамі, де для них зорганізували спеціальне прийняття в присутності телевізії і радія, також відвідини Британського Парляменту в Лондоні та інші інтересні місця.

Перший тиждень від 21 до 28 липня діти жили з українськими родинами в Ноттінггамі, в більшості з тими, в яких були діти подібного віку, щоб вони мали товариство. В неділю 22 липня діти прибули організовано до церкви, де їх впершу чергу привітав теплими, щирими словами о. Степан Солтис, а після Служби Божої вони мали нагоду стрінутися перший раз з цілою нашою громадою. Слідуючих два тижні від 29 липня до 12 серпня діти перебували в оселі Спілки Української Молоді в "Тарасівці", де мали нагоду спілкуватися з місцевими дітьми — сумівцями, які теж перебували в той час у таборі. Протягом тих двох тижнів опікункою дітей у таборі від імені Управи ОУЖ була пані Катерина Скрипець. Під час побуту в "Тарасівці" діти відвідали у двох днях пластовий табір "Верховина" та інші інтересні місця. Від 12 до 16 серпня, тобто останній тиждень, діти знову

перебували по родинях в Ноттінґамі. Вечером 16 серпня відбувся святочний прощальний вечір, а на 17 серпня гості виїхали до дому.

Висилаючи дітей до Великої Британії на відпочинок родичі сподівалися, що може буде нагода їх в цій країні медично перевірити. На жаль, цього не вдалося зробити. Пані д-р Ляриса Юрків звітувала, що були серйозні спроби це зробити. Вона зверталася в цій справі до шпиталю "Квін'с Медікал Центр" в Ноттінґамі, а також д-р О. Мулька робив старання своєю дорогою, але відповідь в обидвох випадках була та сама, що на це треба дозволу Міністерств Здоров'я обидвох держав, тобто Великої Британії і ССРСР (який ще в той час існував). Крім того написано прохання до міністра здоров'я пана К. Клярка, де було сказано, що ми маємо на це приватні фонди, але відповідь була та сама — не було дозволу Советського уряду на медичні аналізи.

В 1992 році інша група Чорнобильських дітей перебувала в "Тарасівці" на запрошення Головної Управи Спілки Української Молоді.

Автор цих рядків, будучи тоді Головою Відділу СУБ, мав можливість і нагоду бачити, як багато праці вложила Управа й члени Гуртка ОУЖ під час перебування повище згаданих дітей. З певністю можна сказати, що деякі з них заслуговують, щоб їх спеціально відмітити. Та, на жаль, не можна цього зробити з тої прямо причини щоб когось не оминати, або щоб когось не образити. Скажемо тільки, що всі працювали по своїй змозі, одні менше, другі більше, і всім їм належить признання за їх щирю та благодійну працю.

Гості з України — Чорнобильські діти входять
на подвіря приміщення Відділу СУБ. Ноттінггам,
21.7.1990 р.

Від ліва до права: о. Степан Солтис, пані Параскевія Семак, член Парляменту Мартін Брандон-Браво, П. Рафалюк — тодішній Голова Відділу СУБ — вітає гостей, і пані Катерина Скрипець. 21 липня 1990 року.

Пані Катерина Скрипець — член Головної Управи ОУЖ, дякує парламентаристові за допомогу в скорому полагодженні урядових формальностей для приїзду дітей і на пам'ятку дарує йому різьблену касетку.

Лист-подяка від РУХ-у зі Львова що його одержав Гурток ОУЖ за запрошення групи дітей потерпілих від Чорнобильської аварії на місячний відпочинок до Великої Британії.

Вельмишановна Пані Голово!

Судячи зі звіту п.Романа Боднара - виховника групи дітей з України, що відпочивали у Великобританії від 18 липня по 20 серпня 1990 року, саме завдячуючи Вашим енергійним зусиллям, як Голови Гуртка ОУЖ у місті Ноттінггамі, наші діти зміцнили своє здоров'я, національну і релігійну свідомість, ознайомились з життям Вашої далекої країни, її визначними пам'ятками.

Координаційна Рада об'єднання осередків Руху Сихівського масиву м.Львова щиро дякує Вам і всім людям, які відгукнулися і підтримали Вас у справі фізичного і духовного оздоровлення наших дітей.

Низький Вам уклін і найкращі побажання і Слава Україні !

З повагою, голова об'єднання осередків
Руху Сихівського масиву м.Львова

Роман Шмідт

25.09.1990 р.

Фонд Матері і Дитини

В січні 1990 року Головна Управа Організації Українських Жінок у Великій Британії поінформувала Гуртки ОУЖ в терені про свій намір надати в місяці березні того ж року першу практичну допомогу Україні, а це — у формі відправлення в Україну одної або й двох великих вантажних машин з різними матеріалами, як: медикаменти, дитячий одяг тощо. У зв'язку з цим, Управа звернулася до Гуртків ОУЖ в терені, щоб вони допомогли в збиранні потрібних для висилки речей. Це мали бути такі речі, як: одноразові шприци, лікарські рукавиці, сухе молоко, різні лікарські приладдя, теплий дитячий одяг, білизна, черевики, дитячі іграшки та інші потрібні речі, а головно гроші, щоб закупити деякі інші медикаменти, а також оплатити транспорт.

Такі перші дві великі вантажні машини з потрібною допомогою виїхали в Україну вже 10 березня 1990 року. Допомогу передано Марійському Товариству Милосердя і Рухові. Це був початок акції ОУЖ допомоги дітям в Україні.

Наш Гурток ОУЖ в Ноттінггамі тоді під проводом п-ні Наталки Кривої, а від осені 1991 року п-ні д-р Лариси Юрків відгукнувся на заклик Головної Управи ОУЖ щиро й активно в 1990 році, і в слідуючих роках. В Ноттінггамі члени Гуртка ОУЖ зібрали поважну кількість одягу та інших потрібних речей, а також і грошей, що передано Головній Управі. Також, на прохання управи Гуртка ОУЖ, і деякі англійські фірми пожертвували на цю благодійну ціль. Це для допомоги українським дітям в Україні, а також і в Румунії. Управа Гуртка ОУЖ доложила багато труду, щоб ці речі зібрати, перевірити, зареєструвати, а також запакувати в окремі пакки для різних речей. В додатку, все це треба було доставити на потрібні збірні місця. Пакували вони не лише в Ноттінггамі, але і в оселі СУМ в "Тарасівці". Як свідок цього поміщуємо понижче фотознімку відправлених машин з оселі "Тарасівки".

В неділю 16 травня, 1993 р., (після закінчення пакування) о. протоієрей Григорій Лазієнко відправив коротку молитву і поблагословив водіїв та автомашини на щасливу дорогу в Україну. Д-р Ролянд Франко, преставник Українського Посольства, будучи присутнім під час цієї важкої події, висловив Організації Українських Жінок та цілій українській громаді глибоко-сердечну подяку за так щедрий дар потребуючим в Україні.

Ще один благодійний почин

Заходами Гуртка ОУЖ в Ноттінггамі та при допомозі зовнішньої референтури Відділу СУБ та англійських приятелів організовано в містечку Іствуд, недалеко Ноттінггаму, виставку українського народного мистецтва та концерт української народної пісні і танку. Участь взяли танцювальний ансамбль хореографа Степана Чупляка та співочий жіночий гурток з Ноттінггаму. Британські гості вперше оглянули виставку, а після цього захоплювалися професійно виконаними українськими народними танками та піснею. Дохід з концерту в сумі 700 анг. фунтів призначено на фонд допомоги "Матері й дитини" в Україні.

Фотознімка: в будинку Міської Управи м. Іствуд. "Чек" на суму 700 фунтів тримають посадник м. Іствуд, радник Б. Принс з дружиною і жінки-члени Управи ОУЖ в присутності англійських і українських гостей. Іствуд, 7 травня, 1994 року.

Акція в обороні українських політичних в'язнів

Продовж своєї довголітньої і многогранної діяльності Гурток ОУЖ ніколи не забував і про долю багатьох своїх братів і сестер запроторених у советсько-московські тюрми та концтабори, які каралися тільки за те, що хотіли вільної й незалежної України. Зокрема Гурток звертав спеціальну увагу на жінок політв'язнів. Разом з іншими нашими братніми установами, як СУБ, СУМ, ОБВУ відбувалися майже безперестанні демонстрації під будинками советського посольства в Лондоні чи де інде, в яких Гурток ОУЖ завжди брав активну, масову участь.

Кожного року в місяці березні, в Міжнародній день жінки, Організація Українських Жінок організувала спеціальні акції в обороні жінок-політв'язнів. Крім цього перед Різдвяними і Великодніми святами наші жінки висилали святочні поздоровлення українським політв'язням на адреси, де вони перебували. Всі ми знали, що переважаюча більшість тих поздоровлень залишається в архівах КГБ, але все ж таки цим повідомлялося советській власті, що світ знає про долю наших політв'язнів і вимагає їх звільнення.

Фрагмент з пікетування Советського Посольства.
На фотознімці Дарія Семак тримає транспарент з написом
"за свободу релігії в Україні". На початку 70-х років.

Нотінггемський Гурток ОУЖ взяв участь у міжнародній маніфестації АБН проти московського імперіалізму. Лондон, 1973 року. В маніфестації взяли участь українці, білоруси, естонці, латвійці, литовці, словаки, хорвати й очевиднонаші приятелі британці.

Фрагмент з демонстрації за звільнення українських жінок-політ'язнів. На фотознімці жінки, члени Гуртка ОУЖ в Ноттінгхамі, заковані в ланцюги, а збоку узброєний катєбіст. Колона підходить до будинку советського посольства. На першому транспаренті, який несе п-ні Горпина Стасів, апель до британців каже: "Ув'язнені українські жінки просять вашої помочі". Другий великий кольоровий транспарент з написом: "Звільніть українських політичних в'язнів", який впадав у вічі кожному проходжому, зображує жінок політ'язнів за ґратами. Його виготовив член Відділу СУБ п. Олесь Хохоляк. Лондон, 1977 року.

ЖІНЬКИ МАРШЕРУЮТЬ. Під таким заголовком появилася повище подана фотознімка, а під нею обширна стаття, в англійській газеті "Ноттінггам Івнінг Пост" 8 березня 1979 року. Кореспондент писав, що того дня, в "Міжнародній день Жінки", понад 300 українських жінок з цілого терену, а між ними 16 з Ноттінггаму, демонстрували під будинком советського посольства в Лондоні з вимогою звільнити всіх українських жінок-політ'язнів в ССРСР. При цьому хочемо додати, що такі демонстрації, організовані Головною Управою ОУЖ за звільнення українських жінок-політ'язнів, відбувалися на 8 березня кожного року аж до розпаду ССРСР.

На фотознімці група жінок-членів Гуртка ОУЖ в Ноттінггамі зі своїм великим кольоровим плякатом перед від'їздом до Лондону.

Фрагмент із загальної демонстрації в Лондоні під будинком советського посольства за звільнення українських політичних в'язнів в ССРСР. На фотознімці, зліва ведмедя, закута в лянцюги жінка пані Катерина Бих в ролі політв'язня Ірини Калинець, яка в той час була запроторена в советський концтабір. В шкурі російського ведмедя — Володимир Мохун. На таблиці ведмедя написано: "Братерська допомога від російського ведмедя". Лондон, 1979 року.

На фотознімці, від ліва до права:
д-р Лариса Юрків — Голова Гуртка ОУЖ, п-ні Надя Лисенко —
гостя з України, п-ні Оксана Соколик — голова СФУЖО, п-ні
Марія Кирк і п-ні Леся Дяківська — голова Централі ОУЖ.

У п'ятницю 13 жовтня 1995 року на запрошення місцевого Гуртка Організації Українських Жінок (ОУЖ) до Ноттінггаму загостила шановна гостя п-ні Оксана Соколик — голова Світової Федерації Українських Жіночих Організацій (СФУЖО). З цієї нагоди шановна Пані виголосила для української громади в Ноттінггамі, цікаву змістовну доповідь про діяльність СФУЖО, а також і СКУ, в якому вона являється місто-головою. Шановна Гостя теж поділилася інформаціями про Світовий З'їзд представників жіночих організацій в Пекіні, Китай, в якій вона була учасницею.

Голови Гуртка ОУЖ

	від	до
1. Карпа Євгенія	15.8.1948	Вересень 1950
2. Саїк Любомира	Вересень 1950	16.9.1951
3. Гоян Стефанія	16.9.1951	29.3.1953
4. Садівська Анна	29.3.1953	10.10.1954
5. Роснецька Ольга	10.10.1954	23.10.1955
6. Пайтра Ірина	23.10.1955	2.12.1956
7. Білинська Галина	2.12.1956	9.2.1958
8. Роснецька Ольга	9.2.1958	24.1.1959
9. Іваницька П.	24.1.1959	6.2.1960
10. Гложик Маргарета	6.2.1960	5.2.1961
11. Липак М.	5.2.1961	30.4.1961
12. Семак Параскевія	30.4.1961	6.12.1964
13. Салюк В.	6.12.1964	12.11.1965
14. Чорна Галина	12.11.1965	21.5.1966
15. Гложик Маргарета	21.5.1966	17.12.1966
16. Комин Неоніля	17.12.1966	9.3.1968
17. Стасів Горпина	9.3.1968	26.10.1969
18. Гложик Маргарета	26.10.1969	21.11.1971
19. Стахів Марія	21.11.1971	19.11.1972
20. Сухоручка Марія	19.11.1972	2.12.1974
21. Королевич Марія	2.12.1974	28.11.1976
22. Семак Параскевія	28.11.1976	18.11.1979
23. Скрипець Катерина	18.11.1979	6.3.1981
24. Бих Катерина	6.3.1981	31.10.1981
25. Стасів Горпина	31.10.1981	20.11.1983
26. Бих Катерина	20.11.1983	27.10.1985
27. Іванчук Одарка	27.10.1985	25.10.1987
28. Крива Наталка	25.10.1987	11.11.1991
29. Д-р Юрків Лариса	11.11.1991	26.11.1995
30. Крива Наталка	26.11.1995	

Бувші і теперішні члени Управи Гуртка ОУЖ в Ноттінггамі

Почавши від місяця серпня 1948 року, аж до нашого сьогодення майже сотня жінок, членів Гуртка ОУЖ, доложили свій труд у щорічних управах нашої жіночої організації. Беручи під увагу загальне число членів Гуртка то завважимо, що майже кожна жінка відслужила свій час колинебудь в Управі. Дехто один рік, дехто більше, а дехто багато років. На жаль, коли пишемо ці рядки, то треба зі смутком відмітити, що поважне число тих, які вкладали свій труд і працю для добра не лише нашої громади, але і всього українського народу, відійшли від нас у вічність. Залишилися про них хіба добрі спогади та їх світлі імена, які поміщуємо в цьому виданні.

Пані (панна)

Я. Турко
 Є. Карпа
 Л. Гринько
 Є. Верес
 Д. Дубляниця
 Л. Дубляниця
 Л. Ключас
 Л. Саїк
 С. Гоян
 Л. Яндзюк
 С. Савула
 М. Іваницька
 А. Щтука
 М. Стадник
 Г. Стасів
 О. Роснецька
 Г. Білинська
 А. Садівська
 Я. Шив'як
 М. Піддубрівна
 А. Палагіцька
 Р. Джус
 М. Руденська
 І. Пайтра
 П. Баран
 М. Бойко
 Т. Найдан
 М. Королевич
 А. П'яста
 А. Мохун
 А. Антонів
 А. Липак
 М. Стахів
 М. Сухоручка
 Є. Верхола
 А. Кудьо
 Є. Миган
 Д. Шимків
 О. Лесюк
 А. Андрійович
 Х. Питренчук
 К. Штука
 А. Юрків
 Н. Хомин
 М. Кухта
 К. Скрипець

Пані (панна)

Є. Бориславська
 А. Кобрин
 С. П'єтноцька
 М. Гложик
 К. Фургала
 А. Вовк
 П. Семак
 А. Липинська
 М. Баранецька
 Г. Чорна
 Ю. Пітиляк
 В. Салюк
 А. Семак
 А. Ухач
 А. Мицко
 А. Добровська
 К. Стахів
 М. Бойко
 К. Бих
 М. Гудзь
 А. Мицко
 Ю. Свідерська
 А. Венцик
 М. Сорока
 І. Гложик
 А. Мороз
 М. Бучок
 Л. Кухта
 К. Захарко
 Л. Ровдз
 С. Мицко
 О. Іванчук
 М. Семак
 А. Скрипець
 Л. Курляк
 М. Мороз
 Л. Гуль
 Д-р Л. Юрків
 І. Курляк
 М. Грешко
 Н. Ляворчик
 С. Клярк
 М. Грицик
 Н. Блак
 Н. Данилевич
 П. Боляк

Об'єднання бувших Вояків Українців у Великій Британії, Відділ Ноттінггам

Ідея створення української комбатантської організації вже обговорювалася між нашими старшинами в таборі полонених в Ріміні, Італія. Ця ідея стала тим більш актуальною, коли перевезено з Італії до Великої Британії полонених вояків I Української Дивізії УНА, а також українських вояків, що служили в польському корпусі ген. Андерса. Це становило около 14 тисяч бувшого вояцтва. Крім них, до Великої Британії прибуло ще багато бувших українських вояків з таборів біженців в Німеччині. Та на здійснення задуму створити українську комбатантську організацію треба було ще чекати аж до 30 липня 1949 року.

В тому гарному, соняшному липневому дні відбулися в Лондоні, при участі около 1000 делегатів, Установчі збори першої Української комбатантської організації на британському терені. Тоді саме основано Об'єднання бувших Вояків Українців (ОбВУ) з Головною Управою в Лондоні. Пригадується немов учора той гарний, ясний літний день, а з ним і глибоке духове піднесення нашого бувшого вояцтва. Ніхто з нас не уявляв собі тоді, що ми в Англії будемо відзначувати 50-ліття нашого побуту. А навпаки, всі вірили, що за короткий час візьмемо знову зброю в руки, щоб боротися за свободу українського народу та державну незалежність.

По різних містах і гостелях, де жили тоді українці, почали поставати Відділи ОбВУ, підпорядковані Головній Управі в Лондоні. До ОбВУ мали право належати всі бувші вояки українці незалежно від їх політичних переконань чи від того, в якій армії вони перед тим служили. Бувше вояцтво почало гуртуватись в клітинах ОбВУ, щоб далі плекати традиції українського вояка і щоб далі залишатись здисциплінованими й вірними синами українського народу. Доля українського народу була така, що українці мусли служити в різних арміях своїх окупантів, або в тих, де вони добровільно чи з причин певних обставин поселилися чи народилися. Тому ідея створити одну комбатантську організацію для всіх, незалежно в яких арміях вони служили, була дуже мудра й практична. Бо замість кількох, створено одну дружню сім'ю побратимів у рамках Об'єднання бувших Вояків Українців. Одною з важних ділянок чи цілей ОбВУ було задержати серед свого членства військову дисципліну та любов і вірність своїй батьківщині Україні, і бути готовим боротися за її права на свободу і державну незалежність.

Відділ ОбВУ в Ноттінггамі

Коли українська громада в Ноттінггамі почала збільшуватися приїжджими бувшими вояками з сільсько-господарських таборів, тоді виринула конкретно ініціатива заснувати Відділ ОбВУ в Ноттінггамі. Ініціаторами цієї ідеї були: проф. Р. Борковський, побр. М. Рудз'як і побр. Савка. Основуючі

Загальні Збори Відділу відбулися в неділю 19 березня, 1950 року. Першу Управу Відділу ОБВУ обрано в такому складі: п. М. Рудз'як — голова, п. Пришляк — заступник голови, п. Т. Гула — секретар, пп. Т. Данкович і І. Ткачук — заступники членів Управи. До Контрольної Комісії увійшли: п. Лев Баглай, Винницький, Мельник і І. Бойко.

Початкова праця Відділу ОБВУ не була легка. Правда, в той час клітини наших братніх установ уже мали одну спільну кімнату для своєї діяльності, але на всі імпрези чи концерти треба було винаймати залі десь у місті, на що не все були відповідні фонди. Не раз були випадки, що член Управи винайняв залю, заплатив своїми грішми, а після імпрези йому вертали. Інші труднощі були в тому, що, наприклад, Управа рішила організувати якусь імпрезу, назначила дату, а залі на той день не можна було знайти. Тоді знову треба було міняти день. В таких обставинах було дуже трудно плянувати свою працю наперед.

Загальна праця Відділу ОБВУ

Початкова діяльність Відділу ОБВУ йшла двома напрямками — організаційним і культосвітнім. До Ноттінггему в початку 50 років почали приїжджати поважне число бувших вояків, тому Управа Відділу ОБВУ звернула вперше увагу на організаційний відтинок, щоб зорганізувати якнайбільше членства при Відділі. При кінці 1951 р. число членів Відділу вже досягало понад сотню бувших вояків, а беручи під увагу, що в той час ціла наша громада не начисляла більше як 8 до 9 соток, то це вже було поважне число. На других з черги Загальних Зборах 25 березня 1951 р. обрано нову Управу Відділу ОБВУ в такому складі: п. Є. Загачевський — голова, п. В. П'єтноцький — заступник голови, п. В. Білан — секретар, п. І. Іванцюра — скарбник, п. І. Ткачук — вільний член. До Контрольної Комісії увійшли п. М. Рудз'як — голова, пп. Г. Зінь і І. Бережанський — члени, п. В. Дерех і В. Гнип — заступники членів Управи ОБВУ.

Від того часу, крім організаційної діяльності, Управа розробила систематичну програму своєї праці, яка залишилася більш-менше такою самою аж до сьогодні. А це головне організування різних імпрез, академій, доповідей чи тому подібне, що мало в більшості військовий характер. Іншою важною ділянкою на той час була "суспільна опіка" — це відвідування та допомога хворим побратимам.

В тому році ще сталися дальші зміни в Управі Відділу, бо голова п. Є. Загачевський виїхав до Лестеру, а головство перебрав п. В. П'єтноцький, а коли п. В. Білан виїхав на сталий побут до Лондону то секретарство від 15.10.1951 р. перебрав п. М. Білинський, який був кооптований до Управи. Щоб не повторювати щорічний вибір Управ, при кінці відступу подаємо список всіх голів і членів Управи Відділу.

Культурно-освітня ділянка

Культурно-освітня праця при Відділі ОБВУ мусіла, силою факту, вкладатися в рамки загальної діяльності клітин наших інших братніх установ у Ноттінігамі, як: СУМ, ОУЖ, УХР, УКПО, а головню СУБ. Кожна із згаданих установ провадила свою окрему діяльність, яка підходила під характер даної установи, а коли заходила потреба то і спільно. Таку співпрацю уможлилював ще і той факт, що ті самі люди належали до різних організацій.

З уваги на вище сказане, Відділ ОБВУ залишив собі всі святкування та імпрези чисто військового характеру, а інші національні свята відзначували (і відзначають) або спільно, або їх організують клітини інших братніх установ. Крім академій та різних імпрез, які відзначувалися систематично за регулярним щорічним пляном, Відділ ОБВУ організував ще багато інших імпрез, доповідей, товариських зустрічей і тому подібне. Згадати треба хоч би такі, як, наприклад, монтажі "Слово о полку Ігоревім", "Гетьман Мазепа", "Чорне море-українське море", симпозіум на тему "Святослав Завойовник" та інші подібні наукові заходи. Варто ще згадати, що в 1972 році зорганізовано (спільно з іншими) "Сковородинський симпозіум", в якому взяли участь всеч. о. д-р Антін Михальський, пп. Григорій Комин, Клим Роснецький і Остап Пицко. З цим монтажем вони відвідали Пітерборов і Лестер. Члени Відділу ОБВУ брали рівнож активну участь і в імпрезах організованих Головною Управою, як щорічні Крайові З'їзди бувшого вояцтва, Свята Героїв в "Тарасівці", та інші заходи крайового характеру. Крім цього, представники Відділу брали участь в різних відзначеннях за кордоном. Наприклад, кілька разів брали участь у жалібних академіях, присвячених Симонові Петлюрі, Євгенові Коновальцеві і Степанові Бандері, — це у Франції, Голляндії і Німеччині. Також, багаторазово скламали вінки при пам'ятниках поляглим українським воякам в Австрії і в Італії. Рівнож члени Відділу ОБВУ взяли участь в 50-літтю УПА і 50-літтю битви під Бродами в Україні.

Управа Відділу ОБВУ не забувала й про розривкову сторінку бувшого вояцтва. Організували танцювальні забави, на яких час від часу вибирали королеви краси, організували побратимські зустрічі, прогульки до різних місцевостей, веселі ревії, концерти та багато інших розривкових речей. Заглядаючи до поживклих вже архівів, впадає у вічі скільки праці було пророблено під час цих довгих років, про що ми вже і призабули. В архіві зазначено "Свято Державности", чи щось інше, але скільки праці треба доложити, щоб його зорганізувати? Таж в такій одній імпрезі брало участь кілька десятків осіб. На жаль, в наших обставинах не можливо це все описати, бо і не всі поживкли папірці задержалися до нашого часу.

Фінансово-господарча діяльність Відділу ОБВУ

Відділ ОБВУ провадив свою фінансову-господарку самостійно, спираючись на власні сили, тобто на членські вкладки від свого невеликого в порівнянні членства, а також і з невеликих приходів з різних імпрез та доривочної допомоги Українського Товариського Клубу; та очевидно, з допомогою безкоштовного приміщення в домі Відділу СУБ. Відділ міг вдержатися при такій мінімальній фінансовій базі лише завдяки ощадности цілої Управи. Хоч, правда, не все було легко, а головню під теперішній час, коли число членів значно зменшилося.

Коли ми є при справі фінансів, то варто відмітити, що помимо всіх труднощів то цей Відділ час до часу, коли зайшла потреба і конечність, допомагав і іншим разом з цілою нашою громадою. Наприклад, в 1993 р. переведено збірку серед громадянства на допомогу видання "Історії Українського Війська", яку перевидало Міністерство Оборони України. На цю ціль зібрано в Ноттінггамі 830 анг. фунтів. Окрім того Український Товариський Клуб пожертвував 5,000 фунтів, отже загальна поміч з нашої громади винесла 5,830 фунтів. Це поважна сума з громади, яка начисляє під теперішню пору не більше як 800 українців, а з них більшість пенсіонерів.

Суспільна Опіка

Одною із важних ділянок праці Відділу ОБВУ була, і є, суспільна опіка. Це відвідування хворих побратимів по шпиталях і по домах, а також і інша допомога коли зайшла потреба.

Допомога нашим інвалідам

Згадуючи про "суспільну опіку", варто на цьому місці пригадати про допомогу нашим інвалідам у початкових роках нашого поселення. Коли в 1947 р. британці перевезли з Італії понад 8 тисяч інтернованих вояків І УД УНА, між ними було кілька десятків воєнних інвалідів, які були непридатні до фізичної праці. Після звільнення бувших полонених з полону, британський уряд дозволяв залишитися в Британії лише "здоровим і здібним до фізичної праці", а інвалідів з УД хотіли вислати до Німеччини. Така поведінка Уряду спричинила незадоволення і протест серед українців, а зокрема серед бувшого вояцтва. В один означений день всі "дивізійники" пішли на 4 годинний страйк. Бувше вояцтво погодилося утримувати наших інвалідів на свій кошт. Для цієї потреби був створений при Головній Управі СУБ спеціальний "Фонд Інвалідів", на який жертвували люди доброї волі, а зокрема бувше вояцтво. На "зобов'язанню" цього фонду писалося: "Солідаризуючись в громадському обов'язку помагати інвалідам та хворим полоненим, я, нижче підписаний, оцим зобов'язуюся вплачувати на фонд "Взаємна Поміч" — допомога інвалідам і хворим щотижневу вкладку ...шілінгів. Моє зобов'язання важне від дня...". (Зобов'язання автора цих рядків було важне від 8 жовтня 1948 р.). Сплачували ми тоді по 1 шілінгові

тижнево, що в порівнанні виносило приблизно один і пів відсотка тодішнього тижневого заробітку. За ці фонди було закуплено в Чіддінгфолді, на південь від Лондону, Інвалідську оселю, яку згодом переіменовано на оселю українських пенсіонерів. Наше буйство жертвувало на цей фонд довгими роками — так довго, доки його було потрібно. Хоч правда, мусимо сказати, що були і такі, які держалися принципу: "Моя хата скраю, я нічого не знаю". Вони повертали до зорганізованої громади лише тоді, коли їм самим було потрібно допомогти чи поради, та на щастя їх не було багато.

Вшанування пам'яті великих авторитетів та славних днів нашої історії

В кожному малому чи великому державницькому народі, у певні історичні моменти виринають на поверхню народних мас, великої ваги авторитети даної нації. Це вже такий закон природи.

Це саме стосується і українського народу. Ми теж мали чимало великих постатей, великих авторитетів. Це було і в роки слави за княжих часів; хоч би згадати деяких з них, як Святослав Завойовник, Володимир Великий, Ярослав Мудрий, Король Данило, які здобували славу, силу й багатство української держави. Та не тільки за днів слави, але і в тяжкі часи після втрати державності на горизонті появилися: Богдан Хмельницький, Іван Виговський, Іван Мазепа та багато інших славних козацьких володарів. А під час страшного лихоліття, коли нашим ворогам здавалося, що от-от, вже в останнє витиснуть душу українського народу і перетворять його, як тоді казали, як "малороса у великороса", на світ приходять Тарас Шевченко та інші мистці слова. А в новітні часи — Митрополит Андрей Шептицький, Митрополит Київський — Василь Липківський, Патріярх Йосиф Сліпий, та інші авторитети. Згодом такі борці-велетні, як Євген Коновалець, Степан Бандера, Тарас Чупринка, Ярослав Стецько, та багато інших борців-воїнів які боролися за свободу українського народу.

Це лише деякі вичислені бо в українській історії їх було багато більше. Ті визначні постаті-авторитети українського народу — це кулочка ланцюга, який в'яже наше минуле із сучасним, це ланцюг нашої славної, а також і трагічної історії. Це той ланцюг, який в'язав нас, політичних біженців тут на чужині, з воюючою Україною. Бо відзначаючи роковини нашого славноного чи трагічного минулого, це допомагало нам впершу чергу вдержувати духовий зв'язок з Україною; допомагало нам понад пів століття на чужині задержатися "самим собою", а також вщеплювати в молодіші покоління почуття любови до України. Це навіть і тоді, коли фізичних контактів з Україною майже не було.

Наше буйство, зорганізоване в ОБВУ, дуже добре розуміло, що бути українським вояком не вистачає лише приличної зовнішньої форми з тризубом на шапці. Цей тризуб треба, в першу чергу, кожному воякові мати

в серці. Тому члени ОБВУ вже від самих початків взяли на себе обов'язок вшановувати пам'ять великих лицарів-авторитетів нашого народу, та відзначати славні моменти нашої історії. А це якраз тоді, коли большевицька Москва старалася затерти всі сліди нашого історичного минулого; коли гетьман І. Мазепа, Симон Петлюра, Євген Коновалець, Степан Бандера були зображені, як "найлютіші вороги українського народу", а Іван Ґрозний, Петро I та їм подібні, зображалися патріотами "родіни".

Починаючи від початку свого оснування і аж до сьогодні наш Відділ ОБВУ в Ноттінґамі щорічно організував самостійно, або з іншими братніми установами, такі славні дні нашої історії, як: Свято Державности (в спілці з іншими установами), скорботну річницю бою під Крутами, коли-то 29 січня 1918 р. 300 молодих студентів своє життя віддали, стараючися не допустити московських загарбників до Києва; День Св. Покрови — Покровительки війська українського, Свято Героїв під час Зелених Свят (це в себе вдома і в Крайовому святі в Тарасівці), річницю смерти 359 вояків Армії УНР — розстріляних большевиками під Базаром 22 листопада 1921 р., та інші знаменні дні нашої історії. Рівнож вшановували і вшановують щорічно пам'ять таких славних постатей, як: Отамана Симона Петлюри — замордованого на наказ Москви агентом Шварцбарґом 25 травня 1926 р., Євгена Коновальця — замордованого большевицьким агентом 23 травня 1938 р. в Роттердамі, Голляндія, Степана Бандеру — замордованого агентом КҐБ Богданом Сташинським 15 жовтня 1959 р. в Мюнхені, Німеччина, Романа Шухевича — головного командира УПА, який упав у бою з большевиками 5 березня 1950 р. в Білогорщі, Україна, та багато інших знаних, а теж і безіменних борців за волю України.

Свято Матері Божої Покровительки Українського Війська.

У ряді з іншими національними святами наш Відділ ОБВУ організував кожного року Свято Покрови — Свято Покровительки війська українського, Покровительки — всього українського народу. Для прикладу, подаємо в скороченню реферат про Культ Матері Божої, виголошений на Святі Покрови о. д-ром А. Михальським 11.11.1965 р.

"...одним важливим завданням наших вояцьких організацій є влаштування святкових імпрез, пов'язаних з українським вояцтвом. Ці імпрези мають дуже велике значення, якщо поставлені на певній височині, якщо їх програми обдумані за здоровими критеріями, якщо в них уміло пов'язана пожива для ума і серця. Вони ж посилюють наші патріотичні почування. Пригадують нам колишню славу й геройство нашого народу, закріплюють нас до постанов продовжувати змагання нації за її права. Вони пов'язують минувшину із сучасністю і зарисовують перспективи майбутности.

До цих наших вояцьких імпрез у видатний спосіб від років належить урочисте відзначення на публічному вояцькому форумі свята Покрови Матері Божої. Це один із найкращих вояцьких, релігійних і патріотичних виявів.

Безпосереднім стимулом до того, що цей Марійський Покровський Культ поширився серед нашого вояцтва на чужині, був історичний факт, що командування наших військових формацій УПА та провід УГВР проголосили свято Покрови Божої Матері — святом українського війська.

Вправді, це не була для нашого народу якась несподівана новина, бо цей культ датується ще від початків нашого християнського існування. Наші славні християнські володарі знали, що для земських діл, для безпеки держави, замало лише людського елементу. Йому треба опіки, допомоги. Покрова із Висот, Марія стала для народу його володаркою, стала покровом для його лицарів. І цей Культ золотою ниткою переплітає цілу нашу історію, а зокрема видвигається на поверхню у моментах боротьби народу за свої права, за своє існування...

І сьогодні, коли ми зійшлися тут, щоб відзначити свято нашої Небесної заступниці, нашого Покрова, хай відобразяться нам із сивої давнини постаті великих князів землі української: св. Володимира, Ярослава, що схиляють свої голови перед Маєстатом Марії; хай з'явиться нам князь Ігор, що, як пише славний автор "Слова о Полку Ігоревім", вирвавшись із половецької неволі, не спішить вперше до своєї дружини Ярославни, яка проливає рясні сльози на мурах Путивля, але спішить поклонитися вперше Пиригощій Божій Матері, складаючи їй подяку.

Хай оживуть у нашій уяві постаті гетьманів і лицарів козацьких, що клонять свої голови перед іконою Божої Матері, а вслід за тим, за нашим геніяльним Шевченком, відтворім собі Іржавецьку Матір Божу, яка "заплакала з козаками на вигнанні неначе за сином..."

Хай нашу уяву полонять новітні лицарі землі нашої дорогої, славні воїни УПА, що десь там у карпатських лісах, чи деінде на просторах нашої великої Батьківщини готуються до апелю перед своєю Небесною заступницею і просять її Материнського благословення у бій за Бога і Україну, у бій з новим варваром-окупантом.

Ті відтворені образи-постаті допоможуть нам ще більше і сильніше скріпити переконання, що тут у центрі стоїть наша Небесна Матір Марія!

Відзначення на громадському форумі цього Марійського, вояцького свята, — це маркантний прояв того, що в нас релігія не обмежується мурами церкви, але діє і домінує в нашій житті, вона є основним елементом нашої духовости.

Таким поступуванням даємо виховну лекцію для молодшого покоління, щоб закарбувало в своїй свідомості, що наша нація — це християнська, Марійська Нація. І як такою вона себе збереже та дійде до своїх перемог!.."

В 35-ліття трагічної смерті Голови Проводу ОУН Степана Бандери

Як вже згадано попередньо, Відділ ОБВУ в Ноттінггамі вшановує щорічно пам'ять великих синів українського народу. Нижче подаємо витяги реферату виголошеного побр. П. Рафалюком в 35 річницю трагічної смерті Степана Бандери, замордованого агентом КГБ Богданом Сташинським.

"...Сташинський признався на суді в Західній Німеччині, що після вбивства д-ра Ребета 1957 р. (в Мюнхені), його в травні 1958 р. вислали до Роттердаму — Голляндія, де відбувалося скорботне відзначення 20-ліття з дня смерти полк. Євгена Коновальця — замордованого на наказ Москви в 1938 р. В Роттердамі — Сташинський був на Службі Божій в церкві, а пізніше на Панахиді на цвинтарі. Він стежив за всім, що там діялося, а зокрема за провідними людьми, що там мали промови. Він їх фотографував, а також фотографував авта, якими вони від'їжджали. Коли після цього Сташинський прочитав допис в українській пресі про відзначення, то по змісті промов він зорієнтувався, котрий з них був Степан Бандера.

Вернувшись до Східнього Берліну, Сташинський позвітував своїм зверхникам про те, що він там бачив. На початку 1959 р., Сташинського знову вислали до Мюнхену з наміром, щоб там він стежив за щоденною рутинною Степана Бандери. При тому його поінформували, що Степан Бандера живе в Мюнхені під прибраним прізвищем "Степан Попель". Крім цього, при таких поїздках Сташинський ще мав інші завдання. У валізці з подвійним дном він привозив по кілька десятків листів, які надавав на пошту в Західній Німеччині. Він також зустрічався з агентом КГБ — Бесагою, який жив у Мюнхені під прізвищем "Надійчин".

Сташинський, приїхавши до Мюнхену, віднайшов адресу при Крайманштрасе і зауважив що на дверях коло дзвінка був напис "Степан Попел". Спостерігаючи цей дім, Сташинський одного вечора побачив, як Степан Бандера заїзджав до гаражу. Це було те саме авто, яке він сфотографував у Роттердамі. З Бандерою був один чоловік охорони й вони обидва ввійшли до входу дому ч. 7. Сташинський переконався, що має людину, за якою шукає. Після ще кількох днів спостереження, Сташинський вернувся до Східнього Берліну, щоб позвітувати своїм зверхникам про роботу, яку виконав.

При кінці квітня 1959 р. Сташинському наказали їхати до Москви, де він зустрівся в готелі Україна з офіцером КГБ — Григорієм Олексійовичом. Цей повідомив Сташинського, що винесено рішення зліквідувати Степана Бандеру і він (Сташинський) має виконати це завдання. Коли Сташинський звернув увагу, що Бандера ходить з охороною, то Г. Олексійович відповів, що в такому разі охоронця теж треба зліквідувати. Він дав Сташинському подібну пістолю, як ту, якою він замордував д-ра Ребета, різниця була лише в тому, що ця мала подвійну цівку. Один вистріл для Бандери, а

другий для охоронця. Сташинському дали ключ до входових дверей і порадили, що найкраще виконати замах в коридорі дому, або в ґаражі.

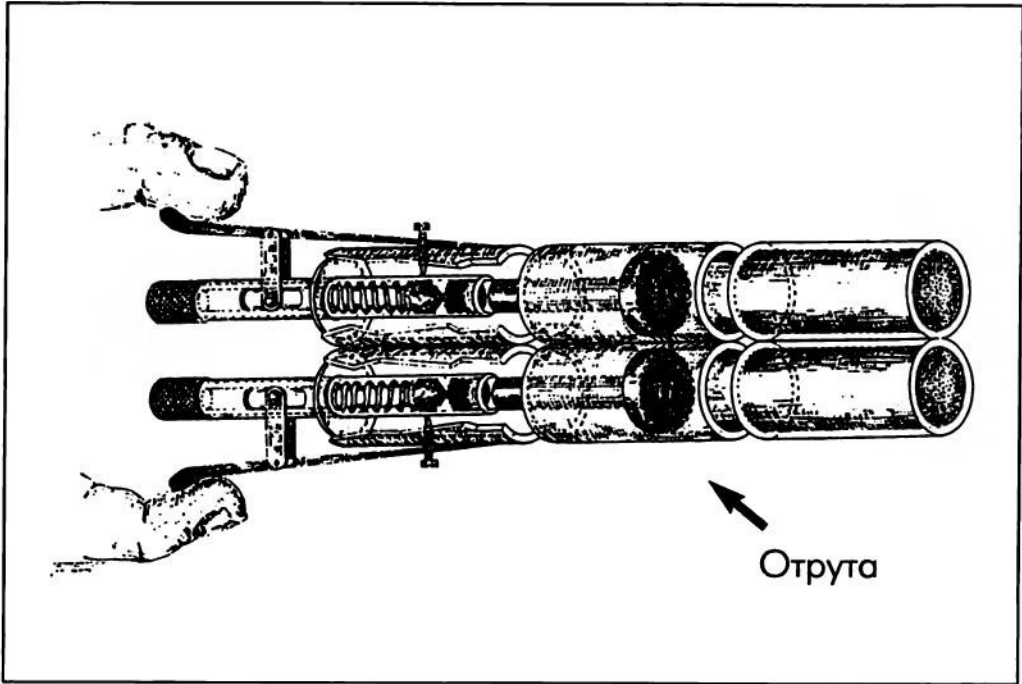
Приїхавши до Мюнхену, під час проби розімкнути двері дому, де жив Степан Бандера, Сташинському зламався ключ, частина якого залишилася в замку... По цій невдачі Сташинський знову вернувся до Східнього Берліну і позвітував, що сталося. Після кількох днів Сташинському дали чотири ключі і наказали їхати до Мюнхену, щоб випробувати котрий з них надається до дверей. При цій нагоді йому сказали перевірити адресу Ярослава Стецька, який жив під прибраним прізвиськом "Данків". Сташинський випробував ключ і перевінив адресу де жив Ярослав Стецько. Повернувши до Берліну, він позвітував, що ключ добрий і адреса Я. Стецька також правильна....

В понеділок 12 жовтня 1959 р., Сташинський одержав останні інструкції — їхати до Мюнхену і виконати атентат.

15 жовтня в готелі в Мюнхені, Сташинський, з'ївши сніданок, проковтнув протиотруйну таблетку й поїхав під будинок, де працював С. Бандера. Спостерігаючи авто Бандери, яке стояло на дорозі, він зауважив, що о год. 12 дня С. Бандера вийшов з будинку з одною жінкою, вони посідали до авта і поїхали. (Бандера тоді поїхав на базар купити овочі). Сташинський поїхав під будинок С. Бандери, троха почекав і завважив, що Бандера заїхав сам автом до ґаражу. Сташинський за той час розімкнув двері дому, увійшов на коридор і чекав на С. Бандеру, а коли цей увійшов і почав замикати за собою двері, Сташинський вистрілив обидві цівки пістоля і вийшов на двір, не оглядаючись, задоволений, що виконав наказ.

Після виконання атентату, Сташинський поїхав до Москви, де Олександр Шелепін — тодішній шеф КГБ, нагородив Сташинського найвищим орденом Советського Союзу....

Скорботний день 15 жовтня — це день трагедії всього українського народу. Не лише тому, що знищено велику людину, але ще більше тому, що знищили вороги великого сина українського народу таки власними "українськими" руками. Степан Бандера не був першою жертвою, але чи буде він останньою? Чи не буде в нас більше зрадників — яничарів?

Взірець пістолі якою агент КГБ Богдан Сташинський замордував Провідника ОУН Степана Бандеру.

Фрагмент з жалібної академії в 1-шу річницю смерти Голови Проводу ОУН Степана Бандери, замордованого агентом КГБ. Ноттінггам 15 жовтня 1960 р.

Хор ім. М. Лисенка під диригуванням Остапа Пицка під час Святочної Академії в 25-ліття смерти Голови Проводу ОУН полк. Євгена Коновальця. Замордований большевицьким агентом 23.5.1938 р. в Роттердамі, Голляндія. Ноттінггам, 1963 р.

Вшанування пам'яті Головного Отамана Симона Петлюри в 40-ліття його смерти. Замордований большевицьким агентом Шварцбаргом в Парижі, Франція, 25 травня 1926 року. Ноттінггам, 1966.

Святочна академія вшанування Героїв, які життя своє віддали за волю України. Ноттінггам 9.6.1968 р.
Академія заходом Відділу ОБВУ

Молодь СУМ і Школа Українознавства віддає шану
поляглим Героям. 9.6.1968

Свято Героїв. Сумівці віддають шану полеглим Героям, які життя своє віддали в боротьбі за свободу українського народу. Свято організували Відділ ОБВУ і Осередок СУМ. Ноттінгам, 1981 року.

Полк. Євген Побігуший-Рен у відвідинах до української громади в Ноттінгамі, 23.11.1980 року. Вітає гостя тодішній голова Відділу побр. Дмитро Плешкан.

Гості з України

На запрошення Відділу ОБВУ, Ноттінггам відвідали ряд гостей з України. Всі вони дали цікаві, цінні доповіді для українського громадянства на суспільно-громадські, політичні та військові теми.

Сидить 4-й зліва хор. УПА М. Зеленчук, Голова Всеукраїнського Братства УПА, в оточенні Управи і членів Відділу ОБВУ. Коло шановного гостя зправа сидить о. С. Солтис, парох УГКЦ в Ноттінггамі. 29.9.1992 року.

Полк. Петро Недзельський, 3-й зліва. Після доповіді 14.4.1992 р.

Після доповіді. Зліва п. Т. Гнип — голова Відділу ОБВУ, полк. Роман Костюк, пп. Іванцюра і В. Лесюк. Ноттінггам 14.3.1993.

Третій зліва інж. Р. Панкевич, а коло нього шан. пані Панкевич, з Управою Відділу ОБВУ. Шановний гість виголосив цікаву доповідь про економічний та політичний стан в Україні. Він рівнож апелював, щоб присутні пожертвували на Благодійний фонд спорудження пам'ятника "Борцям за Волю України" у Львові, на що був щедрий відгук української громади в Ноттінггамі. 26.8.1994 року.

Полк. Андрій Куліш, 4-й зправа, виголосив доповідь на політичні та військові теми. Ноттінггам 13.10.1994 року.

Вшанування пам'яті полеглим за волю України.

Фрагмент із Свята Героїв в "Тарасівці". В поході до Символічної могили на честь Полеглим за волю України. З вінком зліва побр. Т. Гніп, тодішній голова Відділу ОБВУ в Ноттінггамі. 19.6.1994 року.

Управа і члени Відділу ОБУ в Ноттінггамі після відбуття Загальних Річних Зборів 9.4.1995 р. Сидить третій зправа новообраний голова Відділу п. В. Потек.

Голови Управи Відділу ОБУ.

	Від	До
1. М. Рудз'як	19.3.1950	25.3.1951
2. Є. Загачевський	25.3.1951	5.6.1951
3. В. П'єтноцький	5.6.1951	23.3.1952
4. М. Захарчук	23.3.1952	4.4.1954
5. К. Роснецький	4.4.1954	13.2.1977
6. Д. Плешкан	13.2.1977	27.3.1983
7. Т. Гнип	27.3.1983	1.4.1984
8. Д. Плешкан	1.4.1984	20.4.1991
9. Т. Гнип	20.4.1991	9.4.1995
10. В. Потік	9.4.1995	

Голови Контрольної Комісії

1. Винницький	7. Н. Ільницький
2. М. Рудз'як	8. М. Кінаш
3. Олійник	9. Т. Гнип
4. В. П'єтноцький	10. В. Семак
5. М. Захарчук	11. Д. Плешкан
6. Д. Фещур	

Стан Членства Відділу ОБВУ

Під час Основуючих Загальних Зборів було 18 Членів. В 1953 р. число членів зросло до 140, що з бігом часу почало з природних причин меншати. Сьогодні Відділ начисляє 59 членів.

Члени Управи і Контрольної Комісії Відділу ОБВУ в Ноттінггамі. 1950—1995

Почавши від оснування Відділу ОБВУ аж до нашого сьогодення в кожнорічних Управах працювало поважне число нашого бувшого вояцтва. Деякі з них працювали по рокови чи два, а деякі набагато більше років. Всім їм належить честь і слава за їх труд, який вони віддавали добровільно без жодної винагороди. Хіба те, що мали шану працювати для добра української громади. Нижче подаємо список бувших членів Управи Відділу ОБВУ.

1. Т. Гула	35. В. Волошин
2. М. Пришляк	36. Л. Гавдяк
3. І. Ткачук	37. Г. Комин
4. Т. Данкович	38. Д. Плешкан
5. Л. Баглай	39. М. Савула
6. І. Бойко	40. С. Степула
7. В. П'єтноцький	41. М. Любінський
8. В. Білан	42. М. Гуменюк
9. І. Іванцюра	43. М. Кріслатий
10. Е. Зінь	44. В. Семак
11. М. Берижанський	45. М. Брух
12. В. Дерех	46. Т. Лавришин
13. В. Гнип	47. В. Балдецький
14. М. Білинський	48. В. Потек
15. М. Шарко	49. С. Белицан
16. М. Королюс	50. В. Чопей
17. П. Мельник	51. М. Кріслатий
18. Добромальський	52. В. Сухаревич
19. В. Федешин	53. М. Гудима
20. С. Бойко	54. П. Сенік
21. М. Зеленюк	55. М. Андрусів
22. М. Ковалик	56. М. Радишин
23. М. Ковалюк	57. С. Бандура
24. М. Чепак	58. П. Тимощук
25. О. Сорока	59. П. Кривий
26. Р. Найдан	60. М. Кінаш
27. М. Кривінський	61. С. Гузан
28. Яхторович	62. А. Фургала
29. Б. Піддубрівний	63. Т. Юшкалюк
30. М. Джус	64. В. Стойко
31. Н. Ільницький	65. М. Зрай
32. С. Саїк	66. М. Королевич
33. П. Назаревич	67. В. Стасів
34. Шкатуляк	68. О. Курляк

З болем на серці згадуємо, що багато бувших вояків побратимів вже нема сьогодні між нами. Понад пів століття тому вони взяли в руки зброю, щоб боротися за свободу українського народу — за вільну Україну. А пізніше, зорганізувавшись в Об'єднання бувших Вояків Українців, надалі залишилися духово українськими вояками з тризубом у своїх серцях. Працювали для України, хоч правда, в іншій формі як це було б на батьківщині. Ціле своє життя мріяли вони про вільну, незалежну Україну, та Всевишній велів інакше. Багато з них вже не змогли побачити своєї воскреслої вільної України. Тому коли будемо читати ці рядки, згадаймо і їх, наших бувших побратимів по зброї.

СПІЛКА УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІ (СУМ)

Спілка Української Молоді постала в Україні в половині 20-х р., якраз тоді, коли большевицька імперіялістична Москва почала чимсьільніше накладати на Україну своє ярмо. Національно-свідома українська молодь шукала способу, щоб у якісь формі продовжувати боротьбу за українську державність. Легальним способом провадити таку боротьбу було не можливо. Тоталітарний режим переслідував і знищував усі прояви українського національного відродження. Легальні українські організації почали під тиском влади ліквідуватися, бо їх членам, а також і родинам членів, грозила небезпека. З тої причини вже в червні 1924 року самозліквідувалась студентська організація ТЕЗ (Товариство Єдності та Згоди), яка була передвісником СУМ. В провіді самозліквідованого ТЕЗ були В. Дурдуківський, М. Павлушков, С. Малащук та інші українські патріоти. Порадившись між собою, вони прийшли до висновку, що в тоталітарній большевицькій системі можливо діяти лише в глибоко законспірованій організації. Здійснення ідеї заснування такої молодечої організації взяв на себе Микола Павлушков при допомозі Є. Єфремова і В. Дурдуківського. Їхні задуми були здійснені в травні 1925 року. Саме тоді було створено законспіровану молодечу організацію під назвою "Спілка Української Молоді". Головною метою і завданням СУМ була боротьба за відновлення Самостійної Соборної Української Держави. Організаційна структура СУМ полягала в тому, що для конспіративних цілей члени були зорганізовані в гуртки по 5 осіб. Для поширення членства СУМ, то кожен член П'ятки повинен був старатися Зорганізувати свою П'ятку. У своїй діяльності, СУМ охопив студентську молодь не лише в Києві, але й по інших містах України, а також звернув увагу на сільську молодь. В 1926 році СУМ став частиною СВУ, як автономна молодеча організація. СВУ (Спілка Визволення України) мала майже ту саму програму, різниця була тільки в тому, що в СВУ були громадяни старшого віку, а в СУМ — молодь.

Але підсовєтська тоталітарна система була такою, в якій ніяка організація не могла довго вдержатись законспірованою. Вже в 1929 році. провід СУМ став арештованим. Суд над членами проводу СУМ відбувся в 1930 році. Вирок суду був такий, що М. Павлушков був засуджений на смерть, а інші на довічне позбавлення волі.

Невідома Спілка Української Молоді

В газеті "Шлях Перемоги" з 4 грудня 1993 року появилася цікава стаття з-під пера Олександра Вовка під заголовком "Невідома Спілка Української Молоді". О. Вовк наводить у статті, що після Другої світової війни, під час масових арештів та большевицького терору, в мальовничому селі Кошляки Тернопільської обл. молоді сільські хлопці створили, з своєї ініціативи, звено СУМ, до якого належало 5 хлопців.

Ідею створення такої організації вони дістали з читання підпільної літератури, в якій розповідалось про СУМ в Україні в 20-х роках. Діяльність хлопців була в тому, що вони розкидали підпільні листівки, розвішували антибольшевицькі плякати, опікувалися нашими підпільниками, та допомагали будувати криївки. Вони рівнож занималися самоосвітою, читали "Історію України" та інші видання. На жаль, (напевно через донос, може і своїх) їх в осені 1951 року заарештовано. За їхню любов до своєї батьківщини — України, їх засуджено на 25 років тяжко-трудових таборів. На щастя, завдяки смерті "батька Сталіна", їх звільнили перед виконанням свого покарання.

СУМ на чужині

Хоч большевики брутально розправилися зі Спілкою Української Молоді, знищивши фізично її провід, то сама ідея СУМ залишилася живою. Коли після Другої світової війни в таборах політичних біженців в Німеччині й Австрії опинилося понад 400 тисяч національно свідомих українців, в тому половина або і більше молоді, то вже на самих початках виринула думка відновити СУМ. І так з ініціативи бувших членів СУМ та їх прихильників, в червні 1946 року в Американській зоні Німеччини вже був заснований осередок СУМ. Це — 16 років після ліквідації СУМ в Україні.

В короткому часі Осередки СУМ постали в різних таборах Німеччини, Австрії, а також і в Бельгії, де перебували українці. Клич "Бог і Батьківщина" притягав українську молодь до служби для України. Коли українці почали емігрувати з таборів Німеччини до Великої Британії, Сполучених Штатів Америки, Канади, Австралії та інших країн, то СУМ рівночасно постає і там.

В 1948 році у Великій Британії вже існувало 42 Осередки СУМ, а в 1952 — 62 Осередки, які охоплювали понад 2 тисячі членів. І так, завдяки енергії організаторів і самих сумівців, СУМ став великою організацією, маючи поважний вплив на формування нашого суспільно-громадського і політичного життя на цьому терені.

Головна ціль СУМ на чужині була та сама, що й в Україні, а саме — змагання за відновлення української державности. Хоч, правда, змагання в іншій формі, пристосованій до еміграційних обставин. СУМ взяв на себе обов'язок вдержати впершу чергу українську молодь зорганізованою, зберегти від денационалізації і виховувати нове покоління в національному дусі.

Між різними галузями своєї діяльності, СУМ відіграв дуже велику й поважну роль в розгорнутих змаганнях за звільнення українських політичних в'язнів в СРСР. Це тривало десь від 60-х років аж до проголошення незалежності України. Протягом цих довгих років, відбувалися майже безнастанні демонстрації під будинками советського посольства в Лондоні, голодівки та роздавання листівок серед британців, що не можна було б здійснити без участі молоді.

Фрагмент із Крайового Здвигу СУМ в Лестері 18.7.1964

Молодь СУМ у Великій Британії в поході до будинку советського посольства, під час демонстрації в обороні українських політичних в'язнів в СССР.

Фрагмент з демонстрації за звільнення українських політичних в'язнів в СРСР. Поліція загородила дорогу до будинку Советського посольства. Лондон 20.5.1971 року.

Зустріч п. Ярослава Стецька, Голови Проводу ОУН, з сумівцями під час Крайового Здвигу СУМ в Лестері. Стоїть перша зліва пані Слава Стецько, редактор англomовного журналу "АБН Короспонденс", а коло неї о. С. Морозюк, парох УАПЦ в Ноттінггамі.

Осередок СУМ в Ноттінггамі, ім. ген. Тараса Чупринки

Перші українці прибули до мальовничого міста Ноттінггаму в червні 1947 року. Це були 300 полонених I Української Дивізії УНА. Згодом прибула невелика група, в числі около 30 осіб з таборів біженців Німеччини. Вже в місяці лютому 1948 року в Ноттінггамі був заснований Відділ СУБ-у (Союзу Українців у Великій Британії). Згодом постав Гурток ОУЖ, пізніше ОБВУ, а четвертим з черги був заснований Осередок СУМ.

Ініціативний гурток СУМ постав у Ноттінггамі на початку 1951 року під проводом д. В. Макара. В місяці березні, того ж року, відбулися основуючі збори, на яких створено ланку СУМ. Головою Ланки обрано д. М. Гутника. Осередок ще не можна було творити, бо не було відповідного числа членів. Але за місяць часу вписалося до СУМ вже понад 30 членів. Тоді відбулися поновні збори і в Ноттінггамі засновано Осередок СУМ. Головою Осередку обрано д. В. Чумака. Патроном своїм сумівці вибрали Головного Командира Української Повстанської Армії — генерала Тараса Чупринку.

Осередок СУМ переходить попри трибуну під час Крайового Здвигу СУМ в Лестері. Напереді, зправа, д. Т. Данкович — голова Осередку в Ноттінггамі й д. М. Джус — довголітній секретар і виховник СУМ. 1966 рік.

Друга частина групи сумівців під час дефіляди на Здвизі СУМ 1966 року.

Закон Старшого Юнацтва СУМ

1. Будь вірним (ною) Богові та сповняй Його заповіді.
2. Пізнавай і люби Україну, борони її честь та будь гордим (дою) за приналежність до української нації.
3. Будь вірним (ною) українській державницькій ідеї та готуйся її здійснювати.
4. Люби і шануй своїх батьків та будь їм слухняним (ною).
5. Дорожи ім'ям Спілки Української Молоді та повинуйся її владі.
6. Будь добрим (рою), справедливим (вою), та допомагай ближнім у потребі.
7. Шануй власну гідність і гідність других, плекай лад, дружбу і національну солідарність.
8. Здобувай і поглиблюй знання, ушляхетнюй свої думки та поширюй свій світогляд.
9. Пізнавай себе, плекай красу і силу духа, та збагачай гарними прикметами свій характер: будь чесним (ною), працьовитим (тою), точним (ною), обов'язковим (вою), правдомовним (ною), і лицарським, (кою).
10. Плекай віру у власні сили, будь бадьорим (рою), і життєрадісним (ною).
11. Дбай про здоров'я і плекай силу й справність тіла.
12. Пізнавай і люби природу.

Загальна діяльність Осередку СУМ

Від самого початку свого існування Осередок СУМ розгорнув свою многогранну діяльність, пристосовуючи її так до теренових, як і місцевих обставин. Як було згадано, в Ноттінггамі вже існували Відділи інших братніх установ, тому треба було організувати працю так, щоб вона себе доповняла, а не подвоювала чи конкурувала. У зв'язку з цим, календарець діяльності всіх місцевих установ виготовлявся кожного кварталу на спільному засіданні представників Управ даних установ.

Курс Українознавства

Одна із перших ділянок Осередку СУМ варта уваги, це — курс Українознавства, заснований вже за головування д. П. Некиги в 1952 р. Сумівці, опинившись далеко від своєї батьківщини, не маючи права забувати хто вони і який їхній обов'язок супроти України, щоб успішно працювати серед української громади, а також і серед британців, вони потребували озброюватися духово й інтелектуально. Ректором цього курсу Українознавства сумівці обрали о. С. Колянківського, а викладачами були: Н. Козловський, М. Білинський, В. Гузар, Ф. Стасів та інші доривочні викладачі. На курси було вписалося багато сумівців і несумівців. На курсах викладали Історію України, географію, літературу, українську мову, політичні предмети та інше.

Крім повище згаданого курсу, поважне число сумівської молоді, а теж і несумівці, вписалися на "Заочний Курс Українознавства" Українського Вільного Університету в Мюнхені — Німеччина, керівником якого був Доцент д-р Володимир Янів. Цей курс мав продовжуватися протягом трьох років. Пригадується такий епізод з тих часів. Коли сумівці дискутували, чи варто вписуватися на той курс, то один устав і сказав: "Тим професорам щось дійсно покрутилося в головах, коли вони думають, що я ще три роки буду в Англії". А відтак продовжив: "Я за три роки думаю бути на вільній Україні!" Це не був одинокий вислів, бо серед більшості нас була прийнята опінія, що наш побут на чужині буде короткотривалим. Та наші тодішні мрії не сповнилися. Ми перебули на чужині не три і не тридцять, а п'ятдесят років.

Курс Українознавства був лише початок, бо в дійсності він продовжувався у формі тижневих сходин вже молодшого покоління юнацтва до сьогодні. Крім курсів, сходин чи гутірок, Осередок СУМ зорганізував протягом свого існування багато доповідей, академій та різного рода інших імпрез. Це так для членів СУМ, як і для загалу громадянства.

Перша акція Осередку СУМ на міжнародньому відтинку

Літом 1952 року відбувався в місті Шефільд, Середуща Англія, Світовий конгрес комуністичної молоді. Кілька днів перед тим, Осередок СУМ в Ноттінггамі одержав листа від Крайової Управи з повідомленням, що такий конгрес відбувається і що Ноттінггам відповідає за роздачу антикомуністичних листівок в Шефільді. Треба було на скору руку зорганізувати групу хлопців, які поїхали б до Шефільду. Автор цих рядків зголосився, хоч офіційно не був членом Осередку. Вже покійний Федір Стасів радив нам чимось озброїтися, наколи б комуністи на нас накинулися, бо їх буде багато. Ми рішили цього не робити і поїхали з порожніми руками.

В Шефільді ми зголосилися до зв'язкового п. І. Стельмаха, де вже чекали на нас двох членів Крайової Управи — пп. Я. Деремента і мгр. В. Микула. На столі вже лежала купа листівок із знімкою "батька Сталіна" на цілу першу сторінку. Лише не пригадуємо, чи мав той Сталін вуса, а чи ні. Поїхали ми з тими листівками трамваєм до міста й розложилися по двох сторонах входу до приміщення, де мав відбуватися конгрес. Думали ми тоді, якою буде реакція? Незадовго почали заходити делегати. Це були молоді люди різного кольору і різної національності, включно з-за залізної заслони.

Ми обернули листівки Сталіном догори і на наше здивування делегати підходили самі до нас, щоб взяти собі по одній чи дві листівки. Припускаємо, що вони думали, що ми належали до організаторів конгресу. В листівці подано інформації про жорстокий Сталінський терор, застосований більшовиками в ССРСР, а зокрема в Україні. Коли делегати зайшли до залі, ми відійшли дещо подалі від залі й почали роздавати приходжим англійцям. Тоді надійшли дві старші жінки, одна із них взяла листівку, а друга подивилася на нас вовчими очима, і сказала: "Go back to Russia" (забирайтеся назад в Росію). Але за 5 хвилин та сама жінка вернулася, перебрала за образу й сказала, щоб її дати кілька десятків, бо вона хоче роздати їх у своєму клубі. Вона перед тим прочитала листівку, яку взяла її

знайома. Про роздачу листівок була поміщена стаття в місцевій англійській газеті й фотографія. Це був початок зовнішніх акцій Осередку СУМ в Ноттінггамі.

На фотознімці:
Павло Рафалюк
роздає повище
згадані листівки.
Шефільд 1952 року.

Відділ Юнацтва СУМ

Час не стоїть на місці. В Ноттінггамі почала підростати молодь вже тут народженого покоління. На початку 1955 року засновано Школу Українознавства, до якої вже ходило 65 дітей — у школі і в садку разом. Управа Осередку СУМ почала застановлятися над створенням Відділу Юнацтва при Осередку. Цю справу досить обширно продискутували члени СУМ на Загальних Зборах 26 лютого 1956 року.

Збори доручили Управі, яку очолив тоді д. І. Іванцюра, взятися до праці над молоддю. І так, після кількох місяців, а саме 10 червня, того ж року, задуми Управи і батьків вже здійснилися — в Ноттінггамі при Осередку СУМ створено Відділ Юнацтва СУМ, який від початку налічував понад 20 членів.

Перші рекрути Відділу Юнацтва СУМ в Ноттінггамі вийшли на прогулю в "Шервуд Форест" коло дуба легендарного "Робін Гуда". Це старовинний 700-літній дуб, в дупло якого влізло 16 сумівців. Згідно з легендою, в цьому дуплі колись переховувався Робін Гуд. Він, згідно з переказом, грабував багатих, а допомагав бідним, подібно до нашого Олекси Довбуша. Було це в серпні 1956 року.

Виховники і юнацтво Осередку СУМ 1957 року. Сидять зліва: д. Михайло Джус — довголітній секретар Осередку і виховник СУМ, подр. Марія Стахів, д. Іван Іванцюра — голова Осередку д. Володимир Легкий.

Виховниці і юнацтво Осередку СУМ 1960 року. В першому ряді зліва: подр. Марія Стахів і крайня справа: подр. Маргарета Гложик.

Закон молодшого Юнацтва

Кожний молодий юнак і юначка Спілки Української Молоді є зобов'язаний:

1. Бути вірним (вірною) Богові та сповняти його заповіді.
2. Пізнавати й любити Україну.
3. Любити й слухати своїх батьків.
4. Шанувати старших.
5. Пильно вчитися і слухати своїх виховників.
6. Бути точним (точною), обов'язковим (ою) і працьовитим (ою).
7. Бути чемним (ою) і братерським (ою).
8. Робити добрі діла.
9. Говорити правду.
10. Любити й шанувати природу.
11. Зберігати лад і чистоту.
12. Дбати про здоров'я й силу.

Юнацтво СУМ Осередку Ноттінггам виводить ритмічні вправи на Окружному здвизі 30.5.1964 року.

"ВГОРУ ПРАПОРИ!"

Вгору прапори, слухай наказ,
Де б не прийшлося нам жити,
Більшого щастя нема для нас,
як Україні служити!

Гартуйсь, гартуйсь, зміно молода!
Гуде земля від нашої ходи.
Солод-солодка в Дніпрі вода.
Ми нап'ємось Дніпрової води!

Вгору прапори, вгору серця,
Гордо несім нашу славу
Нині сумівця, завтра бійця
За Українську Державу!

Гартуйсь, гартуйсь, зміно молода!

Юначки Осередку СУМ в Ноттінґамі на Здвижі СУМ
в Лестері 1972 року. Зправа: подр. Марґарета Гложик.

Сумівці і виховники Осередку СУМ в Ноттінґамі. Перед від'їздом на Крайовий Здвиґ СУМ 4.7.1970 р.

Осередок Ноттінґам переходить попри трибуну на Крайовому Здвизі СУМ в Лестері 1979 року. На переді голова Осередку д. М. Добровський.

Відділ Юнацтва СУМ в Ноттінггамі 1972 року Виховник д. М. Бджола.

Приречення

"Я, син (дочка) великого Українського Народу, добровільно і з почуттям відповідальності прирікаю

- Бути вірним (ною) Богові й Україні, плекати високі моральноетичні, християнські та національно-державницькі чесноти духа;
- Придержуватися в житті законів Спілки Української Молоді та бути карним та активним її членом;
- Бути активним і здисциплінованим членом організованого життя української спільноти;
- Боротись за побудову і силу Української Самостійної Соборної Держави.

В 30-ліття існування Осередку СУМ в Ноттінггамі. На фотознімці переходять: д. Роман Мороз — голова Осередку і (зліва) д. Ярослав Рутковський — голова Крайової Управи СУМ. 28.2.1981 року.

Мистецькі Гуртки Осередку СУМ

Почавши від оснування Відділу Юнацтва СУМ в 1956 році, Осередок СУМ переходить, як вже було згадано, в нову стадію своєї діяльності. Молоді, вже тут народжені сумівці, починають помало, але поступово заступати старших. Вперше — на мистецькому відтинку. Появляються танцювальні групи, терцети, квартети, оркестри, хори та аматорські гуртки. Все це сприяє поширенню діяльності не тільки Осередку СУМ, але й усіх наших братніх установ, що значно збагачує їхні програми. З бігом часу з цілком природніх обставин ніяка імпреза не може обійтися без участі молоді. Пригадується, як ще відносно недавно один із старших хористів зауважив: "Чи прийде той час, коли ми, старші, посідаємо собі на крісла, а молоді будуть для нас співати?" Той час, якимось так ніби непомітно не тільки прийшов, але і проминув, бо вже співають і діти тих, про кого він думав тоді.

Танцювальна група народніх танців

В 1957 році постає перша танцювальна група Юного СУМ-у під проводом уперше д. М. Бойчука, а згодом д. В. Лушцака під назвою "Запорожець", хоч, правда, на початку ще не як самостійна група, а як поодинокі юні танцюристи старшої групи під тою самою назвою. Пригадується, як д. М. Бойчук їх тренував в домівці СУБ при 25 Дерби Рд. Першими танцюристами були: Михайло Кухта, якого д. Бойчук усе "заохочував", щоб глибше присідав, Галина Стахів, Катерина Бойко та інші їх ровесники. Коли в початку 60-х років старша група "Запорожець" перестала виступати, тоді прийшов цей переломовий час, коли старших танцюристів заступили молоді. Десь від приблизно 1958 року керівником групи "Запорожець" був д. Василь Лушчак, бо панство Бойчуки виїхали на сталий побут до США. Приблизно від 1969 року групою керували молодші керівники: Михайло Кухта, Катерина Бойко, Ольга Любінська, Ірка Бойко, Степан Чупляк і Лев Піддубрівний. В 60-х роках було так багато охочих до танців, що замість одної групи, постало дві, а згодом три.

Ними були: найстарші, середні і наймолодші, і так вони між собою відрізнялися — Старша група, Середня група і Наймододша група, або Група Один, Два і Три. Всі групи були дуже активні й багато виступали, в більшості для британців. Між старшою і середньою групою не раз були змагання за те, хто ліпше може танцювати. Пригадується такий епізод з 60-х років: коли автор цих рядків організував міжнародній фестивалю, то дівчата танцювальної групи число 2 під проводом Ірки Бойко прийшли з вимогою, щоби їх включити до програми, бо вони зарепрезентуються краще, ніж інші групи. Їм дано нагоду й вони вив'язалися знаменито. На жаль, при кінці 70-х і початку 80-х років кількість охочих до танців почала

меншати. Звичайно, звинувачували в тому дівчат, які одружувалися. Танцювальна група "Запорожець" проіснувала самостійно до 1987 року, коли з причини браку відповідного числа танцюристів, злилася разом з 50 особовим ансамблем Степана Чупляка, який діяв при Відділі СУБ. Протягом свого існування, танцюристи "Запорожця" дали сотні виступів для розваги української публіки та пропагування української культури серед чужинців.

Хор Юного СУМ "Сурма". Диригент д. Остап Пицко, в 1958 році. У 1959 році цей хор здобув перше місце на Крайовому Здвизі СУМ.

Оркестра Осередку СУМ під диригуванням д. М. Скаліша в початках свого існування. Оркестра розпочала свою діяльність в 1959 році, починаючи з 9 музикантів. Згодом д. М. Скаліш зорганізував при Осередку СУМ молодечий хор, який виступав разом з оркестрою. В пізніших роках, цей ансамбль розрісся до кількох десятків хористів і музикантів. Протягом свого 20-літнього існування вони дали сотні виступів для української та чужинецької публіки.

Танцювальний гурток Осередку СУМ "Запорожець" під час Крайового Здвигу СУМ в Лестері 18.7.1964 року. Керівник групи д. Василь Лушак.

Аматорський Драматичний Гурток

Перший аматорський драматичний гурток постав у Ноттінггамі при Відділі СУБ в листопаді 1951 року. Про діяльність цього гуртка досить обширно написано в нашому першому виданні "Спогадів". При Осередку СУМ аматорський драматичний гурток почав свою діяльність десь у другій половині 50-х років, а це — після заснування Відділу Юнацтва при Осередку. Тоді почали організувати діточі Вертепи, інсценізації на академіях, національних роковинах, сценки на Свята матері, св. Миколая, та під час свята Тараса Шевченка. В 1968 році драматичний гурток очолив здібний любитель сцени д. С. Луцишин, який десь приблизно тоді прибув до Ноттінггаму. Він в 1969 році підготував 8 різних сцен, з виступом наших сумівських аматорів театрального мистецтва 21 разів, вісім разів у Ноттінггамі, а 13 разів в інших місцевостях. 21 грудня 1969 року підготував сценку "Святий Миколай". Це була дуже гарна й повчальна сценка для молоді. На 7 січня 1970 року, під час Різдвяних Свят, драматичний гурток СУМ вивів добре підготовану сценку "Левко Говорить". В ролях виступали Люба Фурґала, Богдан Бойко, Лариса Верхола, Степан Курляк і Оксана Мороз. У дні 7 червня 1970 року драматичний гурток під режисурою С. Луцишина поставив популярну комедію "Десятник Люлька", за що публіка нагородила юних аматорів бурхливими оплесками. Крім Ноттінггаму, її ставили в Манчестері, Лестері, Волвергамптоні, Олдгамі, Брадфорді і Сканторпі. Того ж року, цей драматичний гурток отримав перше місце на Крайовому концерті СУМ.

Після несподіваної смерті керівника й режисера драматичного гуртка д. С. Луцишина в 1976 році, керівництво драматичного гуртка перебрала п-га Марія Кухта. Крім вище згаданих, драматичний гурток ще виконав такі сценки, як "Цвіт Папороті", "Діточі пори року", "Веселий вечір", комедію "Помічники" та інші. Також починаючи від кінця 50-х років та аж до нашого сьогоднішнього дня, гурток влаштовував такі сценки, як: Свято св. Миколая, Різдвяні вертепи, сценки під час національних свят та інші.

Виставка св. Миколая 19.12.1971 року,
яку підготував д. С. Луцишин.

Оркестра Юного СУМ "Сокіл"

Ініціатором оснування оркестри "Сокіл" був її диригент д. Михайло Стахів. Михайло Стахів, починаючи ще від 50-х років, грав на акордіоні (гармонії) для танцювальних гуртків українських народніх танків. Коли в 1970 році д. М. Стахів з родиною переїхали з сусіднього міста Лофборов до Ноттінггаму, тоді в нього виринула ідея про те, щоб навчити дітей грати на акордіоні (гармонії). Першими його учнями були Михайло Бараняк, Степан Курляк, Михайло Гузан та інші. Вони почали виступати на національних імпрезах чи концертах, на початку як солісти, а відтак як дует чи тріо. Перший виступ уже основаної оркестри "Сокіл" під диригуванням д. Михайла Стахова відбувся (згідно з нашою хронікою) 2.5.1975 року в оселі для пенсіонерів "Кобзарівці" у Вестон он Трент. Було там тоді 7 музикантів. Пенсіонери прийняли гостей-музикантів з великою радістю і захопленням. Раді, що вони їх несподівано відвідали, а адміністратор оселі д. М. Гринюк висловив їм, а зокрема диригентові, щире подяку.

Від 1977 року дочка диригента Ірина Стахів почала вчити музикантів грати на скрипці в додатку до гармонії. Згодом оркестра збільшилася до 16 музикантів, правда, не сталих, бо одні приходили, а другі з певних особистих причин відходили, що вказує, що загальне число тих, які вивчили музику, було багато більше. Протягом свого існування до 1988 року, оркестра виступала в багатьох наших концертах, у щорічних академіях, національних святах чи обходових роковинах, як: Свято Державности, Свято Героїв, Шевченківські концерти та багато інших імпрез. Крім Ноттінггаму, оркестра виступала в Дарбі, Ковентрі, Мансфілді, Донкастері, Вестон он Трент та в інших місцевостях.

Оркестра СУМ "Сокіл" під диригуванням д. Михайла Стахова.

Дівчата танцювального гуртка "Запорожець" в другій половині 60-х років. Керівник групи д. Василь Лушак.

Взаємоспілкування між Осередками СУМ

Загальна діяльність Осередку СУМ була не лише у формі взаємовідношення між Осередком і Головною Управою, але й у формі взаємоспілкування Осередків з Осередками, або, як то в нас прямо казали, "виміна Осередків". Це означало, що сумівці з інших осередків приїжджали до Ноттінггаму, а сумівці з Ноттінггаму їхали в заміну до них. Такі виміни, звичайно відбувалися під кінець тижня, а не рідко й дваденні. В суботу — товариський вечір двох Осередків, що сприяло в загальному запізнанні між собою молоді; а в неділю — приїжджаюча і місцева групи сумівців ішли зранку організовано до церкви на богослуження а по полудні відбувалися мистецькі виступи приїжджаючої групи у формі концерту для загальної публіки. На жаль, ми не маємо під руками документації скільки таких зустрічей відбулося протягом 45 літнього існування Осередку СУМ в Ноттінггамі, але знаємо, що їх було багато.

Гості — сумівці з Ольдгаму 30.4.1972 року. Дякує сумівцям
всеч. о. д-р Антін Михальський

Міжкрайові зустрічі молоді СУМ

Крім Осередкових зустрічей молоді СУМ, наш Осередок був ініціатором кількарізних міжкрайових зустрічей, коли молодь СУМ з різних країн могла зустрітися і познайомитися. Для прикладу, наведемо поїздку на континент в місяці липні 1970 року. Тоді група сумівців в числі 35 осіб, які включали в собі хор, танцювальний гурток і оркестру, відвідали вперше оселю СУМ на Франкополі в Бельгії; зложили вінок на могилі Євгена Коновальця в Роттердамі, Голляндія; поклали вінок на могилі Степана Бандери в Мюнхені, Німеччина, відвідали будинок Українського Вільного Університету й установи Українського Визвольного Фронту в Мюнхені, а в поворотній дорозі завітали до Парижу, Франція, де поклали вінок на могилі Симона Петлюри і відвідали українські культурні установи в Парижі. Всі вище згадані могили, де сумівці зложили вінки — це свідки мордів, виконаних на наказ большевицької влади в Москві. Згадана поїздка збагатила знання та досвід сумівців, які мали нагоду стріннути своїх ровесників з інших країн, обмінятися з ними думками, та поговорити про успіхи чи труднощі в їхній праці. Рівнож вони мали нагоду стріннутися з провідними людьми української громадськості в різних країнах.

Варто згадати, що Осередок СУМ в Ноттінггамі мав шану гостити в себе літаючі табори СУМ із Сполучених Штатів Америки та Канади.

Поклін і зложення вінка на могилі Євгена Коновальця, замордованого большевицьким агентом в Роттердамі, Голляндія, 23 травня 1938 року.

Сумівці коло могили Степана Бандери в Мюнхені, Німеччина.

Під час зложення вінка на могилі Степана Бандери в Мюнхені, Німеччина, замордованого большевицьким агентом Богданом Сташинським 15 жовтня 1959 року. На фотознімці зліва: 1. Микола Фарима, громадський і політичний діяч з Ландсгут, Німеччина, 2. подр. Маргарета Гложик, 3. полк. Євген Побігущий-Рен, 4. Степан Ленкавський, тодішній Провідник ОУН, 5. Іван Іванцюра, організатор поїздки, 6. подр. Марія Іванцюра, 7. п-ні Остапа (прізвище невідоме), 8. п-ні Іванцюра, 9. (прізвище невідоме), 10. п-ні Леникз Мюнхену, Німеччина.

Загальна праця мистецьких гуртків

Щоб представити докладний образ діяльності мистецьких самодіяльних гуртків Осередку СУМ протягом цих довгих років, треба було б списати хроніку їх виступів рік за роком, аж до сьогодні. Це не є можливе в нашому короткому спогаді. Тому для прикладу та підтвердження їхньої діяльності подаємо лише пересічних кілька років. Сподіємось, що це дасть загальну уяву про ту мозольну працю, яку ці гуртки виконали для добра нашої української громади.

Січень, 1966

1. Сумівці відвідують з колядою українців у Ноттінгхамі.
2. Оркестра і драматичний гурток взяли участь в Різдвяному концерті.
3. В Надвечеря 47 річниці бою під Крутами сумівці влаштували жалібну академію. В програму входили доповіді, деклямації, пісні та інше.

Лютий, 1966

1. Юначки взяли участь в програмі свята "Жінки-Героїні".
2. Танцюристи дали виступ у Вестон он Трент для англійців.

Березень, 1966

1. Всі мистецькі гуртки Осередку взяли участь в триденному міжнародньому фестивалі фолкльору, організованого Англо-Українським Товариством.
2. Танцювальний гурток виступав на концерті Асоціації ООН.
3. Оркестра й декляматори виступили на Шевченківському концерті.
4. Взяли участь в академії в річницю смерти ген. Тараса Чупринки.

Квітень, 1966

1. Мистецькі гуртки дали цілий концерт в Бродфорді.

Травень, 1966

1. Юнацтво СУМ взяло участь у Святі Матері.
2. Оркестра й перша група танцювального гуртка відбули поїздки до Скігнес, де взяли участь в міжнародньому "Тижні Фолкльору".
3. Юнацтво взяло участь в Прощі до "Геднесфорду" і в поході до могили.
4. Мистецькі гуртки взяли участь в академії Симона Петлюри.
5. Під час Зелених Свят делегація Осередку СУМ їздила до Парижа на могилу Симона Петлюри.
6. Середня танцювальна група взяла участь в англійському фестивалі в селі Тотон. (В той час було три танцювальні групи).
7. Відбувся попис юнацтва Осередку.

Червень, 1966

1. Взяли участь в Окружному Здвизі СУМ в Тарасівці.
2. Взяли участь в Ювілейних святкуваннях Творчости Івана Франка.
3. Всі три танцювальні групи виступали перед англійцями у Волатоні, Різлей і Вест Бріджфорд.
4. Найстарша група танцюристів виступала в місті Бедфорд у 800-ліття заснування цього міста.

Липень, 1966

1. Танцювальні гуртки виступили на Кооперативному фестивалі в містечку Говл біля Шефільду і в Літтел Ітон біля Дарби
2. Оркестра взяла участь в святі Відновлення Української Державности Актом 30 червня 1941 р.
3. Юнацтво взяло участь в протистаційному вічу в центрі Ноттінггаму проти московського поневолення України.

Серпень, 1966

1. Наймолодша група танцюристів дала три виступи. Два в Мансфілді для англійців і один в "Тарасівці".

Вересень, 1966

1. Середня група танцюристів виступила перед англійцями у Вест Бріджфорд й Ганторп. В цих двох виступах старша Юначка Ірина Гложик дала короткий виклад про Україну та змагання українського народу за свободу й державність.
2. Оркестра виступила в програмі річниці з дня смерти от. Симона Петлюри.

Жовтень, 1966

1. Оркестра і танцювальна група дали цілий концерт в Пітерборо.
2. Старша танцювальна група виступила на англійському концерті в залі "Альберт Гол" в Ноттінггамі.

Листопад, 1966

1. Оркестра й танцювальна група виступили на Англо-Українському вечорі.
2. Оркестра взяла участь в Академії проголошення незалежности ЗУНР 1 листопада 1918 р.
3. Танцюристи й Оркестра виступили на англійському концерті в Кооперативній залі.
4. Середня танцювальна група виступила з ритмічними вправами, піснями і танцями на концерті в Дінінгтоні біля Шефільду.
5. Сумівські гуртки разом із хором ім. М. Лисенка дали концерт в Едінбурзі, Шотляндія. Дехто втратив школу чи працю, бо треба було їхати майже 8 годин в одну сторону.

Грудень, 1966

1. Найстарша група танцюристів виступила в англійському концерті в залі "Альберт Гол".
2. Старша танцювальна група й оркестра дали цілий концерт в шпиталі Саксондейл.
3. Середня танцювальна група дала виступ в англійській школі.
4. Наймолодші танцюристи дали виступ на вечірці для англійських дітей і в фабриці Елястік Ярн.

Це був один рік праці мистецьких гуртків Осередку СУМ. Повище подане ще не охоплює всього. Тут ще можна додати такі ділянки, як щотижневі вишкільні сходи юнацтва, участь у річному Здвізі СУМ, пописи юнацтва, іспити, таборування та інше. Оцінку успіху чи неуспіху їхньої діяльності залишаємо за читачем.

На знімку Тріо Бандуристів: Юрій Бучок, сестри Уляна і Таня Бучок. Тріо розпочало свою діяльність в 1990 році. Від того часу вони прикрашають сцени та збагачують програми в різних наших концертах, академіях та інших імпрезах, таких як: Свято Державности, Різдвяні концерти колядок, Шевченківські свята тощо. Фотознімка під час виступу на концерті в 50-ліття УГВР 1994 року.

Молодь Осередку СУМ виконує реcitaцію-молитву на святчній академії в 50-ліття ОУН. Ноттінггам 8.4.1979.

Дівчата танцювальної групи "Запорожець". Знімка взята по закінченню українсько-німецького концерту. В середині німецький оперовий співак. Ноттінггам 1968 р.

Для доповнення загального образу діяльності мистецьких груп СУМ загляємо до їхньої хроніки в кілька років пізніше, а саме — 1969 р. Число юнацтва, яке тоді брало участь в самодіяльних гуртках, досягло до 90 осіб, а беручи під увагу, що ціла наша громада в Ноттінггамі не перевищала тоді 1000 осіб, то це було поважне число. Того року сама оркестра і хор мали 20 виступів, а старша танцювальна група "Чумак" — понад двадцять. Молодша танцювальна група дала 17 виступів. Крім виступів для української публіки в нашій залі, вони виступали з концертами для британців в залі "Альберт Гол", "Палей ді Дансе", в "Рассел Клюбі" в Арнолді та інших місцях. А поза Ноттінггамом — в Ньюварку, Алфретоні, Лофборо, в Лестері, Донкастері, Сканторпі й Саксондейл.

На жаль, в 1979 році оркестра і хор під орудою д. М. Скаліша, які так солідно й активно проводили свою працю протягом 20 років, перестали діяти. Причини на це склалися різні, тому й не легко було б знайти конкретну відповідь на запит "Чому?" В той час появляються в Ноттінггамі нові мистецькі одиниці Осередку СУМ. Це — "Хор Дружників СУМ" під диригуванням д. Мирослава Бучка, який рік пізніше змінив свою назву на "Боян". Почавши від того часу, та аж до нашого сьогодення цей хор розгорнув широку діяльність, про що є докладний опис у нашому першому виданні Спогадів.

В 1980 році постає жіночий хор — "Червона Рута", під диригуванням д. Остапа Пицка. Цей хор, у парі з іншими мистецькими групами, майже безперерійно виступав у всіх наших концертах, академіях чи іншого роду наших національних роковин аж до 1985 року, коли з певних причин перестав бути діяльним.

Для продовження праці на мистецькому відтинку СУМ в 1985 році постає новий жіночий хор — "Заграва", під диригуванням п-ні Марії Семак, згодом п. Ірини Курляк і знову пані Марії Семак. (про хор "Заграва" подана інформація в першому виданні Спогадів).

Представивши загальну діяльність мистецьких гуртків СУМ, яку вони проводили довгими роками, сподіємося, що це бодай частинно представить загальний образ тієї мозольної праці, яку вони вложили для збереження й збагачення української культури серед нашої громади, та пропагування її серед чужинців.

Правда, не можна було б не вказати на дійсність, що на жаль, діяльність Осередку СУМ під сьогоднішній час значно скоротилась. Це — постало з цілком природних причин, яким не легко запобігти. Колишні ентузіясти пісні і танку з 60-х і 70-х років є вже сьгодні самі батьками й мають інші обов'язки. Їхні місця в СУМ-і і в мистецьких гуртках поволі займають вже їхні діти, тобто третє українське підрастаюче покоління. Осередок СУМ знаходиться знову в переходовому періоді, як це було в другій половині 50-х і на початку 60-х років. Радісним, однак, є факт, що молоді українські батьки стараються, щоб їхні діти йшли їхніми слідами, а це відноситься чимало також і до мішаних подруж. Тому є надія, що Осередок СУМ та клітини інших наших братніх установ у Ноттінггамі проіснують ще багато років.

Молодь Осередку СУМ виконує спільну деклямацію біля символічної могили під час жалібної академії, присвяченої 359 воякам Армії УНР, розстріляних більшовиками під Базаром 21 листопада 1921 року.
Ноттінгам, 21.11.1971 р.

Оркестра і хор Осередку СУМ під диригуванням д. М. Скаліша під час святочної академії в 50-ліття ОУН. Ноттінгам 8.4.1979 року.

Дівчата танцювального гуртка СУМ під час виступу на Святі Матері, 13.5.1979 р.

Праця Осередку СУМ на зовнішньому відтинку.

Праця на зовнішньому відтинку була досить складна і не мала якоїсь точно означеної форми. Це впершу чергу ширення серед чужинців правдивої інформації про Україну, українську культуру, та змагання українського народу за належне його місце в колі вільних народів світу. Всі клітини наших братніх установ, на чолі з Відділом СУБ працювали на зовнішньому відтинку спільно й узгіднено, та одні других доповняли. Українці, прибувши на британський терен, скоро зауважили, що помимо всіх демократичних засад, їм уже від початку треба було обстоювати своє національне "я", бо для пересічного британця всі, що походили з так зван. СРСР, були росіянами. Це показалося дуже виразно під час довголітнього змагання за Україномовні передачі БіБіСі, на що Міністерство Зовнішніх Справ завжди відповідало, що українці розуміють російську мову, а тому можуть слухати російськомовні передачі, яких БіБіСі передавало 37 і пів години тижнево. Коли в 70-х роках кореспондент англійської газети назвав наших молодих танцюристів (до речі, вже тут народжених) росіянами, на що йому звернули увагу, то він здивовано запитав: "Як ви можете твердити, що ви не росіяни, як ви походите з СРСР?" А це також вказує, що навіть людина на становищі кореспондента газети не могла розрізнити, як то казали, чорне від білого.

Подібних прикладів недостатнього знання чужинців про Україну, а головню в початкових роках нашого поселення, можна було б навести чимало. Це дуже дразнило українців, навіть і тих, що вже тут народилися і були британцями від народження.

В таких обставинах треба було на кожному кроці спростовувати та переконувати британців, що СССР — це не Росія, а російська імперія. Що Україна не провінція Росії, а держава з тисячолітньою історією, яка тільки поневолена російським імперіялізмом. На цьому місці мусимо признати, що наші молоді вже тут народжені сумівці теж внесли великий вклад в інформацію британців про Україну, та змагання українського народу за свободу і державність. Осягали вони це в багатьох випадках при допоміжі пісні і танку. Британці любили слухати наших мельодійних пісень, а також подивлялися наші народні танки, які все були на високому рівні, що сприяло не тільки в пропагуванні української культури, але й поглибленню заінтересованню до української проблематики взагалі.

Ми не маємо точного обчислення скільки концертів чи виступів дали наші мистецькі гуртки в Ноттінґамі для британців протягом цих довгих років, але знаємо, що їх було багато. А при кожному такому виступі подавали довші чи коротші інформації про Україну, або роздавали на ту тему листівки. Для підтвердження того, наведемо один або два приклади з хроніки їхньої діяльності з січня 1979 року. Сумівці: Віра Белецан, Леся Захарко, Одарка Іванчук, Федір і Євген Курляки, Леся Миган, Мар'яна Джус, Лев Піддубрівний, Ірина Чепак, Галина і Слова Яечник відвідали радіо "Трент", де вперше подали інформації про Україну і наше Різдво Христове, яке святкуємо 7 січня, а після цього колядували для української та англійської публіки. А 5 січня в дещо скороченому числі подали ті самі інформації під час відвідин радіо БіБіСі, і колядували для слухачів по тому радіо. Або інший приклад. Оркестра "Сокіл" і танцювальний гурток дали концерт для Федерації англійських жіночих організацій, а під час концерту сумівка Марія Семак прочитала коротку доповідь про Україну. Такі виступи, звичайно, допомагали поширювати круг знайомства й заохочувати британців цікавитися Україною.

Українські політичні в'язні в СССР

Іншим важним відтинком зовнішньої діяльності СУМ були акції в обороні українських політичних в'язнів, яких тисячі каралися в советських тюрмах та концтаборах. Ці акції стали ще сильнішими, коли в 60-х роках почали продіставатися на захід поіменні списки запроторених. З цієї причини в Ноттінґамі при Осередку СУМ створено Комітет Оборони Українських Політичних В'язнів в СССР. Комітет очолив д. Михайло Липак, а до складу комітету ввійшло кільканадцять сумівців. При допоміжі зовнішньої референтури Відділу СУБ, Комітет розробив певний плян акцій в обороні

в'язнів. Коли на початку 1968 року появилися цінні праці Вячеслава Чорновола в книжці "Лихо з Розуму" і Івана Дзюби "Інтернаціоналізм чи Русифікація", то це дало поштовх до ще сильнішої дії. Третього березня 1968 р., Комітет zorganizував політичне віче з участю українців та наших англійських приятелів. На вічу винесено й затверджено резолюції, які переслано до Комісії Прав Людини в ООН. Крім резолюції, видано 4 сторінкову листівку, в якій були цитати з книжок В. Чорновола й І. Дзюби, та апель до британців, щоб вони ставали в обороні українських політичних в'язнів. Кілька тисяч таких листівок роздано в місті, або розіслано поштою. З англійської сторони активно допомагали Комітетові радник Міської управи Пітер Дейвіс і кандидат на члена Парляменту П. Дженкін-Джонс. Прихильно була поставилась до цього місцева англійська преса. Крім резолюції і листівок, сумівці проводили збирання підписів на петиціях (клопотаннях) серед українців і британців в обороні в'язнів. Тоді голова консервативної партії в Ноттінггамі олдерман В. Дарбишір запросив представників Комітету до будинку Міської Управи і в присутності кореспондента газети "Івнінг Пост" підписав петицію. На другий день, 23.3.1968 р., газета подала інформацію і знімку, на якій олдерман Дарбишіре підписує петицію, а коло нього стоять в національних строях троє наших дівчат, а збоку Пітер Дженкін Джонс, організатор тої церемонії. Газета пише, що дівчата: Лідія Гуль (16 років), Анна Доманська (14 років) і Марія Семак (16 років), пішли після цього на місто між людей, де роздавали листівки й продовжували збирати підписи.

Почавши десь від половини 60-х років, аж до розпаду ССРСР, ця наша, вже тут народжена Сумівська молодь, брала безперервну масову участь у всіх акціях, які організувалися в обороні українських політичних в'язнів. Незалежно, чи це було під будинком советського посольства в Лондоні, а чи де інде, а їх було багато. Та не тільки кількогодінні демонстрації, але багаторазові 24 годинні голодівки. Для прикладу, загляньмо до хроніки діяльності СУМ з 27 січня 1979 р. "Напередодні річниці бою під Крутами 27.3.79, група сумівської молоді: Мар'яна Джус, Одарка Іванчук, Іван Комар, Євген Курляк, Михайло Кухта, Леся Миган, Соня Саїк, Маріян Циран, Ірина Чепак і Михайло Шкробот взяли участь у 24 годинній голодівці під будинком Советського посольства в Лондоні. Хоч тоді був сильний мороз і сніговії, то около сотні молоді з цілого терену витримали там 24 години".

Пікетування ансамблів Червоної Армії

До Великої Британії приїжджали час-від-часу з Советського Союзу для пропаганди ансамблі Червоної Армії. Такий ансамбль Київської військової округи концертував в різних місцях Великої Британії в 1972 році, проти якого українці демонстрували так сильно, що залі все були напів порожні, а фірма, яка їх спровадила, вийшла з дефіцитом. Сумівці з нашого Осередку взяли активну участь в такій демонстрації в місті Шефїлд. Другим

разом такий ансамбль загостив до Ноттінґаму в 1988 році, тоді коли ми відзначали 1000-ліття хрещення Руси-України. Можливо це навмисне для того, щоб відтягнути увагу британців від нашого відзначення 1000-ліття.

Британці, що йшли на такі концерти, це були або ліві елементи, які сприяли ССРСР, або звичайні собі любителі музики, яким байдуже було до того хто цю музику виконував. Українці та інші з поневолених Москвою народів на такі концерти з принципу не йшли. Натомість вони організували пікетування під залами, де такі концерти відбувалися. Демонстрації були спрямовані не якраз проти поодиноких артистів ансамблю, але проти поневолення Москвою неросійських народів, а рівнож, щоб розкривати брехливу пропаґанду, яку ці ансамблі ширили на Заході. По-друге, Червона Армія — це був символ поневолення неросійських народів в ССРСР. Це був знаряд, при помочі якого Москва встановила большевицький режим в Україні. Коли ансамбль прибув до Ноттінґаму, то наші сумівці взялися до роботи. На скору руку була виготовлена інформативна листівка у формі програмки. На передній сторінці вона мала вигляд програмки, а в середині — 800 літня історія поступенного завоювання Москвою неросійських народів, включно зі Сталінським та Брежнєвським терорами. Коли група сумівців і старших ходили довкола з плякатами, то двох сумівців, вдягнувшись в козацький однострій, стали при вході до залі і кожному, хто заходив, давали програмку. Люди думали, що це члени ансамблю і брали програмки. Прийшовши до дому після концерту, любителі совєтської музики могли приглянутися до "правдивої музики Червоної Армії". Подібних акцій зорганізовано продовж 45-літньої діяльності Осередку СУМ чимало.

Фрагменти з акції молоді в обороні українських політичних в'язнів

В суботу і в неділю 20-21 липня 1976 року за ініціативою Осередку СУМ та підтримкою Крайової Управи й деяких сумівців з табору СУМ в "Тарасівці" організовано під будинком Міської Ради в Ноттінггамі 24 годинну голодівку в обороні українських політичних в'язнів в СРСР. При цій нагоді сумівці роздавали в центрі міста листівки, які інформували британців про масові арешти української інтелігенції в Україні в 60-х та 70-х роках, та прохали британців стати в їх обороні. Сумівці, рівнож, збирали підписи під петиціями (клопотаннями) за звільнення в'язнів з тюрем та концтаборів. Тоді зібрано понад 2 і пів тисячі підписів від британців. Петиції вислано Комісії Прав Людини при ООН, а копії, почерез посла Віліяма Вітлока, голови Англо-Української Групи в Парляменті, до советського посольства в Лондоні.

Сумівці збирають підписи під петиціями.
Понижче сумівка Одарка Семак,
яка зібрала найбільше підписів.

"КОЛЯДИ З СУМНОЮ НОТОЮ", — такий напис помістила місцева газета "Івнінг Пост" під повище поданою фотознімкою 12.1.1977 року. Газета писала, що ноттінгамські українці колядували під ялинкою в другий день своїх Різдвяних Свят і збирали підписи під петиціями за звільнення о. Василя Романюка, який був ув'язнений в советських концтаборах.

На фотознімці сценка, що символізує ув'язненого о. Василя Романюка. Біля ялинки, в ролі о. В. Романюка в священничому одязі — Стефан Курляк, а з боків два кагебісти — Федір Курляк (в уніформі) і Лев Піддубрівний. Ініціатором влаштування ялинки був Осередок СУМ в Ноттінгамі.

Продовж багатьох років аж до розпаду ССРС клітини наших братніх установ — СУБ, СУМ, ОУЖ і ОБВУ організували щороку так звану "Ялинку" під час наших Різдвяних Свят в центрі міста Ноттінггаму. Такі колядування були присвячені нашим політичним в'язням в ССРС. Це був свого роду духовий зв'язок між українцями у вільному світі і нашими братами та сестрами запротореними у московських тюрмах та концтаборах лише за те, що любили свою Україну і хотіли її бачити вільною і незалежною. При таких колядках роздавали на місті листівки, в яких наświetлювали якогось одного політв'язня, а чи групу політв'язнів.

В 1977 р., звернено спеціальну увагу на ув'язненого в концтаборі священика В. Романюка, про якого тоді обширно повідомляла наша і чужинецька преса. Крім роздаваних листівок під час колядування, зібрано кілька соток підписів від місцевих британців, які проходили або прислуховувалися до наших колядок. В додатку до цих підписів, парафіяни з 35 англійських церков Ноттінггаму й околиць теж підписали петиції за звільнення о. В. Романюка — на прохання Ноттінггамського Відділу Комітету Оборони Українських Політичних В'язнів.

Всі підписані петиції були вислані за посередництвом посла В. Вітлока, голови Англо-Української Групи в Парляменті, до советського посольства в Лондоні. Висилаючи це, посол В. Вітлок сказав, що ніхто не сподівається, що вони відразу звільнять о. В. Романюка чи іншого в'язня сумління, всеж таки ми тим інформуємо советські власті, що наш Парлямент знає про українських політичних в'язнів і турбується їх долею. У відповідь на це, що можна було сподіватися, посол В. Вітлок одержав 23 березня 1977 р., від советського посольства понище поданого листа.

Дорогий Пане,

У відповідь на Вашого листа мушу пояснити, що Посольство не приймає жодних петицій відносно домашніх справ Советського Союзу, а ті що підписали, є, очевидно, грубо дезінформовані. Дійсність є така, що Советське правосуддя нікого не переслідує за політичні чи релігійні переконання. Воно тільки карає за зламання закону і постанов встановлених в нашій країні для охорони добробуту наших громадян. З іншої сторони, є цілком природнім, що ніяка особа, незалежно її релігійного переконання, не може бути поза законом, а ті, що поповнять кримінальний вчинок, мусять за це відповісти.

У зв'язку з тим повертаю назад включені матеріали.

Г. Г.

Перший Секретар
(підпис не чіткий)

Як зауважимо, це дуже хитра і в порівнанні лагідна відповідь, але посол Вітлок добре знав советську систему, щоб повірити в її байочок. В попередньому листі до нього вони назвали членів Англо-Української Групи гіпокритами й обвинувачували Групу в тому, що вона стоїть на перешкоді добрих Советсько-Британських відносин, та що вони стараються очорнити добре ім'я Советського Союзу.

Тому, що того року відбувалася в Београді, Югославія, Конференція перегляду Гельсінських Угод, в якій брали участь 35 держав, посол Віліям Вітлок звернувся в імені українців у Ноттінггамі до д-ра Давида Овена, Міністра Зовнішніх Справ, щоб порушив справу о. Василя Романюка на Конференції в Београді. Понище поміщуємо частину листа-відповіді з Міністерства Зовнішніх Справ.

Дорогий Віліям,

Відповідаю на Вашого листа з 28 квітня, написаного до д-ра Давида Овена, в якому запитуєте чи буде можливим порушити в Београді справу о. Василя Романюка, що пропонують Ваші виборці.

Очевидно, Уряд розуміє і з глибоким почуттям симпатизує вашим виборцям відносно ув'язнення о. Василя Романюка. Як Ви знаєте, Британські Міністри використовували і будуть використовувати відповідні нагоди, щоб звернути увагу Советським властям на сильні почуття, що постають в таких справах, які мають відношення до Конференції Безпеки і співпраці в Європі. Ми, однак, маємо певне побоювання відносно ефективності такої інтервенції Уряду в поодиноких справах, коли це не відноситься до наших громадян...

Всеж таки, ми є раді звернути увагу на матеріял поданий у вашому листі і додаткові докази, які Ваші виборці мали б у зв'язку з порушенням кінцевого Акту Гельсінських Угод.

З пошаною,
Лорд Горонви-Робертс

Ми не маємо докладних доказів на те чи наші демонстрації та інтервенція наших британських приятелів щодо звільнення о. Василя Романюка чи інших політичних в'язнів мали вплив, але все ж таки віримо, що так. Хоч би взяти і той факт, що советські власті були примушені цілий час виправдуватися і писати неправду, чим самі себе компромітували перед Вільним Світом.

Зустріч д-ра Віліяма Вітлока з о. Василем Романюком, бувшим політв'язнем, а згодом Патріярхом Володимиром УПЦ Київського Патріярхату. Ноттінґам, 12.12.1990 року.

Річні пописи юнацтва Осередку СУМ

Кожного року в місяці травні відбуваються пописи юнацтва СУМ. Це свого рода іспити юнацтва з того, що вони навчилися і які практичні або теоретичні здібності вони здобули за минулий рік. Щоб подати приблизний образ, як такі пописи відбувалися в нашому Осередку, поміщуємо статтю вже покійного, активного довголітнього секретаря і виховника СУМ д. Михайла Джуса. Цей допис поміщений в "Інформативному Листку Відділу СУБ в Ноттінггамі" 1969 року.

"У неділю 11-го травня ц. р. Осередок СУМ у Ноттінггамі влаштував річний попис юнацтва з нагоди цьогорічних іспитів СУМ, що відбувалися тиждень скоріше — 3-го травня.

Такий сумівський попис у нашому Осередку складається з кількох частин. Тиждень перед цим святковим днем відбуваються іспити СУМ. У цьому році до іспитів приступило 44 членів юнацтва. У сам день попису юнацтво взяло організовану участь у Службі Божій, що її відправив Всеч. о. А. Гринах у наміренні Осередку СУМ у Ноттінггамі. Двоє найменших сумівців зложили при вході юнацтва до церкви два вазонки квітів перед іконами Ісуса Христа і Пречистої Діви Марії. А надвечір, після закінчення науки в Школі Українознавства, всі сумівці стояли у просторій залі перед зібраними батьками та громадянством, які цінують труди виховників і радіють успіхами нашої молоді.

Там, насамперед відбулося урочисте переведення юнацтва з нижчих до вищих сумівських одиниць та вручення відзнак ступенів із нагоди іспитів. Ступеневі відзначення вручав голова Осередку СУМ д. Т. Данкович, командував булавний д. М. Добровський, а "Слово" й "Обітницю" провів з юнацтвом д. Г. Хомин.

Після офіційної частини свята почався показ самодіяльності юнацтва СУМ. Похвальним є те, що тут не виступали старші мистецькі групи, які виступають дуже часто, а на цей попис були спеціально підготовані нові точки. Так, на початок юначки під керівництвом д-га С. Сивенка вивели ритмічну вправу до пісні "О, Україно". З віршами патріотичного чи жартівливого характеру виступали: Марія Іванцюра, Роман Семак, Ольга Костів, Федір та Євген Курляки, Віра Кривінська, Оксана Мороз, Михайло та Андрій Несторуки, Михайло Сіянчук. Коротку статтю гарно прочитала юначка Лариса Верхола. Багато щирого сміху викликали у присутніх два молоді актори — Роман Мороз і Богдан Бойко — при виведенні сценки "Максим і Марко", пера Р. Завадовича. Їх підготував режисер д. С. Луцишин.

А вже таки до реготу довели присутніх троє дещо старших любителів сцени: Марія Пуляк, Богдан Захарко й Остап Курляк у скетчі "Непорозуміння", який також підготував з ними д. С. Луцишин. Особливо двоє перших — М. Пуляк і Б. Захарко, які вже й раніше виступали на сцені, мають акторський хист, поєднаний із національною свідомістю працювати на українській сцені в українській громаді.

Окремою великою несподіванкою був перший виступ нової мандолінової оркестри в числі понад 30 осіб юнацтва віком 10-18 років, яких лише за сім місяців навчив читати ноти і грати невтомний любитель української музики й пісні, п. Мирон Скаліш. І на тлі тієї оркестри п. Скаліш звернувся до батьків із закликом: "Давайте молодь, яка не є ніде в гуртках, до хору, що вже почав відбувати свої проби (16 дівчат і хлопців), посилайте до інших мистецьких гуртків, бо може за декілька років скластися так, що не буде кому навчити"...

Оркестра виконала дві пісні: "Христос Воскрес" і "Човник хитається", за які отримала бурхливі оплески, а це дасть юнацтву заохоту далі вчитися і працювати над собою.

Наймолодша танцювальна група також добре справилася зі своїм завданням. Особливо гарно пописались дівчата танком "Кину кужіль". Д. В. Луцзяк витренував їх так добре, що хтось, хто рідко вчащає на виступи молоді, міг подумати, що то танцює старша група. Ця молодша група виконала аж п'ять танків й у кількості вивчених українських народніх танків вона може змагатися зі старшою.

Більшу частину півторагодинного попису СУМ виконало наймолодше юнацтво, що дуже подобалося досить численній публіці".

БОГ І БАТЬКІВЩИНА!

ПОЧЕСНА ГРАМОТА

Видана Крайовою Управою
Спілки Української Молоді
у Великій Британії

РЕПРЕЗЕНТАТИВНОМУ ТАНЦЮВАЛЬНОМУ АНСАМБЛЕВІ ЮНАЧОК
ОС. СУМ НОТТІНГґАМ

за УЧАСТЬ У ПРОГРАМІ ЮВІЛЕЙНОГО КОНЦЕРТУ СУМ
ЛОНДОН - АКТОН ТАВН ГОЛ.

з нагоди 25-ліття СУМ у Великій Британії

Тарасівка, 31 грудня (ст. ст.), 1973 р.

Честь Україні Готов Боронити!

Крайовий Комітет СУМ
Зв Крайову Управу СУМ

Г. Дефен Голова
В. Кошар Секретар

БОГ І БАТЬКІВЩИНА!

ПОЧЕСНА ГРАМОТА

Видана Крайовою Управою
Спілки Української Молоді
у Великій Британії
РЕПРЕЗЕНТАТИВНОМУ

ВОКАЛЬНО-МУЗИЧНОМУ АНСАМБЛЕВІ ОС. СУМ - ПОТТІНГТАМ

за УЧАСТЬ У ПРОГРАМІ ЮВІЛЕЙНОГО КОНЦЕРТУ СУМ
ЛОНДОН - АКТОН ТАВН ГОЛ.

з нагоди 25-ліття СУМ у Великій Британії
Тарасівка, 31 грудня (ст. ст.), 1973 р.

Честь України — Готов Боронити!

Вашою Крайовою Управою СУМ

Г. Дороміда Голова

В. Кожушко Секретар

Спілка Української Молоді
Велика Британія

Почавши з весни 1951 року, аж до нашого сьогодні, Осередок СУМ в Ноттінгґамі продовжує свою понад 45 літню діяльність. Це вже сумівці другого і третього покоління. На фотознімці: Управа і члени нашого Осередку СУМ в оселі "Тарасівка" в серпні 1995 року.

Голови Осередку СУМ у Ноттінггамі.

1. Січень 1951 — В. Макар — ініціатор заснування Осередку
2. Березень 1951 — Михайло Гутник — Голова Ланки СУМ

Голови

1.	Квітень 1951 — 1952	Чумак Василь
2.	1952 — 1953	Некига Петро
3.	1953 — 1954	Головко Григорій
4.	1954 — 1955	Павлишин Андрій
5.	1955 — 1956	Головко Григорій
6.	1956 — 1964	Іванцюра Іван
7.	1961 — 14.12.69	Данкович Теодор
8.	14.12.69 — 13.5.70	Липак Михайло
9.	13.5.70 — 12.12.71	Бучок Роман
10.	12.12.71 — 3.12.72	Кухта Михайло
11.	3.12.72 — 8.12.74	Захарко Богдан
12.	8.12.74 — 7.12.75	Кухта Михайло
13.	7.12.75 — 4.12.77	Стовбан Богдан
14.	4.12.77 — 10.12.78	Захарко Богдан
15.	10.12.78 — 7.12.80	Добровський Михайло
16.	7.12.80 — 16.12.84	Мороз Роман
17.	16.12.84 — 23. 3.86	Семак Роман
18.	23. 3.86 — 29. 4.90	Курляк Євген
19.	29. 4.90 — 18. 7.93	Семак Роман
20.	18. 7.93 — 12. 3.95	Бойко Андрій
21.	12. 3.95 —	Ровдз Ліда

Члени Управи і Виховники Осередку СУМ від 1951 до 1995 років.

1. Іванцюра Іван	27. Чупляк Степан
2. Стахів Марія	28. Іванчук Одарка
3. Пицко Остап	29. Гуль Люба
4. Луццак Василь	30. Гуменюк Ірина
5. Скаліш Мирон	31. Іванцюра Марія
6. Джус Михайло	32. Бойко Катерина
7. Данкович Теодор	33. Мицко Стефанія
8. Павлишин Андрій	34. Семак Соня
9. Лесюк Володимир	35. Бойко Венеса
10. Гложик Маргарета	36. Дутчин Петро
11. Сенник Павло	37. Тимінський Петро
12. Хомин Михайло	38. Колесар Степан
13. Хомин Григорій	39. Белецан Віра
14. Найдан Роман	40. Ковалик Микола
15. Луцишин Степан	41. Легкий Володимир
16. Костюк Михайло	42. Безкоровайний Степан
17. Семак Параскевія	43. Верхола Іван
18. Бучок Василь	44. Костюк Михайло
19. Андрусак Павло	45. Зарицький Михайло
20. П'єтноцький Володимир	46. Бульбачинський Мирослав
21. Стахів Михайло	47. Солонина Михайло
22. Шкляренко Богдан	48. Британ Михайло
23. Кухта Михайло	49. Андрусак Павло
24. Цуркан Ярослав	50. Бойко Катерина
25. Луццак Василь	51. Бучок Марія
26. Бучок Мирон	52. Макар Володимир

Активними в Крайові Управі були: Стасів Федір, Іванцюра Іван, Данкович Теодор, Джус Михайло і п-ні Стахів Марія.

Український Християнський РУХ (УХР) у Великій Британії

Перша спроба зорганізувати УХР у Великій Британії з Клітинами по терені має свій початок з 12 вересня 1954 року в Лондоні. Тоді після виголошення на цю тему доповіді проф. Володимиром Яневим, створено для цієї цілі Ініціативний Комітет, який очолив кн. Карашевич-Токаржевський. На жаль, ця перша спроба увінчалася тоді неуспіхом, бо Голова Ініціативного Комітету вже в листопаді того року відійшов несподівано у вічність, а інші члени Комітету після цього не виявили відповідної діяльності. З тої причини в липні 1956 році проф. Володимир Янів приїхав удруге до Великої Британії і виголосив на тему УХР доповіді в Лондоні, Брадфордї, Рочдейлі, в Единбурзі і в Ноттінггамі. Під час доповідей в тих різних місцевостях покликано Мужів Довіря, з якими Президент мав держати контакти і які мали розробити пляни створення Клітин УХР в їхніх місцевостях.

Клітина УХР у Ноттінггамі

В Ноттінггамі, вже після доповіді 14 липня 1956 року, яка відбулася в приміщенні УГКЦ, і конструктивної дискусії над нею, створено місцеву Клітину УХР. До Управи ввійшли інж. Р. Руденський — голова, а пп. М. Джус, Я. Коваль і К. Роснецький — члени. Це була перша Клітина УХР у Великій Британії, а успішне оснування її, здається, таки треба завдячити о. д-ві А. Михальському, який під час дискусії заохотив присутніх вступати в члени УХР.

УХР — п обудований на християнсько-демократичних засадах. Головне його завдання — це збереження серед української громади на чужині високої, глибокохристиянської моралі. Зокрема — виховувати українську молодь у християнському дусі, та вщеплювати в неї любов до своєї батьківщини України. Статут УХР, прийнятий на Першому Конгресі 30-31 травня 1955 року, між іншими точками наголошує:

СТАТУТ УКРАЇНСЬКОГО ХРИСТІЯНСЬКОГО РУХУ

(В звучанні, прийнятїм Основним Конгресом УХРуху, 30 і 31. V. 1955.)

I. НАЗВА, ТЕРЕН ДІЯННЯ, МІСЦЕ ОСІДКУ

1. Український Християнський Рух (в скороченні УХР) — це надпартійне об'єднання, створене з метою здійснювати християнські засади в українськїм суспільнїм і політичнїм життї.

Назва УХР в чужих мовах:

по французьки: *Mouvement Chretien Ukrainien*

по англїйськи: *Ukrainian Christian Movement*

по нїмецьки: *Ukrainische Christliche Bewegung*

2. УХРух діє на еміграції, в країнах зосередження українців.
3. Місцем осідку Руху є місце замешкання його Президента.

II. ЗАСАДИ, ЗАВДАННЯ І ЗАСОБИ

4. Український Християнський Рух виходить у своїй діяльності з наступних світоглядово-програмових засад:
 - А) УХР спирає свою дію на незмінних засадах Христового Євангелія і науки Церкви.
 - Б) В національному питанні УХР визнає засади активного патріотизму й державницького конструктивізму.
 - В) В суспільно-політичному житті УХР визнає засаду лояльної співпраці вірних різних християнських віровизнань.
 - Г) Визнаючи засади рівності людини перед Богом і законом УХР спирається на засаду демократії, а зокрема на засаду свободи сумління і толеранції.
 - Ґ) Визнаючи людську індивідуальність із безсмертною душею і свобідною волею за носія всякого поступу, УХР визнає рівночасно конечність підпорядкування людини спільноті на засаді правопорядку, заснованого на пошануванні релігійних і національних традицій і авторитету.
5. З світоглядово-програмових засад УХР впливають його завдання в різних ділянках життя. Завданням УХР є в ділянці
 - А) релігійній:
змагати до оновлення української спільноти в Христі і до розвитку української культури на тисячелітній традиції християнської України;
 - Б) родинного життя:
визнавати і підкреслювати значення родини як основної клітини народу й людства й плекати родинні й родові традиції;
 - В) національній:
змагати до досягнення і закріплення Української Суверенної і Соборної Держави і брати активну участь у визвольних змаганнях разом з усіма українськими державно-творчими силами;
 - Ґ) індивідуального життя:
 - а. визнаючи людину підметом у суспільному житті, сприяти досконаленню людини на творчу й дисципліновану частину спільноти й запевнити їй відповідне місце, яке відповідало б виявленим вартостям і вкладові індивідуальної праці;

- б. виплекувати непохитні характери провідників і зразкових громадян;
 - Г) внутрішньо—політичній:
 - а. оперти українське громадське й політичне життя на засадах християнської етики й моралі;
 - б. посилити змагання до внутрішньої єдності на релігійному, національному і соціальному полі на засадах толеранції і взаємної пошани;
 - Д) міжнародній:
 - а. дбати про духову єдність України з вільним світом;
 - б. поглибити культурні і політичні зв'язки з іншими християнськими народами для покладення підвалин для тривалої дружби і справедливого миру;
 - в. співпрацювати з іншими поневоленими народами у визвольних змаганнях.
6. Для здійснення намічених завдань Український Християнський Рух
- А) гуртує на спільній світоглядно-програмовій основі українців без різниці їх політичних поглядів і партійної приналежності, скеровуючи їх зусилля в напрямі здійснення з'ясованих завдань;
 - Б) співпрацює з українськими релігійними й світськими організаціями;
 - В) впливає за посередництвом своїх членів, які є одночасно членами поодиноких українських політичних угруповань на злагіднення противенств і на уодностайнення української політичної дії;
 - Г) впливає на витворення прилюдної опінії при допомозі власної преси, видань та особливих дій;
 - Г) творить форум для зустрічі й обміну думок українських державницьких угруповань;
 - Д) організує студії сучасної української дійсности, звертаючи увагу на положення на Рідних Землях і на еміграції;
 - Е) дбає про виховання нового покоління в дусі християнського гуманізму й українського патріотизму і сприяє розвитку української культури;
 - Є) розвиває громадські чесноти своїх членів, щоб вони стали зразком громадської постави і спричинилися до підвищення рівня громадського життя;
 - Ж) втримує зв'язки з християнськими об'єднаннями інших народів, творячи з ними спільні союзи та організуючи, чи приймаючи участь у міжнародних конгресах, зустрічах чи студійних днях.

III. ЧЛЕНИ, ЇХ ПРАВА Й ОBOB'ЯЗКИ

7. Членом УХР може стати кожний українець (кожна українка), який (яка)
 - А) покінчив (-ла) 18 літ,
 - Б) в своєму минулому житті виявив (-ла) християнську поставу в приватному, родинному й громадському житті,
 - В) визнає статут УХР і зобов'язується його здійснювати.
8. Нових членів приймає на основі письмової заяви та за порукою двох членів Управи Крайового Об'єднання УХР яка й веде реєстр членів.
В країнах, в яких нема Крайового Об'єднання, членів приймає Екзекутива на пропозицію даного Мужа Довіря.
9. Члени мають право
 - А) охорони особистої чести,
 - Б) активного й пасивного вибору до керівних органів УХР,
 - В) на організовану допомогу в здійснюванні особистої корисної ініціативи, проявлюваної в українському громадському житті.
10. Члени мають обов'язок:
 - А) дбати про особисту гідність,
 - Б) притримуватися постанов статуту й здійснювати їх,...

Основуючий Крайовий З'їзд УХР в Ноттінггамі

Новостворена Клітина УХР під проводом інж. Р. Руденського та при активній допомозі о. д-ра А. Михальського вже від самих початків розгорнула відповідну до свого характеру діяльність, на що звернув спеціальну увагу Президент УХР проф. В. Янів. Здається ще і тому, що це була одинока зорганізована Клітина, яка тоді діяла на цьому терені, то Президія УХР рішила зорганізувати в Ноттінггамі Основний Крайовий З'їзд УХР у Великій Британії. Тодішній Провід Клітини УХР в Ноттінггамі було перереформовано в Ініціативний Крайовий Комітет і доручено йому зайнятися організаванням З'їзду.

Основуючий З'їзд Крайового Об'єднання УХР у Великій Британії відбувся в Ноттінггамі 22.12.1956 року при участі делегатів з різних місцевостей Великої Британії та всіх членів Клітини УХР в Ноттінггамі. На З'їзді виголошено 4 програмові доповіді, які прочитали проф. В. Янів, д-р А. Лукіяненко, інж. Р. Руденський і проф. І. Голубович. Тоді обрано першу Крайову Управу УХР у Великій Британії з осідком в Ноттінггамі в слідуєчому складі: інж. Р. Руденський — голова, проф. І. Голубович і д-р С. Ших — заступники Голови, пп. М. Білінський, М. Захарчук, М. Радьо і Я. Коваль — члени. Контрольна Комісія: проф. д-р А. Лукіяненко — голова, пп. О. Рак і Г. Сачик — члени.

Тому, що голова Клітини в Ноттінггамі став головою Крайової Управи, а також деякі члени Клітини ввійшли до Крайової Управи, в Ноттінггамі скликано поновні Загальні Збори Клітини УХР, які відбулися 26 січня 1957 року. На цих Загальних Зборах вибрано нову Управу під проводом п. Михайла Джуса, а до Управи ввійшли: пп. С. Бандура, Є. Ткач, В. Білик, і П. Куцкий — заступник членів управи. До Контрольної Комісії ввійшли: пп. К. Роснецький, С. Бойко і В. Стасів. Програмову доповідь про завдання УХР виголосив під час Загальних Зборів інж. Р. Руденський. Повище згадана Управа розгорнула свою специфічну діяльність, взявши під увагу потреби й обставини, в яких їй треба було працювати.

На поновних Загальних зборах 6.12.1958 р. головою Клітини обрано п. М. Шарка, який після трьох місяців, з певних особистих причин зрезигнував, а від березня 1959 року головуство перебрав п. В. Білик, який був головою Клітини аж до своєї смерті 8.9.1987 р.

Клітина УХР вже була 5-ю з черги братньою установою в Ноттінггамі і мусіла вкластися в рамки загальної діяльності інших установ для взаємодії. Вже сама структура і статут УХР диктували, що їхнім завданням було зайнятися організуванням релігійного характеру заходів, як вшанування пам'яті визначних духовних постатей, організування академій релігійного характеру, трапез, колядок чи напіврелігійних концертів і тому подібне. Вже під час першого року діяльності, Управа підготувала Св. Академію в честь слуги Божого Митрополита Андрея Шептицького та академію в честь княгині Ольги — першої християнки в Україні княжого роду. Під час таких відзначень були виголошені відповідні реферати, які інформували присутніх про наше історичне минуле.

Крім різних імпрез релігійного чи піврелігійного характеру, Клітина УХР провадила ще іншу діяльність. Наприклад, організувала по кілька разів прощі до таких відпустових місцевостей, як Волсінггам, Геднесфорд, а також і до Апостольської Столиці — до Риму.

В 1961 році Управа Клітини зорганізувала велику Святочну академію в 150-ліття з дня народження Маркіяна Шашкевича — автора твору "Русалка Дністрова". Програму академії виготовив вже покійний о. д-р Антін Михальський. В 1971 році урочисто відзначили 80-ліття з дня народження "Владики Скитальців", Архієпископа Кир Івана Бучка та тому подібне. Щороку перед Різдом і Великоднем Управа УХР організувала висилку святочних поздоровлень нашим політичним в'язням в СРСР та інші речі. Будучи частиною нашої громади, Клітинна УХР брала активну участь в імпрезах організованих іншими братніми установами. В тому нема нічого дивного, бо вбільшості ті самі люди були і є далі членами різних організацій.

Продовж свого існування Клітина УХР зорганізувала ряд доповідей так для членства як і загалу громадянства, запрошуючи визначних доповідачів з різних місцевостей, а також і з-за кордону.

Оркестра юного СУМ під час Св. Академії в річницю смерти
Митрополита Андрея Шептицького. Листопад, 1976.
Диригент п. М. Стахів.

Отець д-р Антін Михальський і члени Управ братніх установ після Св. Академії.

На жаль, після смерті довголітнього голови п. В. Білика Клітина з часом припинила свою діяльність. Її місце у відзначенні різних роковин релігійного характеру перебрав на себе Відділ Українського Крайового Патріархального Об'єднання — УКПО.

В неділю 17 вересня 1971 року заходом місцевої Клітини УХР, при активній допомозі о. д-ра Антона Михальського та всесторонній піддержці всіх наших братніх установ в Ноттінггамі влаштовано святочну академію в честь 80-ліття з дня народження Архієпископа Кир Івана Бучка, якого популярно називали на чужині "Владикою Скитальців". Це тому, що владика Кир Іван Бучко ніколи не жалував ні часу, ні труду, щоб своїми ласкавими відвідинами піддержати на душі та розвеселити тисячі українських біженців, розсіяних по цілій Західній Європі після Другої світової війни. Владика був головно знаний як оборонець українських біженців, а зокрема вояків І УД УНА від насильної репатріації, чого так сильно вимагала большевицька Москва. Тому відзначення 80-ліття Владики було свого роду подякою за його благородні діла. Ця імпреза Подяки вперше почалася благодарственною Службою Божою, яку відправив о. д-р Антін Михальський в УГКЦ; він також присвятив цілу свою проповідь Владиці, а по Службі Божій сотні вірних у церкві відспівали могутнє Многая Літа! Святочна академія в честь Владики відбулася в залі Відділу СУБ, під час якої, крім інших формальностей, прочитано телеграму, яку саме в той час переслано Владиці.

80-ЛІТТЯ З ДНЯ НАРОДЖЕННЯ "ВЛАДИКИ СКИТАЛЬЦІВ"
АРХИЄПИСКОПА КИР ІВАНА БУЧКА. НОТТІНГґАМ 17.10.1971 р.

Жіночий хор ім. "Лесі Українки". Сидять зліва до права:
диригент хору п. Мирон Скаліш, о. д-р Антін Михальський і
п-ні Марія Бучок — піаністка хору.

Хор і оркестра Осередку Сум в Ноттінгґамі. Диригент п. М. Скаліш.

Проша української громади Нотінггаму до місцевости Волсінггем. Проша відбулася заходом
Відділу УХР при активній допомозі й ініціативі о. д-ра Антона Михальського. 30.8.1959 р.

Проца Української громади з Ноттінггаму до відпустової місцевості
Геднесфорд 15 травня 1966 р.

Голови Клітини УХР в Ноттінггамі

	від	до
1. Инж. Р. Руденський	14. 7.1956	26. 1.1957
2. Пан М. Джус	26. 1.1957	6.12.1958
3. " М. Шарко	6.12.1958	12. 3.1959
4. " В. Білик	12. 3.1959	8. 9.1987

Члени Управи Клітини УХР

1. С. Бандура	9. В. Стасів
2. Є. Ткач	10. В. Боляк
3. В. Білик	11. М. Любінський
4. С. Бойко	12. М. Савула
5. Г. Шкатуляк	13. М. Кашуба
6. П. Куцький	14. В. Мотовильчик
7. Г. Лотоцький	15. І. Ільницький
8. М. Гуменюк	16. Г. Карпа

Головою Контрольної Комісії був п. К. Роснецький.

Крайові З'їзди УХР в Ноттінггамі

Як було згадано попередньо, в Ноттінггамі відбувся Перший (Основуючий) З'їзд Крайового Об'єднання УХР 22 грудня 1956 року, а 26 і 27 грудня 1958 року відбувся Другий Крайовий З'їзд, на якому вже були заступлені своїми делегатами чотири новостворені Клітини УХР у Великій Британії. На цьому З'їзді після звітів голови інж. Р. Руденського, пп. М. Захарчука і М. Білинського відбулася досить жвава дискусія на тему діяльності УХР на місцях, а також звернено головну увагу на нашу поневолену і в той час заборонену Христову Церкву в Україні. Дискутанти наголошували, що нам конче треба інформувати вільний світ, а головню церковні чинники на Заході про терпіння нашої Церкви. Також змагати за звільнення з советського конц-табору Глави УГКЦ Верховного Архиепископа і Митрополита Йосифа Сліпого.

На тому З'їзді обрано нову Крайову Управу в наступному складі: інж. Р. Руденський — голова, пп. Г. Чеканський і Г. Сачик — заступники голови, пп. М. Білинський — секретар, М. Захарчук — скарбник, М. Яечник — організаційний референт, М. Шарко — вільний член і Я. Іваницький — заступник членів Управи.

До Контрольної Комісії обрано: проф. д-р А. Лукіяненко — голова, пп. П. Рафалюк і В. Семак — члени.

Крім ділового переведення Зборів на З'їзді були виголошені три програмові доповіді: о. ген. вікарій П. Малюга: "Релігія — наш скарб", проф. д-р В. Янів: "До актуальних завдань УХР", проф. д-р А. Лукіяненко: "Роля Християнства в минулому, сучасному і в майбутньому".

У З'їзді теж взяли участь поважне число гостей і членів місцевої української громади в Ноттінггамі, які своєю участю збагатили ці великі, небуденні дні.

II Звичайний Європейський Конгрес УХР

Клітина УХР в Ноттінггамі, а також і ціла наша громада мали шану гостити в себе II Конгрес Українського Християнського Руху, який відбувся 16, 17 і 18 травня, 1959 року. На жаль, у нас тоді ще не було власної залі, тому Конгрес мусів відбутися у винаймленому приміщенні при англійській церкві на Ралей стріт. На Конгрес приїхали делегати від 4 Європейських Крайових Об'єднань УХР: з Великої Британії, Франції, Німеччини і Бельгії, а також мужі довіря з Італії, Іспанії і Франції. Крім делегатів, на Конгресі було багато гостей з-за кордону, з різних місцевостей Великої Британії, а також поважне число з Ноттінггаму. Разом було около 30 делегатів і понад 100 гостей зацікавлених Конгресом.

Конгрес розпочався Службою Божою, яку відслужили генеральний вікарій о. П. Малюга, о. д-р А. Михальський, о. д-р І. Гриньох і о. Канцлер М. Левенець.

Відкриваючи Конгрес, проф. д-р В. Янів привітав делегатів і гостей, і попросив всіх присутніх вшанувати пам'ять померлих членів УХР. Після цього попросив присутніх подати кандидатів до ділової Президії для проведення Конгресу, головою якої обрано проф. І. Голубовича. На Конгрес вплинуло багато привітів від кількох десятків українських та чужинецьких організацій та провідних осіб української діаспори, а між ними від таких авторитетів, як Високопреосвященний Владика Іван Бучок, Високопреосвященний Владика Митрополит Максим Германюк, Преосв. Андрій Борецький, Єпископ-Номінат П. Корниляк та інших духовних осіб з Великої Британії, Європи та з-за Океану.

Після звітування членів керівних органів УХР відбулася пряма і одверта дискусія, у певних випадках досить гостра, щодо проробленої праці УХР та його завдань на будуче. Після дискусії схвалено абсолюторію уступаючим органам і приступлено до вибору нової Управи. На Президента УХР вплинула одинока номінація проф. В. Яніва, якого обрано одностанно. Віцепрезидентами обрано інж. Р. Руденського, проф. Г. Мартинця, д-ра В. Поповича і інж. О. Мельниковича. Обрані Віцепрезиденти це рівнож голови Крайових Об'єднань. До Управи обрано д-ра М. Коновальця, інж. Д. Пеленського, д-ра О. Кульчицького і інж. О. Мельниковича. Тоді рівнож обрано Головну Раду УХР в складі 14 осіб.

Після всіх формальностей відбулися програмові доповіді, що їх виголосили проф. д-р В. Янів, м-гр П. Цимбалістий, о. д-р І. Гриньох, і проф. д-р О. Юрченко. Після доповідей знову розвинулася жвава дискусія, бо всі доповіді були цікаві і на високому рівні.

Технічною організацією Конгресу займалися Крайове Об'єднання УХР під проводом інж. Р. Руденського і місцева Клітина під проводом п. В. Білика, а фактичним організатором був організаційний референт п. М. Захарчук, який одержав особисте призначення Президента проф. В. Яніва. Господарями (чи правильно господинями) на Конгресі була Управа і члени місцевого Гуртка ОУЖ під проводом тодішньої вже покійної голови п-ні П. Іваницької. Це була, як жінки самі себе називали, робоча команда, бо коли в більшості мужчини на Конгресі собі балакали, то жінки мусіли в дійсності гарувати, щоб обслужити понад 130 делегатів і гостей, яких треба було три дні перегодувати. За їх мозольну працю на Конгресі, Гурток ОУЖ одержав персональну подяку від Президента проф. В. Яніва.

Для підтвердження повище сказаного поміщуємо листа-подяку від проф. д-ра Володимира Яніва — Президента УХР.

Український Християнський Рух

Mouvement Chrétien Ukrainien

Ukrainian Christian Movement — Ukrainische Christliche Bewegung

17, rue des Bains

Sarcelles, 30 травня 1959

24/2732/

Високоповажана Пані
П. Іваницька
Голова Клітини ОУЖ
у Ноттінггамі

Високоповажана Пані Голово,

чим маю шану й велику присмність зложити в імені УХР ширю подяку для Вас і на Ваші руки для цілої Вашої Клітини за ту цінну допомогу, яку Ви виявили — не жалюючи часу ні труду — при організації побутової частини 2-го Звичайного Конгресу. Прошу передати Всім Паням, які жертвенно допомагали чито при підготові так смачного обіду чито при ладженні перекусок та підвечірків, вислови моєї глибокої вдячності й широкого признання. Прошу мені вірити, що всі Гості були прямо зворушені Вашою уважністю й дбайливістю. Вивозячи із Ноттінггаму якнайкращі спогади та враження, всі ми згадуватимем сердечну староукраїнську — традиційну — гостинність наших пань, яких праця приносить справжню честь Вашій цільній Організації. Я не сумніваюся, що присутні Пані з Мюнхену та Відня розкажуть про Ваші ширі заходи й старання у своїх жіночих об'єднаннях і, що у висліді про Клітину ОУЖ у Ноттінггамі поширяться якнайкраща слава в нагороду за Ваше добре серце й печаливість.

Хай мої скромні слова будуть частковом сплатом того боргу, який УХР затажує перед Вами в ці гарні дні, коли ми спільно були та спільно працювали. Я можу Вас тільки запевнити, що жертвенність Вашої Клітини ще тільки додасть нам запалу до дальшої праці, бо наші славні Пані із Ноттінггаму дали гарний приклад і доказ, що серед української громади на чужині не бракує ні пошвяти ні найкращої Волі. І це нас сповниє всіх найкращими почуваннями.

Прохаючи передати Всім Вашим Високоповажаним Співробітницям враз із моєю подякою вислови найкращого привіту, залишаюся з дружньою пошаною для Вас і з справжнім признанням для Вашої праці.

(Володимир Янів)

проф. д-р Володимир Янів,
Президент

УКРАЇНСЬКЕ КРАЙОВЕ ПАТРІАРХАЛЬНЕ ОБ'ЄДНАННЯ МИРЯН ПОМІСНОЇ УГКЦеркви ВІДДІЛ НОТТІНГГАМ

Відділ УКПО в Ноттінггамі — це з черги наймолодша мирянська організація, яка постала щойно 20 років тому. Тоді, 24 серпня 1975 року на загальних зборах мирян засновано місцевий Громадський Патріархальний Комітет ПУКЦ. До Управи ГПК обрано понижче поданих осіб:

Василь Білик	—	голова			
Василь Семак	—	заступник гол.,	Павло Сенік	—	член
Михайло Джус	—	член	Марія Королевич	—	"
Яків Данилюк	—	"	Остап Пицко	—	"
Павло Рафалюк	—	"	Михайло Поляк	—	"

Місцевий ГПК був підпорядкований Центральному Патріархальному Комітетові в Лондоні, в статуті якого в 5-й точці наголошувалося наступне: "Головною ціллю і завданням існування і діяльності ЦПК ПУКЦ у ВБ є змагання за утвердження патріархального устрою в Помісній Українській Католицькій Церкві, несення моральної і матеріальної підтримки в тій справі церковним та мирянським кругам, плекання українського церковно-релігійного обряду та традицій і сприяння розвиткові екуменічної думки між українцями різних віровизнань".

Коли під кінець 70-х років Центральний Патріархальний Комітет в Лондоні змінив свою назву на "Українське Крайове Патріархальне Об'єднання Мирян Помісної Української Католицької Церкви" (УКПО), то наш місцевий Громадський Патріархальний Комітет від тоді став відділом УКПО в Ноттінггамі.

Як згадано вище, головною ціллю цієї мирянської організації було змагати до піднесення Помісної Української Католицької Церкви до гідності Патріархату. В тому напрямку пішла праця місцевого Патріархального Комітету, а згодом УКПО. Однак вперше треба було звернути увагу на організаційний відтинок, тобто зорганізувати якнайбільше членів. Другою не менше важною була фінансова справа; збирання не лише членських вкладок, але і збірки на Патріарший фонд, що розпочато змісця. Українська громада в Ноттінггамі щедро відгукнулася на велику збірку, яка проходила в цілому терені на закуп дому УКУ (Філії Українського Католицького Університету) в Лондоні.

Інша ділянка праці УКПО — це культосвітня праця, як поширення кольпортажу журналу "За Патріархат", організування доповідей тощо. Здається тому, що колишній довголітній голова п. В. Білик був заразом і головою Клітини Українського Християнського Руху — (УХР), яка займалася організуванням різних імпрез релігійного характеру, то і праця УКПО

почала поступово переплітатися із працею, що її виконувала Клітина УХР, як, наприклад, влаштування жалібних академій в день смерті Митрополита Андрея Щептицького, Патріярха Йосифа Сліпого та тому подібне. Згодом, коли Клітина УХР у Ноттінггамі із смертю її голови п. Василя Білика припинила свою діяльність десь при кінці 80-х років, то майже всю працю УХР перебрав на себе Відділ УКПО. Крім своєї специфічної праці, Управа і членство Відділу УКПО брали активну участь в імпрезах, організованих іншими братніми установами.

Паломництва до Риму та інші місця

Крім своєї звичайної праці Відділ УКПО організував паломництва до Риму, Люрду та в інші місця. Для прикладу подамо бодай деякі з них: В 1977 році відбулося паломництво до Риму, в якому взяло участь 17 осіб. В 1978 році паломники відвідали Люрд — Франція, а в 1979 і 1980 роках знову Рим.

Великим духовним ударом для нашого мирянства була жалібна вістка, що наспіла до нашої громади 7 вересня 1984 року про смерть Блаженнішого Патріярха Йосифа Сліпого. Люди з великим духовним зворушенням передавали один одному цю жалібну вістку. В похороні, який відбувся 13 вересня того ж року, взяла участь велика група представників суспільно-громадських установ з цілого нашого терену, включно із Ноттінггамом. Для вшанування пам'яті Блаженнішого Патріярха Йосифа Ієрархія ПУКЦ проголосила 40-денну жалобу, чого наші миряни строго додержувалися. Всі розривкові імпрези, танцювальні забави, а також і музика на весіллях були відкликані. 17 жовтня 1984 р. в Ноттінггамі в 40 день смерті Блаженнішого Патріярха була відправлена заупокійна Св. Літургія, а після Літургії відбулася жалібна Академія. Під час академії прочитано "Завіщання" Патріярха Йосифа.

В 2-й річниці смерті Блаженнішого Патріярха Йосифа з нашої громади з Ноттінггаму їздило до Риму 42 осіб. Тоді, крім участі в жалібних відзначеннях 2-ї річниці смерті Патріярха Йосифа, миряни відвідали військовий цвинтар на Монте Касіно, Італія. Там поховані українські вояки, які служили в польській армії під командою генерала Андерса і впали в бою під Монте Касіно. На цвинтарі була відправлена Панахида за упокій душ поляглих воїнів-українців, а також в шану поляглих зложено вінок квітів при головному пам'ятнику.

Тодішній голова Відділу СУБ П. Рафалюк і член управи П. Тимощук складають вінок у поклоні перед домовиною блаж. пам. Патріярха Йосифа Сліпого в крипті Св. Софії в Римі, під час паломництва в 2-гу річницю смерті Патріярха. Вересень 1986 року.

В 1988 р. під час відзначення 1000-ліття Хрещення Руси-України, що відбулося в Римі, з Ноттінггаму теж взяло участь поважне число мирян. Поїздку організував о. Йосафат Лещин. Останні дві поїздки відбулися автобусами і при тій нагоді учасники ще мали нагоду відвідати важніші місця в Римі та інших місцевостях.

Спільна фотознімка мирян з Ноттінггему та інших місцевостей учасників відзначення 1000-ліття Хрещення Руси-України в Римі. Липень, 1988 року.

Слава Ісусу Христу !

Ватикан, дня 5 вересня 1975

Світлий Комітете !

Прохаю прийняти ширю подяку за Ваш привіт, та дай Боже, щоб наш патріярхат остаточно завершив нашу Церкву.

З Архисрейським Благословенням

Громадський Патріярхальний Комітет

Ноттінгем

Англія

Слава Ісусу Христу !

УКРАЇНСЬКИЙ КАТОЛИЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ
IM.СВ. КЛИМЕНТА ПАПИ В РИМІ
THE POST-GRADUATE RESEARCH CENTRE
ST. CLEMENT UKRAINIAN CATHOLIC
UNIVERSITY IN ROME

Rome 7 листопада 1975

Ч. 48/75

До Світлої Управи
Громадського Патріархального Комітету
Української Помісної Католицької Церкви
в Ноттінггем, Англія.

С в і т л а У п р а в о !

Велике Спасибі Вам за привіт, прихильність і жертвен-
ність. Нехай Господь благословить найкращими успіхами Вашу
працю над закріпленням єдності Помісної Української Католицької
Церкви з ХІ Патріархатом.

Благословення Господнє на Вас !

П.С.

Сердечно дякую всім
благородним Жертводавцям
за збірку 1109 англ.ф.
Гроші ще не прийшли.

CARD. G. SLIPYJ
PALAZZINA DELL'ARCIPRETE
00120 CITTÀ DEL VATICANO

Ukrainian Patriarchate Com.

30 Bentinck Rd.

NOTTINGHAM (Inghilterra)

ПОСИФ КАРД. (Сліпий - Коберницький - Дичковський)
Верхов. Архiep. Укpаїнців, Митрополит і пр.

*циро дякує за ласкаві побажання
і призиває Божого благословення*

Христос з вами

[Handwritten signature]

ВАТИКАН

1510477

Місцевий Патріархальний Комітет
ПУКЦ в Ноттінггамі.
9 січня 1977 року.

Їх Блаженству
Патріархові Йосифові Сліпому

Ваше Блаженство!

Вірні Помісної Української Католицької Церкви міста Ноттінггаму, зібрані на Загальних Зборах Патріархального Комітету, цією дорогою пересилають Вашому Блаженству наш широсинівський привіт, та впевняють, що шлях вказаний Вашим Блаженством став саодиноким у змаганнях за належне місце ПУКЦ у Вселенській Церкві та у світі взагалі.

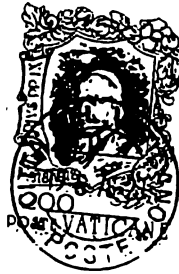
У цьому змагу запевняємо Ваше Блаженство, що даємо і будемо давати нашу повну моральну й матеріальну піддержку.

Остаємося до Вашого Блаженства
з повною пошаною, любов'ю і синівською відданістю
Та просимо Вашого Благословення
За Президію Зборів

Прездідник

Секретар

CARD. G. SLIPYJ
PALAZZINA DELL'ARCIPRETE
00120 CITTÀ DEL VATICANO

SUB

30 Bentinck Road
Nottingham, NG7 4AF
England

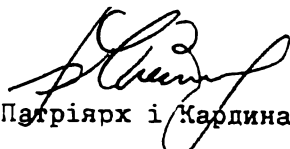
ПОСИФ КАРД. (Сліпий - Коберницький - Дичковський)
Верхов. Архiep. Українців, Митрополит і пр.

*щиро дякує за ласкаві побажання
і призиває Божого благословення*

**З Патріяршим Благословенням
Христос Воскрес !**

Хвальна Управа
Відділу СУБ-у
Ноттінггам, АНГЛІЯ

ВАТИКАН Пасха 1978

Патріярх і Кардинал

Слава Ісусу Христу !

Ватикан, дня 29 грудня 1978

Ч.6182/78

До Хвальних Управ
УКРАЇНСЬКИХ УСТАНОВ
в Ноттінггам
Велика Британія.

Високоповажані Панове !

Велика дяка Вам за справлення похідної ікони Почаївської Богоматері для душпастирства Української Помісної Церкви у Великій Британії, яку ми недавно тут поблагословили. Дай Боже, щоб своїми відвідинами українських громад Вона скріплювала віру наших вірних і синівську любов до Неї.

Молю Всевишнього, щоб винагородив Вас всещедрими своїми благодетями і помочами та благословив великими успіхами і на дальше Вашу жертвенну працю для Церкви і Народу.

Щасливих Вам Свят і Нового Року !

Благословення Господнє на Вас !

Христос рождається !

Патріарх і Кардинал

Слава Ісусу Христу !

Ватикан, дня 11 жовтня 1979

ч. 7534/79

До Хвальної Управи
ПАТРІАРХАЛЬНОГО КОМІТЕТУ і ГРОМАДИ
міста Ноттінггам, АНГЛІЯ

Х в а л ь н а У п р а в о !

Щиро дякую Вам за побажання, відданість і Вашу участь у ювілейних святкуваннях у Римі з нагоди ювілеїв нашої Помісної Церкви. Окреме, велике Спасибі Вам, за Вашу щедру пожертву на потреби нашої Патріархії - 250 фунтів. Нехай Всевишній винагородить Вам за це і благословить Вашу працю, Ваші змагання і Ваших дітей.

Благословення Господнє на Вас !

Патріарх і Кардинал

Управа Відділу
Українського Крайового Патріархаль-
ного Об'єднання в Ноттінггамі.

30 Бентінк Роуд, Ноттінггам,
Велика Британія.

10 лютого 1981 року.

Їх Блаженство Патріарх Йосиф I
Ватикан.

Ваше Блаженство!

В день народин Вашого Блаженства Управа УКПО в Ноттінггамі
засилає найщиріші синівські побажання. Щоб Всевишній Господь
наділив Ваше Блаженство здоров'ям та многими літами на благо на-
шої Церкви і Народу.

Бажаємо Вашому Блаженству сили провадити нашу Церкву ще многи,
многи літа.

Остаємо з низьким уклоном
і синівською відданістю,
За Управу УКПО в Ноттінггамі

М. Дхус - секретар.

З діяльності Відділу УКПО

Доповіді для британців про поневолену та нескорену Церкву в Україні

Вже десять років перед Великим Ювілеєм 1000-ліття Хрещення Русь-України Блаженніший Патріарх Йосиф Сліпий кинув гасло, щоб підготуватися до того небуденного Церковного і Національного Ювілею. Незадовго після того заходом УКПО в Ноттінггамі було, впершу чергу, рішено зорганізувати ряд доповідей про поневолену, заборонену та всеж таки нескорену нашу Церкву в Україні. Це не тільки для українців, але в головному для британської публіки при різних церквах та релігійних організаціях в Ноттінггамі. Щоб такі доповіді не були, як то кажуть, занудні для англійців і щоб заохотити більше слухачів, то ми разом з доповіддю виставляли невелику виставку українських мистецьких експонатів — це, очевидно, з поміччю місцевого Гуртка ОУЖ. Ці виставки, звичайно, викладала активна референтка мистецтва Гуртка ОУЖ панна Одарка Іванчук, яка все возила з собою в авті велику валізку з потрібними речами. Це були різні вишивки, кераміка, різного роду писанки, різьба тощо. Це відбувалось в той спосіб, що заки ми починали доповідь, то виставка вже була зорганізована наперед, так, що присутні могли її оглядати перед або після доповіді, а панна Одарка все була близько для пояснення чи відповіді, якщо були якісь питання.

В доповідях було звернено спеціальну увагу на надходячий Ювілей Тисячоліття і в зв'язку з тим, на стан розгромленої більшовиками УАП і УГК Церков в 30-х і 40-х роках. Матеріяли для доповідей використано, як з українських так і з англійських джерел, а головно з "Кестон Коледж", де вже були детальні відомості про тодішній стан релігії і Церков у СРСР.

Коли ми є при тих передювілейних доповідях, то варто згадати, що крім доповідей було влаштовано в Ноттінггамській Католицькій катедрі виставку зв'язану з Тисячоліттям. Там були взірці нашої церковної літератури, фотознімки церковної архітектури та тому подібне. На виставці впершу чергу домінував образ Зарваницької Божої Матері прибраний в гарний вишиваний рушник. Це відразу впадало в очі тим, що оглядали виставку. На столах була церковна література в українській і англійській мові. В листівках, що їх могли забирати відвідувачі з собою, була подана історія нашої Церкви від початку прийняття Християнства. Інші листівки інформували британських відвідувачів про жорстоке розгромлення УАПЦ в 30-х роках і УГКЦ в половині 40-х років. Були великі фотознімки заарештованих православних і католицьких єпископів, які в переважній більшості загинули в советських тюрмах і концтаборах. Між фотознімками церковної архітектури були спеціально зазначені ті, що їх більшовики навмисне поруйнували, навіть не зважаючи на архітектурну вартість.

Тому, що в той час в Катедрі теж була виставка англійської релігійної шкільної літератури, то про неї була широка рекляма в місті. Крім індивідуальних відвідувачів, яких було чимало, виставку відвідували організовано

шкільні діти та їх батьки. Деякі британці тоді вперше почули про Українську Церкву та її незавидну долю.

Інформації про переслідування нашої Церкви в Україні й "Кестон Коледж"

В попередній статті згадано, що в доповідях про переслідування Церкви в Україні ми теж використовували матеріяли з Кестон Коледж, а в іншому місці, що заходами тієї інституції зорганізовано в Ноттінгемі в 1988 р. конференцію на тему "Тисячоліття Хрещення Руси України". Кестон Коледж — це світового значення Центр студій переслідування релігії в комуністичних та інших тоталітарних країнах. Та яке відношення мав цей Центр до переслідуваної Української Церкви? Тут насувається одна річ, про яку конче хочеться на цьому місці згадати, а саме: в 1976 р. в Кестон Коледж вийшла друком невеличка брошурка присвячена Церкві в Україні, під заголовком "The Right to Believe" (Право Вірити). На другій сторінці брошурки на тлі житомирської церкви "Водохрещта", яка була навмисне зруйнована советським режимом за те, що стояла за близько до школи, написано: "Українська Церква терпить і тріюмфує". Там між іншим згадується, що під час Хрущовської антирелігійної кампанії замкнено більшу половину Православних церков, та що в 70-х роках на 13,500 релігійних громад в СРСР більша половина з того була в Україні, що вказувало, що Україна була найбільш релігійною. Там рівнож була окрема стаття про насильне скасування Української Греко-католицької Церкви в 1946 році, а також про о. В. Романюка та інших в'язнів сумління.

Але, що нас найбільше цікавить — це сама ідея створення того Центру студій переслідування релігії. Про це згадує коротко сам основоположник Центру, священник М. Бордо. Він пише, що в 1953 р., будучи тоді у війську, він почав вивчати російську мову. Після військової служби він вивчав теологію в Оксфордському університеті, а коли Британія і СРСР договорилися про взаємовиміну відвідувачів між двома країнами то він скористав з тієї нагоди. Після закінчення студій він став молодшим парафіяльним священником в північному Лондоні. Там він мав забезпечене життя та вищу перед собою кар'єру. Та якось несподівано в 1963 р. він одержав через знайомих з Франції листа, який вказував на жорстокість Хрущовського переслідування релігії в СРСР. Він каже, що тоді ходили про це чутки, але ніхто не хотів в то вірити. А тут, в тому листі, був докладний опис переслідування релігії в Західній Україні. Прочитавши це, він був дуже розчулений і задумувався, як він зможе в цьому допомогти. Та ще треба було йому чекати один рік, заки він спромігся відвідати СРСР. Будучи в Москві, він пішов в напрям церкви Св. Павла і Петра, в якій він колись молився. Коли прийшов на те місце, там церкви вже не було, лише купа грузу, бо церква була два тижні тому підмінована. Коли він дивився на цю руїну крізь шпари обведеного дерев'яного паркану, він побачив, що з другої сторони теж заглядали дві старі жінки. Щоб розпитати про це дещо більше він заговорив до

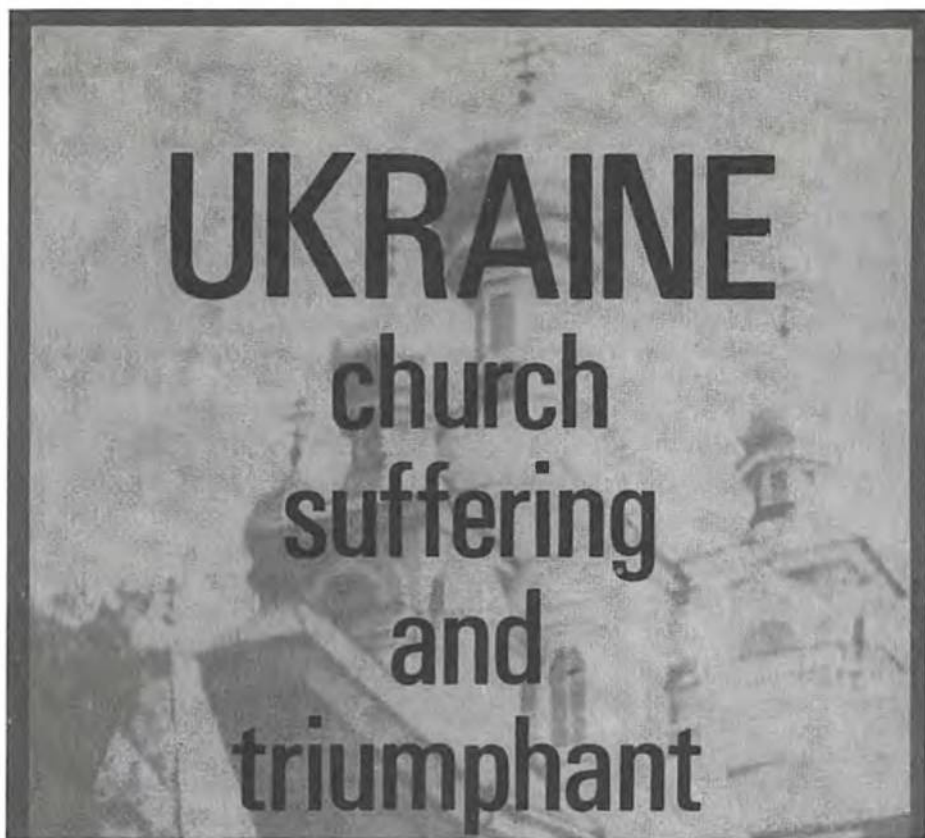
жінок російською мовою, від чого вони дуже перелякалися, але коли дізналися, що він чужинець, успокоїлися. Відійшовши на інше місце, о. Бордо сказав їм, що він дістав листа з Парижу про переслідування Церкви й хотів би про це більше знати. Жінки запитали хто писав того листа. Після деякого вагання він сказав їм прізвища, яким був підписаний лист. Почувши це — жінки почали безконтрольно плакати. Це були ті самі жінки з України, які рік тому передали того листа. Вони вдруге приїхали до Москви, понад 1000 кілометрів дороги, щоб нав'язати контакт з кимось із Заходу. Жінки сказали, що його Бог прислав, щоб їх зустріти. Коли о. М. Бордо запитав, чим він міг би допомогти, то жінки сказали, що "Одиноким і найголовнішим способом можете нам допомогти — це передати наші благання. Передайте факти такими, як вони є. Нехай світ знає. Ви розумієте нашу мову. Будьте нашим голосом, щоб інші нас почули, а ті, що почують, прийдуть нам з поміччю".

Після цього епізоду священник М. Бордо залишив забезпечену свою посаду і почав, за його словами, "Закладати фундаменти для заснування Кестон Коледжу". Це був початок заснування Центру студій переслідування релігії в комуністичних країнах. Щоб "Передати факти такими, як вони є" — чого благали ці дві прості старенькі українські жінки.

Перші відвідини Кестон Коледжу

Автор цих рядків вперше відвідав Кестон Коледж весною 1977 р., з п. Михайлом Захарчуком, представником Головної Управи СУБ. Коледж містився в селищі Кестон на півдні Лондону, тому й пішла назва Кестон Коледж. Коли ми приїхали, там кипіла праця. Працівники сортували відомості про переслідування релігії, які вони одержували з різних комуністичних країн, а головно з СРСР. На наше прохання нам показали папки з документами, що відносилися до України. Там були докладні дані про заборонену УГКЦ, про о. В. Романюка, Валентина Мороза та інших в'язнів сумління. От. М. Бордо (головний директор) повідомив нас, що в більшості такі матеріяли приходили в російській мові — навіть і з Західної України, що нас дещо здивувало. Бо — це вказувало не лише на переслідування релігії, але і на русифікацію. Видно, що в Україні тоді думали, що на Заході ніхто не зможе прочитати по-українськи.

Продовж довгих років свого існування "Кестон Коледж" виконав поважну працю для виявлення фактів переслідування релігії та улегшення терпінь багатьом віруючим. Та чи знали ці дві старенькі прості жінки з України, що з зерна, яке вони засіяли, виростало таке "Велике Діло?"

Житомирська церква "Водохреща" зруйнована більшовиками лише тому, що стояла за близько до школи. Напис по-англійськи каже: "Українська Церква страждає і тріюмфує"

Голови, колишні і теперішні члени Управи Відділу УКПО в Ноттінггамі

Голови

	від	до
1. Васил Білик	24.8.1975	20.4.1986
2. Павло Сенік	20.4.1986	26.3.1995
3. Іван Іванцюра	26.3.1995	

Голови Контрольної Комісії

1. Мгр. Яким Коваль	24.8.1975	27.1.1979
2. Павло Рафалюк	27.1.1979	26.3.1995
3. Павло Сенік	26.3.1995	

Понижче подаємо список членів, які колинебудь брали участь у праці Управи Відділу УКПО в Ноттінґамі під час його існування

1. В. Семак
2. М. Джус
3. Я. Данилюк
4. П. Рафалюк
5. П. Сенік
6. Марія Королевич
7. О. Пицко
8. М. Поляк
9. Ф. Стасів
10. А Фургала
11. Н. Ільницький
12. В. Дем'янчук
13. Ірина Пайтра
14. О. Сорока
15. Я. Коваль
16. І. Кухта
17. С. Бандура
18. М. Добровський
19. Параскевія Лученчин
20. Горпина Стасів
21. Михайло Андрусів
22. В. Потік
23. В. Сухаревич
24. І. Іванцюра
25. О. Хохоляк
26. Р. Бих
27. Євгенія Верхола
28. П. Кунтий
29. М. Стахів
30. Й. Германович
31. В. Стасів
32. О. Стасів
33. Є. Курляк
34. В. Іванчук
35. М. Дутчин
36. М. Дзерин
37. М. Ковалик
38. Катерина Бих
39. С. Белицан
40. Анна П'яста
41. В. Чопей
42. М. Комин
43. М. Гузан
44. Т. Данкович
45. Т. Гніп
46. М. Добровський
47. М. Костів

В суботу 11 листопада 1995 року відбулася в Ноттінггамі Конференція Українського Крайового Патріархального Об'єднання Мирян Помісної УГКЦ (УКПО). На фотознімку Президія Конференції. Зліва до права: Мгр.Р. Кравець — голова УКПО, о. д-р І. Музичка, п. В. Семак, о. д-р А. Онуфенко і о. Й. Лещишин. Отець д-р І. Музичка і о. д-р А. Онуфенко виголосили цінні цікаві доповіді, після яких відбулися жваві дискусії.

Після зібрання всього потрібного матеріалу до наших Спогадів, у підготовці до друку треба було переписати цілий текст на компютері. На фотознімку: п-ні Ірка Гузан, яка взяла на себе цей нелегкий обов'язок, працює над переписанням тексту. Ноттінггам 30.11.1995 року.

З'їзд Англо-Українського Товариства

В першому томі Спогадів подано інформації про участь Відділу Англо-Українського Товариства у змаганнях за збереження української національності та іншу його діяльність. Понижче поміщуємо статтю, яка була надрукована в "Українській Думці" 9 лютого, 1967 року про Крайовий з'їзд АУТ, який відбувся в Ноттінггамі 21 січня, 1967 року.

ВЕЛИКИЙ ДЕНЬ У НОТТІНГГАМІ

Цьогорічний з'їзд Англо-Українського Товариства був присвячений роковинам проголошення Української Держави і відбувся напередодні проголошення цього акту, дня 21-го січня 1967 року, в залі будинку Відділу СУБ у Ноттінггамі. Торжественність академії, високий ідейний зміст промов членів Британського Парляменту ставлять її в ряд найвизначніших подій, які досі відбулися у Великій Британії.

Академію попередили Загальні Збори Англо-Українського Т-ва, що обрали нову Раду в складі 25 осіб, до якої, між іншими з англ. сторони ввійшли: Фред Ньюбери, радник Коліс, В. Дж. Ллойд, та інші. Після Загальних Зборів Рада поновно вибрала головою АУТ п. Ванстона, а генеральним секретарем і надалі залишився п. Дж. Грагам.

Важливою подією під час Зборів було ухвалення резолюцій, що торкаються недалекої візити советського прем'єр-міністра Косигіна. Може вперше в історії АУТ схвалено принципові резолюції, які є виразником правдивих бажань українського народу. Можна сміло сказати, що ці резолюції стануть основою дальших акцій і домагань з українського боку на міжнародній арені. Однією із точок схвалених резолюцій є домагання виключення незаконного й терористично-тоталітарного уряду СССР з Об'єднаних Націй. З уваги на їх важливість вони будуть друковані окремим виданням в англійській та українській мовах.

До Почесної Президії під час академії ввійшли два члени Британського Парляменту, Вілям Вітлок та Майкел Інґліш. Нововибраний голова АУТ, п. Р. В. Ванстон, відкриваючи академію, відмітив вклад української еміґрації в життя цієї країни, а зокрема ознайомлення британців з великою і старовинною культурою української нації, з гущі якої вийшли такі велетні, як Шевченко, що у світовій літературі стоїть побіч Шекспіра. В окремій частині свого слова п. Ванстон підкреслив факт, що, завдяки цьогорічному виданню альманаху "Дебрета", стало відомим цілому світові, що королева В. Британії споріднена через княжну Гіту, дочку Гаролда, з українським княжим родом, а саме з Володимиром II Мономахом, володарем Руси-України із столицею в Києві.

Із численних надісланих привітів секретар АУТ п. Грагам зачитав слідуючі: від мера міста Ноттінггаму, члена Британського Парляменту— Леслі Лівера, генерала Гілтона, естонського бувшого посла Тгорма, радника міста Ноттінггаму п. Мітсона і п-ні д-р А. Гаросимович.

Було теж відчитане повністю привітання, надіслане єпископом А. Горняком, ЧСВВ.

З Українського боку промовляв англійською мовою мгр В. Микула, який чітко представив кардинальні проблеми української дійсності під сучасний момент, підкреслюючи зокрема, що т. зв. советський уряд не має права репрезентувати України, бо це уряд її узурпаторів.

Довшу та захоплюючу промову виголосив член Парляменту п. М. Інґліш, дивуючи публіку докладним знанням історії України, а зокрема історії Княжої Держави. Він відмітив, що Русь-Україна була наймогутнішою державою на сході Європи, та звернув увагу на славне споріднення англійських володарів із цією славною імперією, висловлюючи вдовolenня, що англо-саксонська кров Гералда, після довгої історії, вернула знову до В. Британії. Україна своїми могутніми грудьми захищала Європу від наїзду монгольських орд і її упадок міг трапитися кожній іншій європейській державі, коли б орда не втратила своєї сили в боях із хоробрими русичами. Він виявив теж не менше ознайомлення із проблемами сучасного визвольного руху, а зокрема намаганням трирічною боротьбою з московським інтрузом відновити українську державність. Пан Інґліш висловив симпатію для української нації, яка живе візією своєї древньої величі і слави. В часі цієї могутності Княжої Імперії Москва не була навіть маленьким селом.

Приємною несподіванкою концертної частини вечора був виступ англійської поетеси Марджорі Болдуїн, відзначеної першими нагородами за дві поеми на Франківському Конкурсі. Вона прочитала обидві нагороджені поеми, завойовуючи одразу симпатії аудиторії.

Академія мала теж свою сенсацію і в концертній частині. Нею був виступ військової оркестри в мундирах Шотляндської Гвардії під диригуванням п. А. Е. Кнота. Іструментальний склад цієї оркестри — це флейти, дуди та бойові бубни. Відома в цілому світі із свого бойового звучання шотляндська військова оркестра, у своїх мальовничих уніформах, піднесла настрій серед публіки та надала поваги святу. Виступали теж шотляндські дівчата, виконавши традиційний танок меча. Пан Рафалюк представив аудиторії капельмайстра оркестри під розентузіямовані аплюдименти захопленої публіки. В пам'яті учасників цієї академії залишаться назавжди звуки верблів, які відтворювали картину баталії при акомпаніаменті високих тонів дуд.

На високому мистецькому рівні були й українські точки програми, що їх виповнили сумівська оркестра під орудою п-на М. Скаліша, дует паннів М. Волчанської та Ірини Гавришко, тріо "Богема" (пані Роснецька та Білінська й п. О. Пицко), сумівська танцювальна група під керівництвом п-на М. Кухти, мішаний хор ім. М. Лисенка під диригентурою п-на О. Пицка.

Після академії відбулося прийняття та забава з танцями. Наші англійські приятелі були присутніми на прийнятті й українські діячі мали нагоду провести з ними розмови.

Настрій учасників Зборів і академії був піднесений, бадьорий, повний нових надій, і в їхній пам'яті довго будуть звучати рішучі й різкі тони резолюцій, ухвалені на Зборах АУТ, що залишаться дороговказом і наказом для дальшої наполегливої праці для здійснення наших національних ідей.

"Українська Думка"

ТОВАРИСТВО "БОЙКІВЩИНА" ІМ. ІВАНА ФРАНКА

Всім нам відомо, що на британському терені в ряді з іншими різними організаціями існує і Товариство "Бойківщина" імені Івана Франка. Правда, це Товариство є лише крайового характеру, яке не має окремого Відділу в Ноттінггамі чи в інших місцевостях, а наші Спогади, як правило, охоплюють тільки клітини місцевих установ, які діють в Ноттінггамі. Та всеж таки, тому що Товариство "Бойківщина" мало деякі відносини та пов'язання з Ноттінггамом, а зокрема з нашими активними бойками, то віримо, що маємо право сказати пару слів і про них, тим більше, що I Загальні Збори Ініціативного Комітету Товариства, як і слідуючих три з'їзди відбулися в Ноттінггамі.

Члени Ініціативної Групи Т-ва. "Бойківщина", 23..8.1986 р

Перші Основуючі Загальні Збори Т-ва "Бойківщина" відбулися в Ноттінггамі 23 травня 1987 року. Не можна не згадати, що перше, що впадало в очі учасникам і гостям, це гарно прибрана заля Відділу СУБ, а зокрема вдєкорована сцена за проєктом мистця п. М. Андрусіва. Цей вигляд вже навіть і перед офіційним відкриттям надавав святочної атмосфери цій небуденній імпрезі.

Загальні Збори розпочалися вшануванням однохвилинною мовчанкою св. пам'яті тим кр'янам-бойкам, які відійшли у вічність, а відтак деклямацією присвяченій Бойківщині, яку виголосила пані Горпина Стасів. Після офіційного відкриття Зборів головою Ініціативної Групи паном Романом Гринашом,

присутні вислухали три цікаві доповіді про Бойківщину, що їх виголосили пп. Михайло Андрусів, Іван Іванцюра й Ілля Федак.

Крім звичайних формальностей Загальних зборів, що відбулися після доповідей та вибору першої Управи Товариства "Бойківщина", дуже притягуючим для ока була виставка народнього мистецтва Бойківщини, влаштована Ініціативним Комітетом. Майже на цілій стіні однієї сторони залі були розміщені різні краєвиди, образи архітектури церков, ікони, фотознімки народнього одягу Бойківщини та багато інших експонатів. На столах були розміщені зразки літератури письменників Бойківщини, народній одяг, різьба, кераміка, а на що спеціально зверталися очі кожного глядача — це стародавні речі хатнього вжитку та вироби домашньої сільської "індустрії". Стисло кажучи, це були не лише Загальні Збори, але й наочний образ та історія Бойківщини, яка дала чимало визначних особистостей для українського народу. При цьому варто додати, що крім повище згаданого, в Ноттінггамі ще відбувся Другий і Третій З'їзд Товариства "Бойківщина". Це було 10 червня 1989 року і 2 листопада 1991 року. Третій З'їзд вирізнявся серед інших зокрема тим, що в ньому взяли участь гості — бойки з України, а саме загально знаний вокальний ансамбль "Четарі" з Борислава, який, крім Ноттінггаму, виступив ще в 10 інших місцях Великої Британії. Своїми патріотичними піснями "Четарі" захоплювали досить чисельну публіку на залі, яка за кожною піснею нагороджувала їх бурхливими оплесками.

Віriamo, що Товариство "Бойківщина" ім. Івана Франка, яке доложило так багато праці для збереження скарбу української культури, проіснує ще багато років.

Членом Крайової Управи з Ноттінггаму є п. І. Іванцюра, головою Контрольної Комісії — п. М. Андрусів, а зв'язковим — п. А. Бачинський.

КРАЙОВИЙ З'ЇЗД ГУЦУЛЬСЬКОГО ТОВАРИСТВА У ВЕЛИКІЙ БРИТАНІЇ

В суботу 16 листопада, 1985 року, відбувся в Ноттінггамі Крайовий з'їзд Гуцульського Товариства у Великій Британії. Після закінчення звичайних формальностей і вибору нової Управи, відбулася танцювальна забава з різними гуцульськими несподіванками. Одною з атракцій забави був вибір королеви Товариства, що підтверджуємо повище поданою фотознімкою. Сидять зліва: п-на А. Потік — княжна, п-на Н. Тимошук — королева Гуцульського Товариства і п-на Г. Яечник — княжна. Стоять, Управа і члени-сеньори Гуцульського Товариства. П'ятий від ліва —: п. Василь Потік, голова Товариства, коло нього його дружина п-ні М. Потік.

ГОСТІ-СПОРТОВЦІ З УКРАЇНИ

Українська громада в Ноттінггамі мала перший раз нагоду вітати гостей-спортівців з України в 1990 році. Літом того року, референт зовнішніх зв'язків Відділу СУБ п. П. Тимошук одержав листа від президента футбольної дружини "Карпати" зі Львова п. Карла Мікльшоша з проханням допомогти в організуванні товариських футбольних змагань з якоюсь англійською дружиною. З цієї причини в Ноттінггамі створено з представників клітин різних наших суспільно-громадських установ тимчасовий комітет, який зайнявся тою справою. Головою комітету був обраний п. І. Іванцюра, а секретарем п. П. Тимошук. Гости футболісти прибули до Ноттінггаму в неділю 2 грудня, а у вівторок 4 грудня вечером розіграли товариський матч з англійською дружиною "Нотс Кавнті". Тоді перший раз пролунав на цій англійській площі український національний гімн. Правда, наші спортсмени не витримали тоді тиску добре витренованої англійської дружини, а ще до того на чужій площі, програвши 2-0. Але справа не була в тому, щоб лише виграти чи програти, а в тому, щоб взяти перший раз участь в грі копаного м'яча в чужій країні під синьо-жовтим прапором.

Від'їжджаючи до дому 6 грудня, спортсмени надіялися, що зворотний матч відбудеться у Львові та, як нам відомо до цього часу, це ще не увінчалось успіхом.

Другим разом ми мали шану вітати в себе змагунів водяного спорту з Києва, Україна. В Ноттінггамі відбулися міжнародні веслувальні змагання за світовий чемпіонат, в яких взяли участь 38 країн світу. На звернення Національного Олімпійського Комітету України і з підтримкою Централі Союзу Українців у Великій Британії, місцевий Відділ СУБ погодився уможливити утримання української команди під час цих міжнародних змагань, в яких взяли участь 10 спортсменів з України. Ці змагання відбулися від 29 серпня до 3 вересня 1995 року, на штучному озері, чи радше штучній, бурхливій з різними кручами та перешкодами ріці в "Голм Пієрпойнт" у Ноттінггамі. У змаганнях взяли участь 283 спортсмени на 279 каяках. Правда, нашим спортсменам не пощастило виграти перші нагороди та не були вони останніми, були десь посередині. На 283 спортсменів виграли лише одиниці. Але, навіть і важніша річ чим виграти — це взяти участь. Вийшовши на місце змагань, серце радувалося, коли ми побачили як український синьо-жовтий прапор повівав на високій щоглі поруч шведського й американського. Хоч поволі, але поступово Україна здобуває собі місце у колі вільних народів світу.

Українські спортсмени з Києва в оточенні представників клітин наших суспільно-громадських організацій в Ноттінггамі. На переді каяк, дарунок для спортсменів, закуплений місцевою українською громадою.

МІЖНАРОДНЯ СПІВПРАЦЯ НА КУЛЬТУРНОМУ ПОЛІ

В 1-му томі "Спогадів" поміщено, дещо обширніше про нашу взаємоспівпрацю з іншими національностями на культурному полі. Українці вперше в Ноттінггамі зорганізували міжнародній концерт в 1957 році в 10-ліття свого поселення. Пізніше, почавши від 1966 р., з ініціативи і заходом Відділу СУБ організовано щорічні міжнародні фестивалі, деякі з них тривали по три дні. Від 1985 р. в Ноттінггамі існував Міжнародній Комітет Поневоленних Народів в СРСР під проводом вже покійного проф. Реґана, в якому наш Відділ СУБ, за посередництвом членів Управи Відділу пп. Т. Данковича, П. Тимощука і пані С. Мицко-Сунусі, брав активну участь. Цей комітет, між іншими видами своєї діяльності, продовжував організувати щорічні міжнародні фестивалі, в яких наші мистецькі групи завжди брали участь. Приємна і дружня атмосфера панувала на таких міжнародніх зустрічах. Для пам'ятки, а також і в пошану тим, що брали в них участь, поміщуємо декілька фотознімок. Жаль лише, що не можемо помістити їх такими, як вони є — в кольорах.

Українська танцювальна група "Запорожець" виступає на міжнародньому фестивалі в залі Відділу СУБ. Декорація п. О. Хохолька.

Латвійський мішаний хор

Дівчата литовської танцювальної групи народніх танків.

Танцювальна група англійських народніх танків. Так звані "Форестерс Морріс анд Сорд Дансінг Клуб".

Польська танцювальна група народніх танків.

Танцювальна група американських народніх танців,
так званих "Сквеер дансінг"

Ірландська танцювальна група.

Діточий хор Німецької початкової суботньої школи
приготовляється до виступу.

Танцювальна група "Запорожець".

Валійський хор виступає на фестивалі.

Шотландська танцювальна група і оркестра.
Дівчата виконують традиційний танок меча.

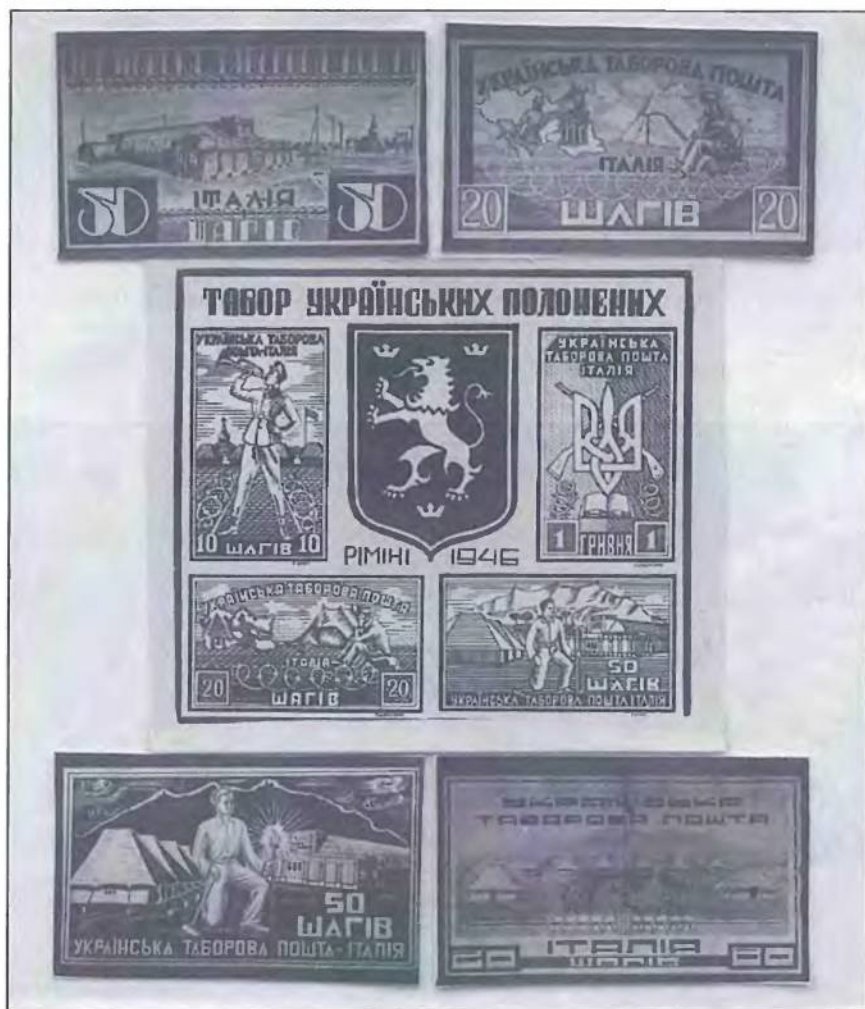
Індійський дует. Грають на народніх індійських інструментах.

Спільна знімка після закінчення фестивалю.

ПАМ'ЯТКИ МИНУЛОГО

В цьому розділі подаємо загальні пам'ятки різних епізодів нашого еміграційного життя з фотоальбому. Це не для прикраси, або щоб показати одну чи другу особу. Це в дійсності частина наочної історії нашого майже півстолітнього перебування на чужині. Це не тільки пригадка, а докази довголітньої праці цілої нашої української громади в Ноттінггамі.

Таборова Пошта 1946 року

Оркестра українських полонених в таборі "Грінвуд" в Ноттінггамі під час відзначення проголошення незалежності Західньої Української Народньої Республіки 1 листопада 1918 року. Ноттінггам 1.11.1947 року.

Табір українських полонених "Грінвуд" в Ноттінггамі 6 грудня 1947 року. Того дня загостив до табору дорогий нам усім — гість Владика Кир Іван Бучко, якого в діяспорі популярно називали Владикою скитальців.

Полонені при праці — 23.8.48.
Карбуртон, де перевезено табір українських
полонених з Ноттінггаму.

Українські полонені у вільний день від праці
Табір ч. 80, літо 1948 року.

Хор Українських полонених в таборі "Карбуртон" 1948 року. Диригентами хору були п. Гавдига і п. Сирота (імен не пригадуємо). Хор існував ще деякий час після звільнення з полону.

Перша українська демонстрація в Ноттінггамі проти московсько-більшевицького поневолення України. Автобусами, що їх видно на горі, приїхали українці з інших місцевостей. Промовляє до присутніх о. Є. Габак. Крім отця Габака, промовляли — гетьманич Данило Скоропадський, д-р Володимир Коростовець, пан Бідось та інші. "Форест Парк" 29.7.1950 року.

Щоб не затерлася про них пам'ять і не пішла їхня праця в забуття, поміщуємо фото колишнього хору і балету, який присвятив 4 роки своєї праці для поширення української культури в початках нашого побуту на цьому терені. Хор був заснований в таборі полонених в Горблінгу (невелике село в Лінкольншір), а пізніше у Вулфокс Лодж, де перевезено цілий табір. Після розв'язання табору, хор переїхав в цілості на працю до Кідби, де продовжував свою діяльність до 1951 р. Деякі з хористів і танцювального гуртка поселилися пізніше в Ноттінгемі. Ними були — С. Саїк — керівник танцювальної групи, М. Бойчук, В. Садовий, М. Стефанишин і К. Роснецький. Прикро згадати, що із згаданих чотири вже покійні. Диригентом хору був В. Б. Будний, а керівником танцювальної групи С. Саїк.

Різдвяний Вертеп 1951 р.

Різдвяний Вертеп в залі "Ріджент Гол", 1952 р.

Фрагмент з вистави "Отаман Хмара", 1952 р.

Фрагмент з вистави "Як Дятко Омелян перегнав Америку".

Мішаний співочий гурток під диригуванням Остапа Пицка на початку 50-х років

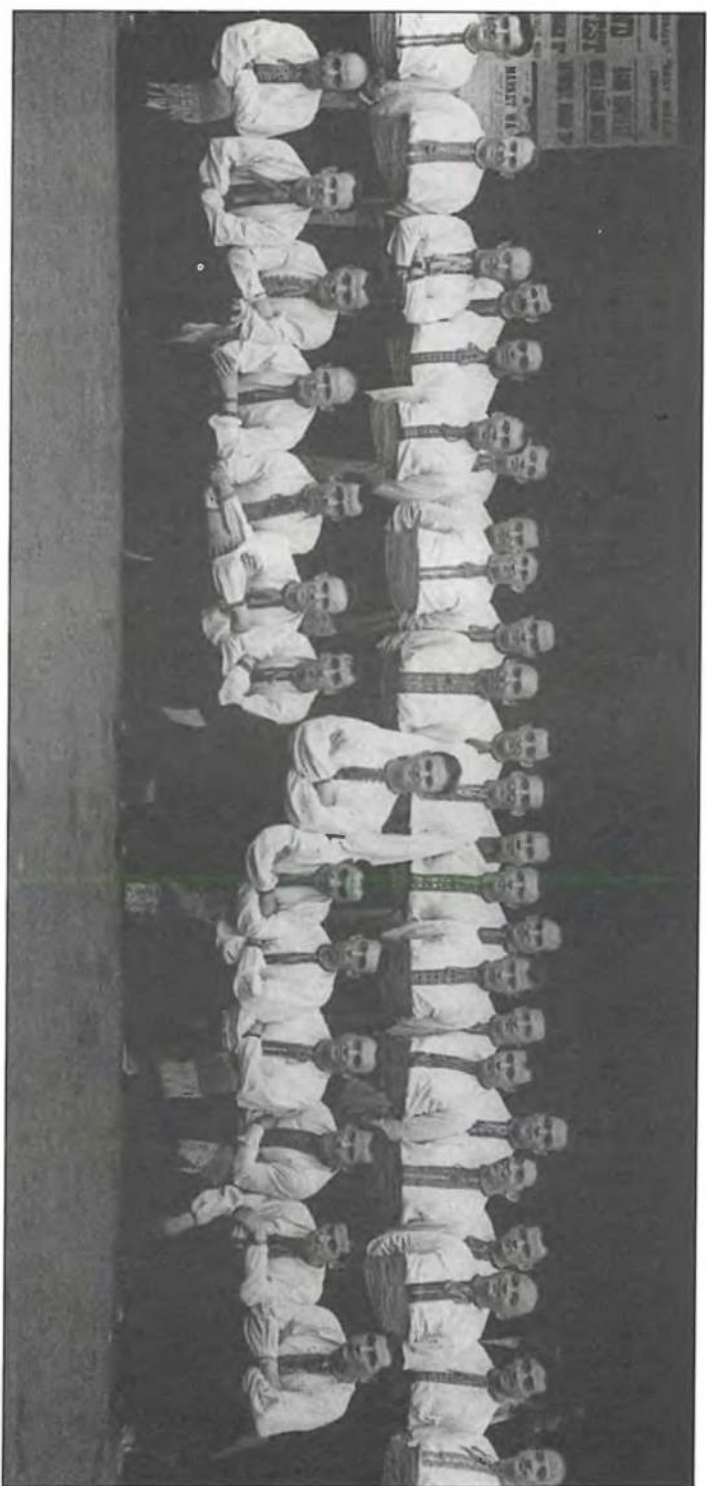
Танцювальна група при відділі СУБ в Ноттінггамі під проводом п. Миколи Бойчука в 50-х роках. В останньому ряді стоять музиканти під орудою п. Мирона Скаліша, які грали для танцюристів.

Мішаний хор під диригентурою п. О. Пицка під час Різдвяного концерту 1952 року.

Аматорський драматичний гурток при Відділі СУБ. Вистава "Циганські Жарти" в Катедральній залі, при Дербі Ровд. 31 січня 1954 року.

Чоловічий хор ім. М. Лисенка при кінці 50-х років.

Вертеп на Різдвяному концерті в залі "Ріджент Гол" 7 січня 1955 року, підготований п. Федіром Стасівим. В концерті брали участь: хор імн. М. Лисенка, чоловічий хор з Лестеру і танцювальний гурток Відділу СУБ.

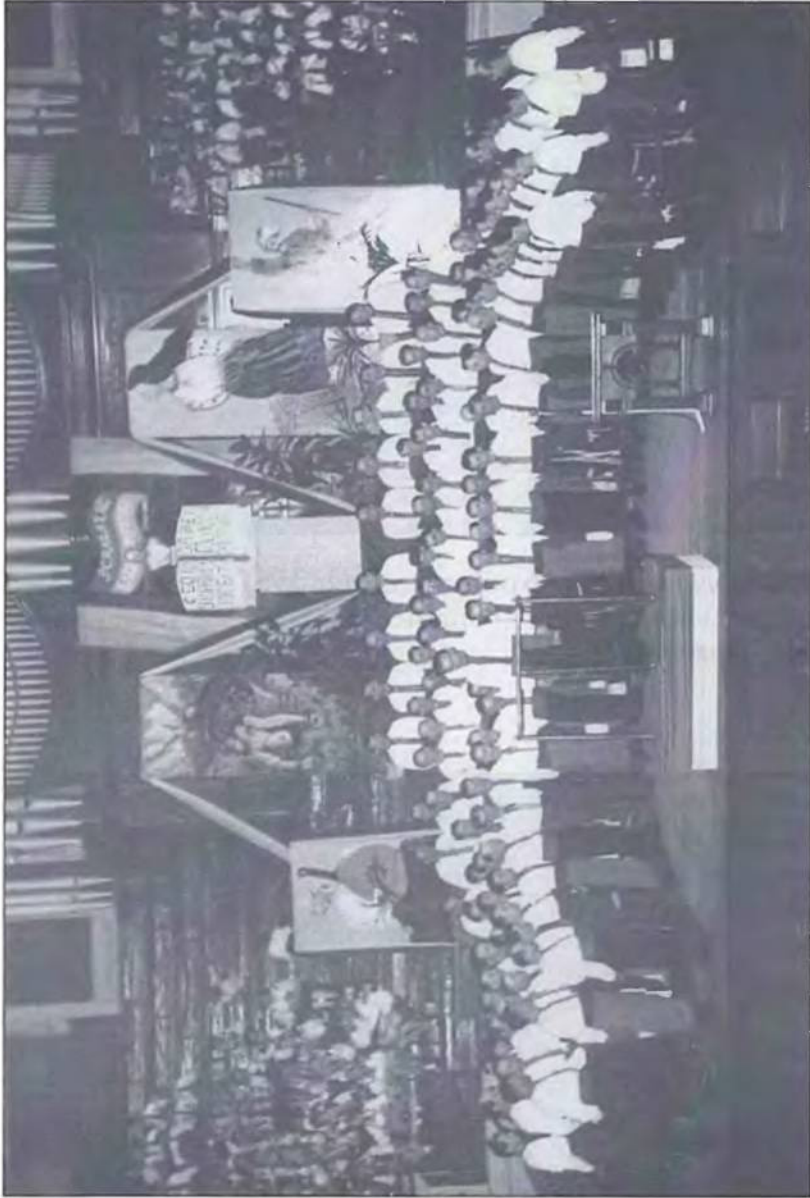
Вертеп у виконанні Осередку СУМ і Школи Українознавства в залі "Альберт Гол", 7 січня 1958 р.

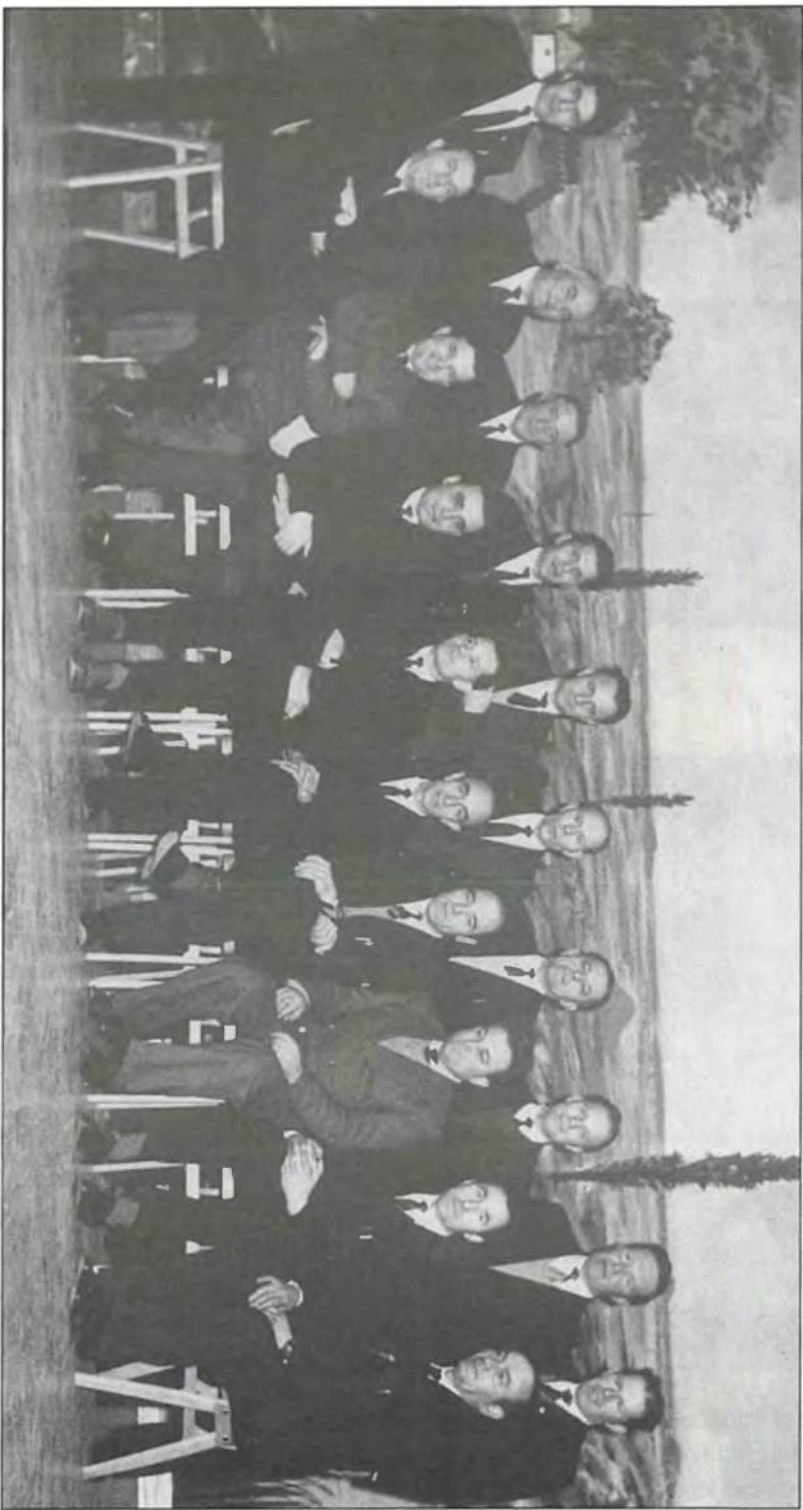
Учителі й учні Школи Українознавства 1957 р. Фото коло будинку англійської школи при "Гордон Ровд", де відбувалися навчання нашої школи.

Хористи Школи Українознавства колядують на Різдвяному концерті в залі "Альберт Гол", 7 січня 1958 р. Диригент — Остап Пицко.

В суботу 18 березня, 1961 р. в залі "Альберт Гол" — Ноттінгам, відбулося окружне свято в Століття смерти Тараса Шевченка. На знімці збірні хори з Дерби — дир. В. Мельниченко, Лестер — дир. М. Соломка, Ноттінгам — дир. О. Пицко. При фортеп'яні п-ні М. Чвериньчук. Декорації виготовив п. Ф. Бахно з Лестеру. Реферат в українській мові прочитав всеч. о. д-р А. Михальський, а в англійській — головний бібліотекар міста Ноттінгаму пан F. G. Tighe, B.A., F.L.A.

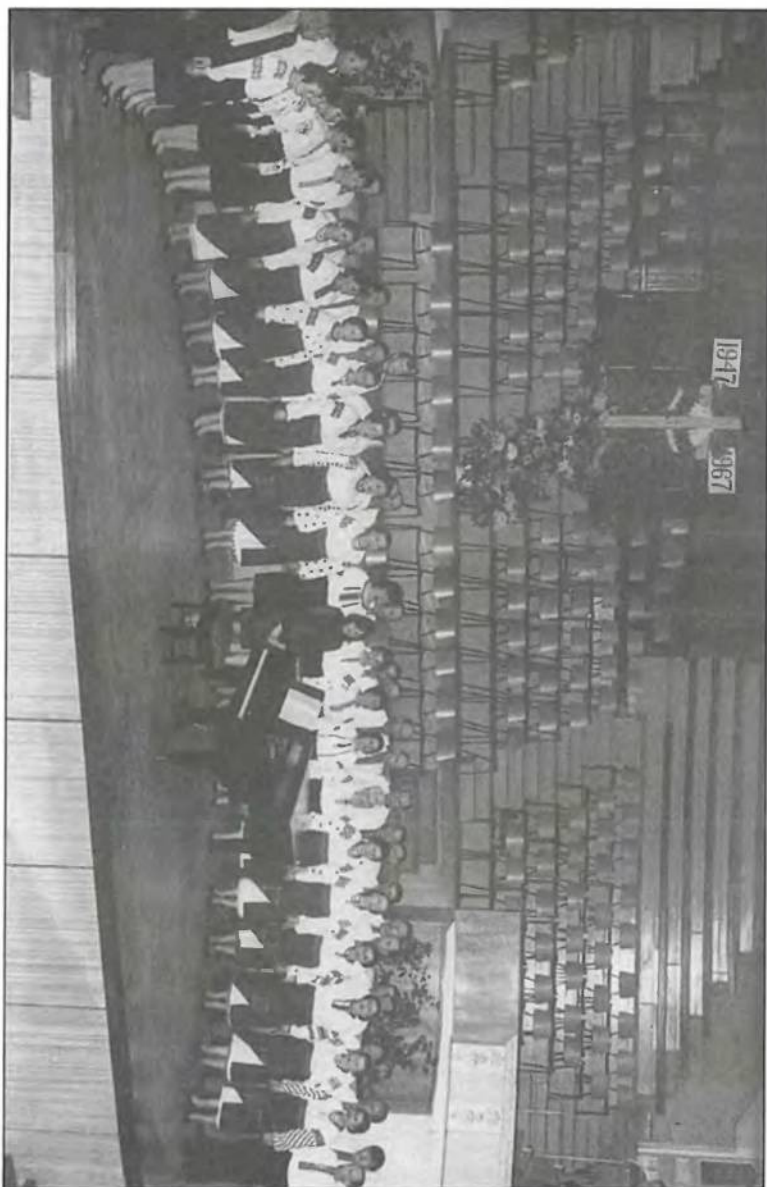
Управа і Контрольно Комісія Відділу СУБ в Ноттінгемі 1963-1964 років.
Деяких членів Управи нема на знімку.

Хор Осередку СУМ в Ноттінггамі 1963 року.

Танцювальний гурток при Осередку СУМ "Запорожець" 1963 року.
4-й зліва д. Т. Данкович, голова Осередку і д. В. Луцак, керівник танцювальної групи.

В 20-ліття Української Грекокатолицької Церкви у Великій Британії. "Альберт Гол", Ноттінгем, 27.5.67. Диригент хору п. Остап Пицко, при фортепіяні — Марія Панчак.

Танцювальний гурток Осередку СУМ з Ковентрі під час святкового концерту в 50-ліття проголошення самостійності України 22 січня 1918 року Ноттінггем 22.1.1968 р.

Фрагмент з концерту в честь срібного ювілею коронації її Величності Королеви Великої Британії Єлисавети II. В залі Відділу СУБ 11 червня 1977 року. Посередині посадник міста дякує виконавцям концерту, а також і всім українцям за чисельну участь, зправа стоїть тодішній голова Відділу СУБ п. В. Лесюк. На сцені оркестра і хор Осередку СУМ.

Дівчата танцювального гуртка "Запорожець" під проводом Василя Луцка на одному з концертів при кінці 60-х років.

Члени Осередку СУМ і український відділ кадетів в Ноттінггамі перед від'їздом на Крайовий Здвиг СУМ. Липень, 1968 року.

Відділ українських кадетів з Ноттінггаму на Крайовому Здвизі СУМ. Лестер, 1968 р.

Фрагмент з відвідин Блаженнішого Патріярха Йосифа.
Біля УГКЦ в Ноттінггамі 23 травня 1970 р. Вітає Патріярха
тодішній Голова Відділу СУБ рад. Володимир Лесюк.

Вид сцени в залі "Альберт Гол" під час концерту в честь відвідин Блаженнішого Патріярха Йосифа Сліпого. Співає хор ім. М. Лисенка, під дир. п. Остапа Пицка. Позаді сцени церква Св. Софії в Римі, на тлі Св. Софії в Києві. Декорацію виконали пп. О. Хохоляк і М. Грицай. Обширний опис про цю подію в 1-му томі Спогадів.

Ноттінгам 23.5.1970 р.

Фрагмент з концерту Школи Українознавства в Ноттінггамі

В Неділю 5 грудня 1971 року відбулося надзвичайно важливе свято Школи Українознавства в Ноттінггамі. На Закінчення ювілейних святкувань в 100-ліття з дня народження поетеси Лесі Українки, відбулися христини нашої школи. Від тоді школа прийняла офіційну назву "Школа Українознавства ім. Лесі Українки в Ноттінггамі". Для відзначення того небуденного дня школа влаштувала величавий концерт і попис школярів. Діти під диригуванням п. Остапа Пицка відспівали вперше пісню на слова Лесі Українки "Стояла я і слухала весну", а також: "Чи є кращі між квітками та над весняніи" та інші. В програмі, учителька п-ні Марія Бджола відчитала реферат про дитинство Лесі Українки, а школярі: Стефанія Мицко, Ляриса Верхола, Леся Захарко, Ірка Чепак, Мар'яна Джус, Марія Комар, Олесь Стасів, Ірина Гуменюк, Оля й Іван Гули — деклямували вірші Лесі Українки. Окрема кляса під проводом панни Ірки Гложик виголосили спільно "Місяць ясенський". На фотознімку: терцет сестер Оксана, Галя і Слава Яечники — співає пісню "Вечірня година". На закінчення ціла школа продеклямувала спеціально написаний вірш "Сьогодні в нас велике свято".

Святочний вечір, присвячений літературній творчості Лесі Українки. У виконанні молоді СУМ. Ноттінггам 4.4.1971 р.

ЛІТЕРАТУРНА ДІЯЛЬНІСТЬ

З ініціативи о. д-ра А. Михальського — капеляна СУМ, засновано при Осередку СУМ "Літературний Гурток", який, починаючи від 70-х років, розгортав свою активну діяльність. Вони влаштовували літературні вечори не лише в Ноттінггамі, але і в інших місцевостях.

Літературний вечір присвячений письменникам
Василеві Стефаникові і Богданові Лепкому.
Ноттінггам 2.12.1971 року.

Виховниці п-ні Марія Стахів і п-на Вовк з дітьми садка
Школи Українознавства, 1971 р.

Учителі й учні Школи Українознавства. Кінець шкільного року 1973-1974.

Одна з багатьох демонстрацій

В 1977 році продовж цілого літа відбувалися що суботи й неділі пікетування советського посольства в Лондоні з вимогою звільнити українські політичні в'язні в ССРСР. Громади їздили за чергою, одні в суботи, другі в неділі. На Ноттінг'гам припало 10 липня. Тоді яось через помилку забули повідомити поліцію, що Ноттінг'гам їде пікетувати советське посольство. Коли ми приїхали, то коло головної брами, що вела до посольства, поліції не було. Наші демонстранти з великим плякатом на чолі рушили до будинку посольства.

Частина помилково зайшла на подвір'я сусіднього арабського посольства. Араб, який був на подвір'ю, почав махати руками і кричати: "Містейк! містейк!" (помилка, помилка), і вказуючи рукою на сусідній будинок, продовжив: "That is Soviet Embassy" (то є советська амбасада). Та не тривало кілька мінут, як з усіх боків наїхало повно поліції і нас насилу випхали поза браму.

Фотознімка на слідуючій сторінці.

Українські колядники в центрі міста біля ялинки 6.1.1979.

Під час колядування були роздавані в місті листівки, інформуючи британців про долю українських політичних в'язнів в СРСРських тюрмах і концтаборах.

Перед будинком Советського посольства в Лондоні. Пам'ятки з демонстрації проти московського поневолення України.

Дівчина, закута в ланцюги — Віра Белецан, символізує поневолену Україну. Збоків у ролі катєбістів — В. Мохун і В. Сухаревич. Стоїть 4-й зліва (в окулярах), Андрій Бандера — син Степана Бандери, колишнього Голови Проводу ОУН, замордованого агентом КГБ, Лондон 1979 року.

МУЗЕЙ УКРАЇНСЬКОЇ ВИЗВОЛЬНОЇ БОРОТЬБИ
ІМ. СТЕПАНА БАНДЕРИ

ГРАМОТА

ВИДАНО:

Відділові СУБ-у
у Ноттінгхам

добродієві музею за:
відступлення приміщення
і допомогу у статкування

ЗА УПРАВУ МУЗЕЮ:

ГОЛОВА: *Гітасі*

Ноттінгхам 963 СЕКРЕТАР: *с/р Ніні*

Грамота яку одержав Відділ СУБ за надання приміщення на музей Визвольної Боротьби ім. Степана Бандери, який був приміщений в Ноттінггамі від 20 жовтня 1962 до 24 лютого 1978 р.

Св. академія в 50-ліття ОУН. Виступає хор ім. М. Лисенка. 8.4.1979 р.

День Соборности всіх українських земель 22 січня 1919 р

22 січня 1919 р. Директорія УНРеспубліки проголосила Акт злуки всіх українських земель в одну Українську Соборну Державу. На знімці молодь СУМ відзначає 60-ліття тої важної в історії українського народу події. Ноттінггам, 23 січня 1979 року.

Зустріч старих знайомих. Після концерту п-ні Маркіяни Дубляниці-Гузар в Ноттінггамі 28.9.1980 року. Пані Маркіяна одна зі славного терцету Сестер Дубляниць 1947-1953 р., сидить третя зліва, коло неї п. Василь Семак, тодішній голова Відділу СУБ. Терцет Сестер Дубляниць був першим співучим гуртком в Ноттінггамі. 1953 року Маркіяна виїхала з родиною на сталий побут до Канади.

За звільнення українських політичних в'язнів в СРСР

Демонстративний похід з "Гайд парку" до будинку советського посольства. Одна із загальних демонстрацій в Лондоні, в якій українці з Ноттінггаму взяли масову участь.

В 40-ліття проголошення відновлення Української Держави актом 30 червня 1941 року. Демонстративний похід під будинок советського посольства в Лондоні, 1981 року.

Фрагмент із скорботного відзначення 50-ліття голодомору в Україні. Громада в поході з церкви до залі Відділу СУБ, де відбулася скорботна академія. Неділя, 17 квітня 1983 р.

Під час скорботної академії в залі Відділу СУБ. Реферат читає п-ні Ніна Марченко з Лестеру.

В день закінчення шкільного року Школи Українознавства — 1985 року.

Українська машина під час паради на фестивалі міста Ноттінгхаму 1987 року. На машині оркестра Танцювального ансамблю С. Чупляка.

На фотознімці: Уляна і Таня Бучок вітають почесних гостей міста Ноттінггаму. Стоять зліва до права: посадник Ноттінггаму Чарлес Клярк, канонік Майкел Джексон, Павло Рафалюк, Петро Тимошук і Наталка Блук, клінчить пані Майорова — Розмері Гріншов. В Ноттінггамі 30 січня 1988 р., відбулася, заходом інституту "Кестон Коледж", конференція на тему: "Тисячоліття Хрещення Руси України". Конференція розглянула ситуацію Української Церкви в період комуністично-советської системи. Цілоденна програма включала промови Мера Ноттінггаму радника Чарля Клярка, директора-основоположника Коледжу священика М. Бордо, та інших.

На залі було около сотні запрошених англійських гостей. З української сторони жінки, члени ОУЖ, влаштували виставку мистецтва, а при кінці конференції вгощали британських гостей українськими стравами.

На закінчення того святкового дня відбувся концерт для гостей чужинців у виконанні наших мистецьких гуртків у Ноттінггамі. Повищу фотознімку поміщуємо за дозволом газети "Івнінг Пост".

Українська громада в поході до церкви Св. Марії, де посвячено пам'ятник Тисячоліття Хрещення Руси України. 26 червня 1988 року.

В Англійській церкві Св. Марії. На фотознімці в середині, зправа: Протопр. о. Григорій Гусак — свящ. УАПЦ, о. Степан Солтис — свящ. УГКЦ, і англійський Римо-католицький свящ. Олівер Вілсон.

Гість з Канади — президент Світового Конгресу Вільних Українців д-р Петро Саварин промовляє до української громади в Ноттінггамі. Посередині пані Саварин, а збоку П. Рафалюк, тодішній Голова Відділу СУБ. Ноттінггам, 1988.

Пам'ятка Тисячоліття Хрещення Руси-України. 17.9.1988 р.

В 1-му томі "Спогадів" на стор. 58-60 обширно згадано про Святочне відзначення в Ноттінггамі 1000-ліття Хрещення Руси-України. Нижче подаємо фотознімку почесних Британських гостей, які своєю присутністю звеличали це велике і небуденне свято. Перший ряд зправа: єпископ Ноттінггаму — Джеймс МкГіннес, полк. Т. І. Форман Гарді — Королівський представник Графства Ноттінггам, і Пані Форман Гарді. (зправа), радник Артур Палмер — Голова Окружної Ради Графства Ноттінггам і пані Він Палмер (зправа), П. Рафалюк — голова Комітету Тисячоліття, радник Мартін Судзерс — Посадник міста Ноттінггам, радник Браєн Маршал — Шеріф Ноттінггаму і Гільда Грін — пані Шеріфова, і пані Одрі Лесюк. Другий ряд зліва: п. Василь Семак, п. Володимир Лесюк і директор Головної Управи СУБ п. Іван Равлюк. 18 вересня, 1988 р.

(Фотознімка на слідуючій сторінці).

Повище подана фотознімка з обширним дописом про наше Тисячоліття (на чверть сторінки)
була поміщена в англійській газеті "Івнінг Пост" 19 вересня 1988 року.

Збірні хори під час концерту Тисячоліття Хрещення Руси-України в залі "Роял Концерт Гол" (Королівська Концертна Зала), Ноттінгем, 18.9.1988 р. В Ноттінгемі концертом диригував п. Мирослав Бучок. Фотознімку поміщуємо за дозволом газети "Івнінг Пост".

ТИСЯЧОРІЧЧЯ ХРИЩЕННЯ УКРАЇНИ · 988-1988

Випуск Європейського Ювілейного Комітету
1000-річчя Хрищення України

З СЕРІЇ ГРАВЮР-МІНІАТЮР Ю. ТУРЧЕНКА

988

1988

Рада та Екзекутива
Крайового Громадського Комітету
у Великій Британії
для відзначення
Тисячоліття Християнства України

має велику шану наділити

Відділ Союзу Українців у В.Б. - Лоттінгам

цією Почесною Грамотою

за княжий дар в сумі

£ 1025.00

для відзначення цього
ВЕЛИКОГО ЮБІЛЕЮ

Лондон *3^т серпня 1988*

Григорій Тарнопольський
ГОЛОВА

секретар

ГРАМОТА

Діти — потерпілі від Чорнобильської аварії з представниками РУХ-у зі Львова. Перебували в Ноттінггамі з 21 липня до 17 серпня 1990 року.

Хор "Вірли" зі Львова в Ноттінггамі. Липень, 1991 рік. Хор дав концерт в Ноттінггамі, а також брав участь в академії в 50-ліття відновлення Української Державности Актом 30 червня 1941 р., в "Тарасівці", диригент хору п-ні Марія Процев'ят

Фото — під час виставки "Мистецтва Вільної України" в залі Відділу СУБ в Ноттінггамі. 16 до 28 вересня 1992 р. Спонзорувало виставку британське радіо БіБіСі, а відповідальні за влаштування були: Іван Дзюба (бувний міністер культури), Ольга Петрова — художник — професор, і Олександр Рафальський — художник. Іван Дзюба посередні з книжкою.

В другу річницю проголошення Незалежності України. 24.8.1993 р. Третій зправа: депутат Верховної Ради України О. Шевченко з дружиною (зліва) з представниками Клітин громадських установ в Ноттінггамі. 24 серпня, 1993 року.

В суботу 30 вересня 1995 до Ноттінґаму загостив мужеський хор "Гомін" зі Львова. На фотознімці п-ні Наталка Крива і п. Павло Рафалюк вітають наших гостей традиційним хлібом і сіллю.

Гості з України

Фотознімка на тлі Школи Українознавства в Ноттінґамі. Від ліва до права: Павло Рафалюк, д-р Ролянд Франко — радник українського Посольства в Лондоні, Віктор Женченко, Василь Семак і Валерій Донченко.

В середу 13 вересня 1995 року, до Ноттінґаму загостили гості з Українського Посольства в Лондоні й Товариства Української Культури в Україні. З цієї нагоди п. Віктор Женченко виголосив в залі Відділу СУБ цінну доповідь на тему "Шляхи відродження української культури". Шановний прелегент також декламував свої власні вірші.

ЖИТТЯ ПОЧИНАЄТЬСЯ НА 65 РОЦІ

Здається, це було щойно вчора, як наші ще молоді хлопці та дівчата прибули й поселилися на британському терені, а то вже якось так непомітно ми дожили і до пенсійного віку. Та це вже такий закон природи. Англійська приповідка каже, що журитися нема чим, бо життя починається на 65 році. Це якраз тоді, коли робітники в цій країні переходять на пенсію і починають "нове життя". У нас, в Ноттінґамі, кожного четверга відбувається день українських пенсіонерів, який розпочато вже близько два роки тому. У той день, після полудня, наші пенсіонери сходяться в залі Відділу СУБ, де впершу чершу можуть таним коштом з'їсти смачний обід, чай з солодощами та іншими присмаками (а жінки задоволені, бо не потребують у той день варити), і при цьому разом зі своїми знайомими провести весело час. У програму дня входять короткі інформації про те, що діється в нашій батьківщині — Україні, а також розваги в "бінго" та шахи. Інформації про події в Україні переважно дає п. М. Андрусів, або інші члени Відділу СУБ. Адміністратором цього дня є пані А. Семак, а допомагають у провадженню та обслузі чимало наших жінок-пенсіонерів, які без жодної матеріальної винагороди віддають для цього свій вільний час.

Українські пенсіонери при "смачних" заняттях.

Лікарі заохочують усіх до спорту, бо, мовляв, спорт-руханка — це здоров'я, а наші пенсіонери кажуть, що гра в шахи — також спорт і заміняли руханку на шахи. Ноттінггам, 29 листопада 1995 року.

ГОСТІ-ДОПОВІДАЧІ З УКРАЇНИ

В неділю 17 березня на запрошення Відділу ОБВУ до Ноттінггаму загостив шановний гість з України — член Головної Булави Всеукраїнського Братства ОУН-УПА, п. Орест Васкул. Шановний гість — бувший вояк ІУД УНА і учасник бою під Бродами, виголосив для загалу громадянства цікаву, змістовну доповідь про діяльність ГБВБ ОУН-УПА та про сучасні події в Україні. Після доповіді члени Управи Відділу ОБВУ перевели загальну збірку на фонд побудови будинку для інвалідів ОУН-УПА, на що присутні відгукнулися щедрою пожертвою.

Сидить перший зліва п. Орест Васкул, коло нього голова Відділу ОБВУ п. В. Потік, а позаду члени Відділу ОБВУ.

В суботу 30 березня 1996 року наша українська громада в Ноттінґамі мала шану вітати в себе дорогу гостю з України — Голову Проводу Українських Націоналістів і голову Конгресу Українських Націоналістів шановну паню мгр. Славу Стецько. З цієї нагоди шановна гостя виголосила для нашого громадянства змістовну, цікаву та цінну доповідь на тему — "СУЧАСНИЙ СТАН У РОЗБУДОВІ Й ЗАКРІПЛЕННІ УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВИ".

Це не була перша візита пані Слави Стецько до Ноттінґаму, бо вже попередніми роками вона виголосила в нас ряд доповідей на різні політичні теми. Однак, ця візита відрізнялася від інших тим, що цим разом шановна гостя прибула до нас, як повноправна громадянка вільної, незалежної України, про що ми так мріяли цілими десятиліттями.

Фотознімка після виголошення доповіді. Зліва до права: п-ні Світлик, інж. В. Олеськів, Пані Матка, о. Й. Лецишин, мгр. Слава Стецько, п. О. Пицко, п-ні Пицко і п-ні К. Бих.

